

312301

వ త్రి ది న ము వ్ర క టి ం వ ర బ డు ను

Post Box No. 212.

Telephone No. 2544

సంపుటము ౧౭
Vol. 17

చెన్న పట్టణము 1929-వ సం॥ నవంబరు నెల 28-వ తేది గురువారము
MADRAS, THURSDAY, 28th NOVEMBER 1929.
శ్రీ శుక్లనామ సంవత్సర కార్తీకమాస బహుళ ద్వాదశి

సంచిక ౧౯౮
No. 198

గొప్పగొప్ప వారిచే
వేలకువేలు యోగ్యతా
పత్రములు పొందియున్నది
తలనొప్పిల మాన్యును. వాయువుపోట్ల
కావును. పార్శ్వపునొప్పిల బారదోలును.
పోట్ల బోగొట్టును. బెఱుకుల భేదించును.
వాపుల రూపుమాపును. దగ్గునుతగ్గించును
దురదను తొలగించును.
ఈ మందును రుద్దగానే యెరుట పట్టుట
వలన శరీరమందలి దుష్పదార్థములను తొ
లగించును. నొప్పిల తగ్గించును. విదేశము
లలో గూడ వాడుచున్నారు.

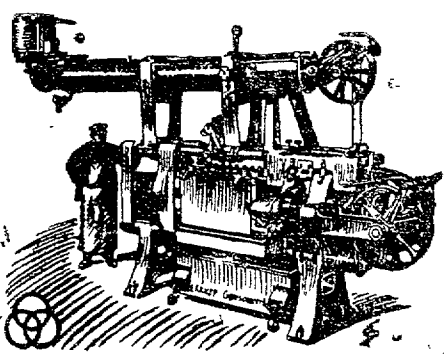
అమృతాంజనము
అన్ని విధములగు నొప్పిలకు
సంజీవివంటిది
పంచభావ చీటి చూచి కొనిన
జానము గలుగదు.
చక్కని డబ్బితో వహా నీసా 1-కి 0-10-0
డబ్బా 1-కి రు 6/4-0 లు.
ప్రతియింట ముఖ్యమాగా నొండకగినది.
అమృతాంజనం : పో
6, 7 తం శ్రీకృష్ణ, మద్రాసు
109, ప్రేరిరోడ్డు, ఫోర్త్, బొంబాయి.

KRUPP AUTOMATIC OIL EXPELLER

జగత్ ప్రఖ్యాతిగాంచిన

క్రుప్పు ఆయిల్ యక్సు వెల్లరు

ప్రపంచము దంతటలోను
గొప్పది యగు క్రుప్పు
ఫ్యాక్టరీలో తయారుచేయ
బడినది. దీనితో సమాన
ముగా పని యిచ్చునది
రెండవదిలేదు.

హిందూ దేశములో పని
చేయు 600 యక్సు వెల్ల
ర్లలో 500 క్రుప్పుయక్సు
వెల్లర్లు అయివున్నవి.
అసలు యీ యక్సు వెల్లర్లు
నూతనమైన పని చేప్పడు
చున్నది.

పళ్లచక్రములు, వరము, కోనులు మొదలగు సామానులను అరగకుండునట్లుగా స్పెషల్
క్రోముటీలుతో తయారుచేయబడినవి. వేరుకనగ, కొబ్బరి, నువ్వులు, ఆముదము, అవిశి,
అవాలు, గానుగ మొదలైన అన్ని నూనెలు తీయవచ్చును. ఆముదమును, నువ్వులు ఆడుటకు
యీ యక్సు వెల్లరు గాక యితర మేకర్లు పనికిరావు. విడిభాగములు సిద్ధముగా దొరకును.

ప్రాచైటరు
సి. వి. రెడ్డి బి. ఎ.

పోల్ వశెంట్లు:—ఆంధ్ర యింజనీరింగు కంపెనీ,
యింజనీర్లు, బెజవాడ

కావలెను.
ఆంగ్లో-అమెరికన్ ఆయిల్ ప్రాడక్టు కంపెనీ
కావలెను:—పైకంపెనీకి సంబంధించిన అమెరి
కన్ లాబ్రేటరీంగు ఆయిల్స్, మెటర్ ఆయిల్స్, గ్రీస్
మొదలగు వాటి మద్రాసు రాజధానిలో పలుకొట్టయందు
విక్రయించుకై ఏజన్సీల నేర్పాటు చేయుటకై సామర్థ్యము
గల జిల్లాప్రతినిధులు కావలెను. నెల 1 కి రు. 75 శీత ముందు
ను, రు. 150 వరకు మెచ్చును. సరిగ్గా రు. 15/- అధికము
చేయబడును. ప్రయాణపు ఖర్చులకు రు. 25 లు కమిషను
వగైరా లివ్వబడును. ఈపనికి నియమింపబడినవారు వాటా
1 కి రు. 25 ధరగల 10 వాటాలు పున్నుకొనవలయును. ఉద్యోగ
గ మైనవెంటనే రు. 10 లు చెల్లించవలెను. రెండు మొత్త
మును 8 దఫాలుగా 8 నెలల కొకసారి చెల్లించవలెను. ఒక
సం॥ రం చక్కగా పనిచేసిన నెల 1 కి రు. 150 ల నొప్పన
డివిజన్లో ఏజంటుగా నియమింపబడుటకు సూచించును. దర
ఖాస్తులు తపోత్ కార్డుమాలముగా సంపిన అంగీకరింపబడును.
వారివారికి గల అనుభవములతో దరఖాస్తులను పంపుకొనవలెను.
MODERN TRADING Co., Managing Agents,
P/105, Russa Road, South P. O. Kalighat, Calcutta

పల్లెటూరు గ్రంథమండలి,
రాజమండ్రి

అద్వితీయమగు జాతీయ గ్రంథములు వెలువడుచుండును.
సంస్కృత చందా పోస్టేజీతో సహా 2-3-0 ఇన్చులలో నెలనె
డినవి వినాయక సావర్కరు. 0-10-0 సహాకారి యూన్సి
బ్లిక్లియాయి ఆ. 10 మేజినీ కీనితము ఆ. 10 ఇరర పుస్తక
ములుమాడ్చి కలవు. శ్రీకృష్ణుని కోరినవారికి పంపబడును.
ముదిగంటి జగన్నాథశాస్త్రి.

HEALTH & VITALITY THROUGH YOGA.
"Yogic Physical Culture"

By Sjt. S. SUNDARAM, Pleader, Bangalore.
A practical Guide-Book in English on Yoga-
Asanas, Pranayam and Yogic cure.
All the 20 Asanas are illustrated by Photo
Books. Paper Bound Re. 1/- Calico Bound
P. 1/8/- 215

(Reg: POSTAGE AS. 4 extra)
Publishers:—"BRAHMACHARYA" OFFICE,
P O Kengeri, Bangalore.

1 శత రూ 1-12-0
5 శత రూ 7-8-0

నామమిత్రసంజీవి

(రిజిస్టర్డ్)
శత రూ 1

84 చెట్ల దిక్కులు అపునేయి కలిగిన శస్త్రము. మేహపాదలకు సనాయి, శ్రీల కునుమవ్యాధులకు సామెను
దీర్ఘ ఉడుకులకు, కుక్కనవ్వు, చర్మవ్యాధులకు, శ్రీల ఋతువ్యాధులకు గ్యారంటీ
శి. ముక్. రావు, ఆంధ్ర మెడికల్ స్టోర్సు, రామానాయుడు పేట, మచిలీపట్నం, కృష్ణా జిల్లా 120

కొత్త పురి బజారు ధరలు

1929 సం॥ నవంబరు నెల 28-వ తేది గురువారము

1. ధాన్యములు

నియమితములు

మొలకల తేనెపిండి	ప 45 కలది	12 8 0	18 4 0
చిల్లపిండి	డిబ్బో 42	18 8 0	14 0 0
చిల్ల	డిబ్బో 46	16 0 0	17 0 0
చిల్ల	డిబ్బో 104 బస్తా 1-కి	11 0 0	12 0 0
మొలకలు		21 0 0	23 0 0

2. ధాన్యముల ఎత్తులు

కంబులు బస్తా 1-కి 205		16 0 0	17 0 0
చెనగలు	డిబ్బో	17 8 0	20 0 0
చెనగలు	డిబ్బో	16 8 0	17 4 0
చెనగలు	డిబ్బో	17 8 0	18 0 0
చెనగలు	డిబ్బో	9 8 0	10 0 0

3. సూర్యవస్తువులు

మొలకల తేనెపిండి	ప 1-కి	120 0 0	125 0 0
చెనగలు	ప 1-కి	14 0 0	19 0 0
చెనగలు	ప 1-కి	41 0 0	43 0 0
చెనగలు	ప 1-కి	115 0 0	97 0 0
చెనగలు	ప 1-కి	99 0 0	101 0 0

4. బియ్యపువస్తువులు

చిల్లపిండి	ప 1-కి	108 0 0	110 0 0
చిల్ల	ప 1-కి	65 0 0	67 0 0
చిల్ల	ప 1-కి	105 0 0	122 0 0
చిల్ల	ప 1-కి	28 0 0	38 0 0
చిల్ల	ప 1-కి	28 0 0	49 0 0
చిల్ల	ప 1-కి	28 0 0	25 6 0
చిల్ల	ప 1-కి	28 0 0	88 0 0

5. ఇనుము

చిల్ల	ప 1-కి	31 0 0	38 0 0
చిల్ల	ప 1-కి	28 0 0	32 0 0
చిల్ల	ప 1-కి	25 0 0	32 0 0

6. మాంసము

చిల్ల	ప 20 కలది	7 12 0	
చిల్ల	ప 6 కలది	4 9 0	
చిల్ల	ప 24 కలది	5 10 0	
చిల్ల	ప 40 కలది	10 8 0	
చిల్ల	ప 20 కలది	5 5 0	
చిల్ల	ప 20 కలది	9 9 0	
చిల్ల	ప 2 కలది	4 8 0	
చిల్ల	ప 4 కలది	5 4 0	

7. పండ్లు

చిల్ల	ప 100 కలది	56 4 0	
చిల్ల	ప 21 కలది	21 12 0	
చిల్ల	ప 1-కి	18 7 9	
చిల్ల	ప 1-కి	24 0 0	260 0 0
చిల్ల	ప 1-కి	825 0 0	980 0 0

8. రొట్టెలు

చిల్ల	ప 1-కి	200 0 0	47 0 0
చిల్ల	ప 1 కలది	1 10 0	
చిల్ల	ప 14 కలది	1 10 6	
చిల్ల	ప 26 కలది	1 9 0	
చిల్ల	ప 55 కలది	1 8 6	
చిల్ల	ప 1 కలది	2 3 0	
చిల్ల	ప 1 కలది	3 4 0	
చిల్ల	ప 1 కలది	1 0 0	
చిల్ల	ప 1 కలది	1 2 0	

లాయడు జార్జిగారి వివరీతవాదము

భారతదేశమునకు స్వపరిపాలనము నియ్యగూడదు

బ్రిటిష్ పార్లమెంటు ప్రభుత్వమునకు యీ నెల 7 వ తేదీని రాజప్రతినిధి ప్రకటనమును గూర్చి జరిగిన చర్చ (నిన్నటి తరువాత)

భారతదేశమునందలి రాజకీయపక్షములు

ఈ ప్రకటనము నిపుడు చేయగూడదని రెండు రాజకీయ పక్షములు, వైమను సంఘమును స్పష్టపరచిరి. ముందరమునం దిప్పటివరకును ప్రభుత్వమునా లేవనెత్తినను అన్ని రాజకీయపక్షములకు కూడ గట్టుకొనియే చేయుచుండిరి. 1917 లో జరిగిన ప్రకటననుగూర్చి యీ సభలో నపు డన్ని పక్షముల వారునుకూడా యోచించిరి. ఒక్క పక్షమువారయిన యపుడు ఆసమ్మతిని తెలిపియుండలేదు. 1919లో చట్టమునుపాపదించినపు డను యీ సభలో దాని నన్ని పక్షములవారునుగూడ నామోదించిరి. (అప్పుడు భిన్నాభిప్రాయములు లేవు) అనియొకసభ్యుడనెను, నిజమే! అన్ని పక్షములవారునుకూడ ఆరెండు కార్యములను ఆమోదించియున్నారు. కన్వెన్షన్, లిబరల్ సోషలిస్టు రాజకీయపక్షములు ఆమోదించిన పిమ్మటనే వాదన మొనగబడెను. వైమను సంఘముకూడ అన్ని పక్షముల ఆమోదముతోనే ఏర్పరుపబడెను. ఇప్పుడుమాత్రమే, యీరీతిగా రెండుగొప్ప పక్షములవారు అసమ్మతి తెలిపినందున యీ ప్రకటన జేయబడెను. ఇది చాల ప్రమాదకరమున విషయము.

ఈ రెండు పక్షములవారును, వైమను సంఘమువారును ఆసమ్మతిని తెలుపుటకు యేమి కారణము? వైమను సంఘము వారి నివేదిక వెలువడకుండ యిట్టి ప్రకటనమును జేయగూడదను నదియే ముఖ్యకారణము. సంగ్రహములనుగూర్చియే ఆ సంఘము ప్రత్యేకముగా ఏర్పరచబడెను. కావున, యీ విషయమున ఆ సంఘమునకు గల యధికారము, ఇండియా మంత్రిని, ప్రభుత్వమునకు కంటిముఠా, రాజప్రతినిధికి, లేదు. కావున, యీ విషయమున భిన్నాభిప్రాయములు తెలుపుట కర్హులగువారు ఆసంఘమువారు. ఈ (సభలో ఆక్షేపణ) సభ్యులు వ్యక్తిపరముగా నభిప్రాయముల నీయగూడదని నా యుద్దేశ్యముగాదు. అధికార కార్యకర్తలుగా నభిప్రాయము నొసగుటకు, ఆ చట్టమును పార్లమెంటువారు రద్దుజేయువరకును మరెవరికిని యధికారములే దీని సంఘమువారు నమ్ముచున్నారు.

హార్ షర్ట్ నెట్ గారు:—ఈ సభవారు జేసిన నిర్ణయమును రద్దు పరచుటకుకూడ వైమన్ సంఘము వారికి అధికారముకలదని మీ అభిప్రాయమా?

లాయడ్ జార్జి గారు:—నేను తెలిపిన విషయములను మీరు సరిగావినలేదు. వైమనుసంఘమువారికి పార్లమెంటువారు జేసిన యధికారము మరల పార్లమెంటువారు రద్దుచేయువరకును, సంస్కరణములనుగూర్చి యధికారపూర్వకముగా నభిప్రాయమునుటకు మరెవరికిని యర్హత లేదనిమాత్రమే నేనెంచుచున్నాను. సంఘమువారి అభిప్రాయముకూడ నిద్రయేయని పాకు ప్రభువు నడిచెను. ఇప్పుడీ ప్రకటన జేయుట చేసిన దీనిని యాక్షేపించినపక్షములవారు తెలిసిన రీతిని యిప్పుడు చేసినదా? లేదా? దీనివలన భారతీయులలో విపరీతాభిప్రాయము కలుగకలదని మేము చేసిన గూఢనిశ్చయమునదా? (ఒక సభ్యుడు:—లేదు!) విపరీతాభిప్రాయము కలుగలేదని యొక సభ్యుడనుచున్నాడు. కావున యీ ప్రకటనను గూర్చి భారతదేశమునందు ప్రజాగాయకులలో మిక్కిలి ప్రాచుర్యమును సహించుచున్న వారైన, భారత కాంగ్రెసు నాయకులును కలిసిజేసిన ప్రకటనను నీ నిపుడు చదువగోరుచున్నాను. ఈ సంతకము ద్వారాను నెలకొని భారతదేశమునందు జరుగజోవుచున్న కాంగ్రెసు ఘోషనవారికి సహాయమును గలుగజేయుటకే దొరకేముదా రిపు డమల నీ ప్రకటనమును జేసినట్లు నాకు తెలియుచున్నది. దీనినిగూర్చియోచించుటకు భారతకాంగ్రెసు నాయకులందరూ సమావేశమయిరి. కాంగ్రెసులో సంబంధము లేని అత్యంత మరవాదులనబడు నాయకులు గూడ చాలమంది యీ సభకు వచ్చియుండిరి.

భారత నాయకుల ప్రకటన

“భారతదేశాధ్యక్షులకు అవకాశమును అధినివేశ పరిపాలనావిధానమును నిర్ణయించుటకు బ్రిటిష్ ప్రభుత్వమువారు జేయదలచిన ప్రయత్నములలో మేము తోడ్పడగలుగుదుమని యాశించుచున్నాము..... దీనినిగూర్చి పార్లమెంటును ప్రభుత్వమును పక్షమున రాజప్రతినిధి జేసిన ప్రకటనలో నొకవాక్యమున కర్హయజేయుటలో కొంత సంశయము కలిగినది.”

భుత్వము పక్షమున రాజప్రతినిధి జేసిన ప్రకటనలో నొకవాక్యమున కర్హయజేయుటలో కొంత సంశయము కలిగినది.”

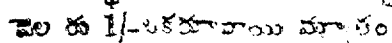
లాయడు జార్జిగారు:—ఈ దినపపదములను మీరు శ్రద్ధగా వినగోరెదను.

“జరుగనున్న సభ అధినివేశ పరిపాలనమునె పుడొసంగవలయునను విషయమును నిర్ణయించుటకు కాదనియు, అధినివేశ పరిపాలనావిధానమును నిర్ణయించుటకేయని మేము హించుచున్నాము. రాజప్రతినిధి జేసిన అతిమఖ్యముగ నీ ప్రకటనకు మేమిటుల వ్యాఖ్యానము జేయుటలో పొరబడుటలేదని తలచుచున్నాము.”

లా. జార్జి:—దీనివలన నేమి తలచుచున్నది? భారతదేశమునందు స్వరాజ్యోద్యమ నాయకు లందరూ, మితవాదులును, అతివాదులునుకూడ, జరుగనున్న సభ అధినివేశ పరిపాలనా విధానమును నిర్ణయించుటకేగాని, దాని నెత్తడొసంగదగినని చర్చించుటకు కాదనియే అభిప్రాయపడియున్నారు. (వినుడు, వినుడు) ఈసభలో కొందరు సభ్యులుకూడ యిటులే అభిప్రాయపడుచున్నట్లు కనుబడుచున్నది. (ఒకసభ్యుడు:—దానియం పట్టు లేదు). ఈ వాక్యములపిమ్మట భారతనాయకులు కోరినవిధములనుకూడ మీరు చదివినచో వారి అభిప్రాయ మిదియేయని స్పష్టము కాగలదు. “భారతదేశమున ప్రజలకు నుష్కములు నానకములు యీ లోకమున గాచెర సాలలో నున్న వారి నివదలుట మున్నగు కార్యములను దొరతనమువారు యెసరించవలెను” అని నాయకులు కోరిరి. వైమన్ సంఘమువారి నివేదికతో నిమిత్తములేకుండనే రాండులేటిలు సభవారు అధినివేశ పరిపాలనావిధానమును నిర్ణయించెదదని భారత నాయకులు భావించుచున్నారనుటకు యిట్టి సంశయములేదు. ప్రభుత్వమువారి యుద్దేశ్యముగూడ నిదియే యయినచో, పద్ధతి మారలేదని తెలుపుట నిరర్థకము. వచ్చు ఫస్టు కమిషనరుగారు అటుల బిగ్గరగానవుట కేమికారణము మార్పులేనందున అతడట్లు జేయలేదు. అట్లుకే యెదుటకు వెంటనే గెంతులు వేసెను. అచట వెనుకటి వీధిప్రభుత్వమువారు. కోవనెంటు బల్లలను వేసినను కారణమున నతడట్లు గెంతులేదు. వెనుకటి ప్రభుత్వమువారు వేసిన బల్లలను వేసినని అతడే వమ్ముచుండుట బట్టియే నతడు తన సంశయమును నట్లు వెల్లడిజేసెను—ఇది మోసెన్ జేబు పుస్తకము.

ఇండియామంత్రి:—నేను బంగారపుదాడ నెన్నడును పూజించియుండలేదు.

లాయడ్ జార్జి:—ప్రధానావకాశ మనబడు దానిని ఇండియామంత్రి చాలచురుకుగా గ్రహించెను. అతనికొరకు బలియివ్వబడిన దూడకు స్వర్ణమయముగు భాగముకూడ గలదు. ఇండియామంత్రి ప్రతిగ్రహమును, దానమునుకూడ జేయవలెను. భారతదేశీయులు యీ ప్రకటనలన ప్రభుత్వపద్ధతిలో మార్పు కలిగినదని భావించుటలేదనియే యిప్పుడుకూడ ఇండియామంత్రి అభిప్రాయపడుచున్నాడా? ఇటువయిని గొప్పమార్పు జరుగగలదని వచ్చు ఫస్టు కమిషనరు భావించుచుండలేదని ఇండియామంత్రి యిప్పుడుకూడ తెలుపునా? దీనికి స్పష్టముగ ప్రత్యుత్తరము నీయక తప్పదు. భారతనాయకులు కూడ యిట్టి ప్రత్యుత్తరమునే కోరియున్నారు. మేము పొరపాటుపడలేదని నమ్మెదము అని నాకు స్పష్టముగా తెలిపియున్నారు. రాజప్రతినిధి ప్రకటనమునకు భారతనాయకులు జేసిన వ్యాఖ్యానము సరియైనదా? అసవిషయమును బ్రిటిష్ దేశీయులు భారతదేశీయులను కూడ తెలుసుకోవలసియే యున్నది. భారతనాయకులు యిట్టి వ్యాఖ్యానము జేయుటకు కారణము లేక పోలేదు. రాజప్రతినిధి తన అధికారకాలము ముగియులోపల సుధ్యగా బ్రిటిష్ దేశమునకు వచ్చుట యసాధారణము. ఇదివరకే రాజప్రతినిధియు నటులజేసి యుండులేదు. ఇప్పుడు ఇర్విన్ ప్రభువు మన దేశమునకు వచ్చుటలో, రాజ్యాంగవిధానమునుగూర్చి ఇచటి నాయకులతోను, ప్రభుత్వమువారితోను, చర్చించుటయే ప్రధానోద్దేశ్యమని ప్రయోచింపబడెను. అతడు

మ యూ ర శా స్త్రీ

(1)

ఆయన కామనయే సాటి? మయూరశాస్త్రీని పోలనల యన నని పుర యననలలో పలువుర యాననల కోగమీనము లుంచిరి? కొందఱు తినునాపల్లితోళ్లు తోడిగిరి. మఱి కొందఱు కాన్పూరు యంత్రములనుండి సంగపండు రంగుకాలువలు తెప్పించుకొనిరి. ఐన నెవరు నాయన గోటిపైన బోలవంటిరి? ఇంకొక యాననలకు నయనాకర్షణమైన తన మీసములకు దప్పిగొట్టు నను భయమునతో యనునట్లు, శాస్త్రీ యంతట కత్తెరమీసము లుంచుకొనెను. నుటూ నాటినుండియు కత్తెరమీసముల నవనాగ రకుల లక్షణములుగ బ్రగామించెను ఇది పనిగాదని మయూర శాస్త్రీ యంతట మీసములు తీయించివెచ్చెను. క్రొత్తగా పూర్వ శైల్యమును దర్శించుచునలన నే మయీ యామార్చుని చూపఁజంత ప్రభువన, పర్యంప రియతే పూర్వశైల్యముల కేగవచ్చును, సంత్రా ముఖశైల్యములు మాత్ర మనుభవించిరి. ఏ కేవలము వేసి నను, ఎట్లు సింగారించుకొన్నను, శాస్త్రీ ముఖవింబము సర్వదా యువజనుల చూపుల వధికముగ నాకర్షించెను. ఆతని ముఖము, వైఖరి, నడక, నూలులు, దుస్తులు—అన్నియు కడుంగడు శోభాయమానములే! దీనికి గారణ మేమి?

మయూరశాస్త్రీ పట్టణముండే కాక, మండలముంతయును, ప్రసిద్ధిగాంచిన పురుషుడు. న్యాయవాదులలో నగ్రస్థాన వలంకరించుట నలన నే యాతని కీర్తి జగత్ప్రతిభయొనని పలు పురు ఖావించుకొనుచుండును. ఐన నిదియే కారణముకాదు. ఈ తండ్రితగ విఖ్యాతినించుట యొక న్యాయస్థానములందెకాదు. సర్దులు, గూన్యాలు, విద్యానంకులు, ఉద్యోగులు, యాచకులు, అందఱును మయూరశాస్త్రీయొడ సమానభక్తి గౌరవములు గలిగియుండును. నగరమున నేసభ జరుగుచున్నను, నానికి మయూరశాస్త్రీయే యధ్యక్షుడుగా నుండును. మండలము నకే క్రొత్త యువోగి వచ్చినను ముందాతడు మయూర శాస్త్రీ దర్శనము చేయవలయును. పురముం దేగొప్ప సంత్ర యారంభమైనను, దాని ప్రాతిపదికను మయూరశాస్త్రీయే. ఏసమితి, ఏ సమాజము, స్థాపించఁబడినను, దానియందు ప్రభువు స్థానము మయూరశాస్త్రీ కొనగవలసివచ్చె. ఇది యా ప్రదేశమున సర్వజనాంగీకార మను మరెయద యయ్యెను.

కీర్తిగౌరవము లొక దినములో వచ్చునని, ఒకదినములో పోవుననియుఁగావు. ఏండ్లకొలది యీ పట్టణమున నివసించి, ఇందె తన భనము గడిచి, నేరు సంపాదించి, యిచ్చటి ప్రజల కష్టముఖములకు దానగుచుండెను గావుననీ, మయూరశాస్త్రీ కింత పలుకుబడి గలిగెను. చెట్టుకొమ్మలు చెమ్మలు ననలీలగా గాలిదాడి నెదుర్కొని తాళియుండుట, దాని చేష్ట ధూమిని లోతుగఁ బొడుకొనుట వలననే యని పాపరజులు గ్రహించు కున్నారు; మయూరశాస్త్రీకి నీపట్టణమునకును బూర్వమునుండి యు, గల యీ దీర్ఘ సంబంధమును గుర్తెఱుంగని యాచకులు, ఆతని గౌరవసంపన్నుల, ఆ కోరమీసములనలనను, పాదరక్షల తగుల తెప్పలనలనను, నాగ్గోరణిలనలనను, తదితర బాహ్యలక్షణములనలనను సంప్రాప్త మయ్యెనని భావించి, ఎట్లు తాము నట్టి నులభద్రాగ్రహణంబులొనరించి, ఆ గౌరవస్థానమున కెఁగఁబ్రావననని గాంక్షించుచుండును! అహ! గమనఁదనమున నెంతటి వెదఁగు పాటును, కెట్టిలో నెంతటి వివేకమును నిమిడియున్నవి!

నలువరిలోఁ దానించి మిన్న నెరిసని మయూరశాస్త్రీ కంతగ సంప్రసములేదు. లోకమున నెవనికేగిని సుఖదుఃఖములు సరిసమానముగ నుండును. వినుతిథికాయ వింధ్యపర్వతము నదగఁ బ్రోక్కుచున్న యగస్త్య మనినలె, నరుల యత్తధిక సౌఖ్యము నంత మొందించుటకు పెద్ద మనస్తాపమేదో యెప్పటి కప్పుడు సిద్ధ మగుచుండును! ప్రజలలో ప్రభువు స్థానము తాను బడసితి నని శాస్త్రీ కంతగ తృప్తిలేదు. ఆస్థాన మాచంద్రతారకముగఁ దనకే భుక్త మగుచుండెనని యాతని యాశయును! కావున దనయున్న తా సనముపైఁ గన్ను వైచినవారిదెస సరసి కనూయ పొడముచుండును. ఇది యాతని ముఖ్యలోపము. చేతికి పుష్కలముగ ధనముఁజేరుచున్నదని శాస్త్రీకానందములేదు. తనతోటి న్యాయవాదుల యాధ్యాయముకాడఁ జెరుగుచున్నదనియు, కొండొక కాలమునకువారు తనను మించెదరనియు నాతడు సతతము పరి తపించుచుండును! సామాన్యులమీఁదకంటె తన వృత్తిలో నున్నట్టియు, గౌరవ స్థానము లలంకరించినట్టియు వారిమీఁది కాతని యనునాయ యుఁబునతెచ్చుచుండును. కావున నిట్టివారె మయూర శాస్త్రీయెడ నీర్మగలిగియుండును. ఎత్తు దీతనియున్న తిని బాసి, రాజ్యపదభ్రష్టునిగఁ జేరుమా యని వారు యోచించుచుండును. ఈ ర్వాసయమును మాయా ప్రపంచమునందలి ప్రజలకు నిజ యగు నానంద మెక్కడిది, చిత్రకాంతియెక్కడిది!

(2)

కులశేఖరవర్మ యున్నతపిద్యులం దుత్తీర్ణుడై, ఉత్సాహ వృత్తియని న్యాయవాదివృత్తిని జేపట్టెను. కళాకాలా దినముల నాటినుండియూ, మిక్కిలముగ నాధ్యయముచేసి, అన్ని గౌరవములకు నాపొకనముపట్టినతెననియు, ముఖ్యముగ విప్రజాతి నదగఁ గ్రొత్తి యంగుమూలమున స్వజాత్యుద్ధరణము గావించ నతెననియు, వర్మ యువ్యులూరుచుండెను. చేతులకు పనిలేక వకిల్ల గదిలో గోళ్లుగిల్లుకొనుచు నూతన న్యాయవాదులతోఁ గాల తేవము చేయుచుండిన సత్రయాగఁపు దినసములలో, తనపే రెన్నడువైకినచ్చి, గగనసంచార మొనర్చెడి మయూరశాస్త్రీ నెన్నడు పొననాగునిగఁ జేతునాయని వర్మ తలపోయుచు, ఆతని యుత్సాహమును నిరసించెడి కటువునూటలాడి లోనిచిచ్చు కొండఁ జల్లార్చుకొనుచుండును. స్వయంకృషిచేతను, స్వతస్సిద్ధులగుతెలివి తేటలచునను, స్వజాత్యుద్ధరణమునను, కులశేఖర మిపుడు న్యాయవాదులలో మొదటి తరగతివాడయ్యెను. కాని ప్రముఖులలో నొకఁడైనంతమాత్రమున నానియెడి నిండలేదు. అందఱిలోను తాను ప్రథముఁడైనఁగాని, తనకును తనకాలమువారి కిని దినన సన్మానము గలుగదని యాతనితలంపు. మాయబ్రహ్మ గణితశాస్త్రమునలెనే ప్రకృతియందును, ఒకయొకటి నే పరి కల్పించి నాఁడు! ప్రభువు స్థానమున నెత్తుడైన నొకండె యుండఁగలదు. అట్టి పదము ఖాళిపడిఁగాని, రెండవనానికి గతియే లేదు! ప్రస్తుత ప్రపంచమున మోక్షమందుటనఁగా, వృత్తిని సంపాదించును, ప్రభువుస్థాన మధిష్ఠించి, అందు చేతను బ్రహ్మరథము పట్టించుకొనుటయే గదా! ఇట్టి కార్యనిర్వహణమే కర్తవ్యమైనప్పుడు, ఇంక నీతిసర్తనను, న్యాయ మార్గానుసరణములను ప్రాతఃకాలపు సుదులలోఁ గాలయాస నము చేయుటేమి వైఖరి? స్వధర్మ నిర్వహణమే ముఖ్యకర్తవ్యము. “నాన్వత్తిలో నగ్రస్థానము స్వీకరించి, అందుములమున సఖి లోకమునకుఁగ్రుంగియున్న నాజాతి సుగ్రంథుకొనుటయే నా స్వధర్మము, నాయుత్సాహవృత్తము! ఇతర నీతిన్యాయ నియమములతో నాకుఁ బనియేమి? నాజ్యోధమమునకు, నా మనోరథ సాఫల్యమునకును, అడ్డుగనున్న వాడె నా ప్రభువి రోధి! అట్టివాని నుక్కుచుడఁచుట కుపయోగించెడి సాధనకలాపముయొక్క యాచిత్యమును గూర్చి తలపోయుట స్వధర్మము! సమయమునకుఁ జేతికి చిక్కినదే మిటు కట్టి! ఎవ్వధముననెన నీ మయూరని గడఁచేట్టుటయే కార్యముగదా!” అని కుల శేఖరుడు తలపోసెను.

(3)

తరువులను గూర్చు తుపానులు తృణములను గ్రుంపఁ జాలవు. మయూర కులశేఖరు లున్నతపానములందుండిన హేతువున నొండొకలకు విరోధులయిరిగాని, వీరియెడల నితరులకుఁ గాని క్షోభనవారియెడల వీరికిగాని కిహకలేదు. మయూరశాస్త్రీ దయాదాక్షిణ్యము లేనివాడుకాదు. పైకి వచ్చిన యొకరినొకఁడని నీర్మగిగాని, సామాన్యులయొడ నితనికి సామరస్యమే చేదుల దెస నీతని కెంతో కనికరము. ఈతని సన్మానయాచకు జాతిమతభేదము లక్షకట్టు వేయకుండెను. చిన్ననాడు తాఁబడినకష్టములు గుర్తెఱిగి వీరలకును, ముఖ్యముగ నూతనముగ న్యాయవాది వృత్తిజేకొని జీవనోపాధి సంపాదించుకొన నేర వచ్చు యువకులకును, ఈతడు అభయపాస్త్ర విచ్చుచుండును. ఈకడపటి లరగతివారిలో జీవరత్న మొకఁడు. ఈతడు పంచ మజాతిమండి క్రైస్తవమత స్వీకారముచేసిన కుటుంబపువాడు. బుద్ధిమంతుడు న్యాయతత్వమునందలి యశేషతే నవ్యవృత్తుల జేక యితఁడు న్యాయవాది యయ్యెను. కాని, సామాన్య న్యాయవాదులకు మొదటిదినములలోఁ గలుగు కఠిన శోధనల కీతఁడు తాళలేక, దబ్బులేక, యల్లాడు నపుడు, అంటరాని కులమువాడని యొంక వీనినిఁ జేరదేసి, మయూరశాస్త్రీ వీనికి పనినేర్పి, ధనసహాయము చేయుచుండువాడు. అందువలననే జీవరత్నము తా నీక్రొత్తపట్టణమున క్రొత్తవృత్తిని, క్రొత్తకుటుంబముతో ముఖమున జరుపుకొనుచుండెను.

ఇతరులందును, శత్రువులందును మంచితనముండుట యసంభవమని నమ్మువారలలో కులశేఖర మొకఁడు. బ్రాహ్మణ జాతివాడను మయూరశాస్త్రీకిని, పంచమక్రైస్తవుడగు జీవ రత్నమునకును గల స్నేహభావము నిక్కునవైనది గాదని యాతని విశ్వాసము. కనులకు గానబడనివారి స్నేహరహస్య మేమాయని యారకు దివారాత్రము లాలోచించెను. ఈపట్టున వాని మనసుకుదట్టిన సందియములే మయూరశాస్త్రీమీద తాను పగతీర్చుకొను నుపాయసాధనమునకు సోపానము లయ్యెను! మయూరశాస్త్రీ యీర్ష్యాచుత్సర్గములు జయించిన మునిపర్వముడు కాకపోవచ్చును. కాని, యాతడు మంచిగృహస్థుడు. శక్తికొలది దానధర్మములు చేయుచుండువాడు. ఈతని మంచి చేయకు గొంత కొంత తెచ్చినచో, ఇక నీతడు తనకులావ్యైతన కనులు చల్లబడునని యోచించి. కులశేఖరుడు శత్రురంధ్రాన్వేషణము జేయబోడంగెను. మయూరని ప్రసర్తనాపరిస్థితులందు

తనమునమ్మనకు నచ్చిన లోపములు గానంబుండుటవలన, వాని ప్రియమిత్రులలో డైన గావచ్చుచేమా యని యతఁడు పరికించియూచెను. జీవరత్నము చిన్ననాడు నానిభార్య క్రొత్తగఁ గాఁపురమునకు వచ్చెను. ఇట్టి విన్నవారిలోఁ దాను వెతకెడి పెద్దలోపము లెఱుంగుండును? కులశేఖరము జేగరపాటున నిరుత్సాహపడువాడు కాదు. ఏదో, మరల? జీవరత్నము కాఁపురము క్రొత్తదా? తేతతములపాకునంటి శరీర పామరహ్యము గల మలయాళ మచ్చెకంటి యాతని తనవయో? ఆమెచేయ? మణిపేలుల అహ! ఏమిపేట! చిన్ననాటి తిరునంతరపురపు న్యాయకళాశాలయందలి చదువు దినములు కులశేఖరునికి జ్ఞప్తి కేనచ్చినవి. పండుచెన్నెలలు, సంసరి పూవులు, ఏలకుండెఁగలు గంధగ్వంధల మింను మింగునాఁడోయను... వీనికెల్లఁ బ్రసిద్ధి వొందిన దేశరాజ మారముటి మఱి యెన్నఁగూమిగో! ఇట్టి కుసుమ కోసుతి యంతరూరమునందలి యొక గృహుని యగ్రాంగలష్టి యాట! ఏమిది? తరచి చూచిన దీనితో నెంతటిరహస్యముండునో ఇది వెలికిఁ దీసి ప్రకటింపవలదా?

మఱునాటి నుండియే కులశేఖరుని నవకవితానుజ్ఞులికలు శత్రురంధ్రా ప్రకటనమున ప్రసిద్ధి గాంచెను. మయూరశాస్త్రీకి ని జీవరత్నమునకును గల యవారస్నేహరహస్యము మణిపేలుల మేనిమెరపులే!

(4)

తమ్ముననుటించి సంఘమున న్యాయించిన నిందల గనని వివనివారలే, లోకమునగల యంధ భధితులలో నగ్రస్థులు! సజ్జనుడం జీవరత్నమున కెటులైన తన భార్యనుగూర్చిన యబద్ధపుటపయశేషుని సంగతి నచ్చెడెప్పి, నానికిని మిత్రుడగు మయూరమును వైవచ్చుములు గలిగింపనలెనని కులశేఖరు దాతని కాకాళియన్న. యుత్తము లంపెను! ఎన్నిచేసిన నాతనిమోము వనినాడకుండుటకు కులశేఖర మాళ్ళగర్వపడెను. జీవరత్న మొక నా డొంబరిగ పికాయపోవుట జూచి, తెలియ నట్లుగ కులశేఖరుడును బయనమయ్యెను. మార్గమధ్యమున వారు కలసికొని, లోకాభిరామామాయము చూటాడుకొనిరి. అంత కులశేఖరుడు, “లోకమెంతటి విచిత్ర వికారములకు రంగులమె డెడి!” అని యాశ్చర్యపడినట్లు నటించెను. ఇది నెవముగా, వారిరువురును ఆ మలయాళ పాఠశుకమునటించి లోకులు వెల యించిన వార్తలనుగూర్చి రహస్యముగ జెప్పుకొనిరి. గిట్టని దుష్టులు ప్రకటించెడి యిట్టి రుద్ధావృత్తులకు పతి చెయ్యెగూడదనియు, తనంత నిదర్శనమున్నగాని యిట్టి సంగతులు కల్లయనియే పరిగణింపవలయుననియు మిత్రునికి బోధించి, కులశేఖరు డిట్టికి మరలివచ్చెను.

(5)

కొన్ని దినమునండి జీవరత్నము గృహమున ప్రాతఃకాల ప్రార్థనలు, నాయంకాలసల్లాపములు ముట్టుపడెను, ఇంటనిండు మండునినలె ప్రకాశింపవలసిన పతిమోము ధూమకేతువంటి కా కేరళకోమలి గాసివొందెను. ప్రతి తెచ్చిన సంగతమునలెను, రంగువెలిసిన చిత్రవలమునలెను, వారి సంసారము శోభావిరహితమయ్యెను. నిరతము దురుదురు లాడుచుండెడి పతిని తన కోపకారణము తెల్పుచుని సలియఁగ నెఱుచుచుండెను. సంగతులంకట లేలేను. “జరిగినదంతయు నొప్పుకొనినయెడల నీతో మాటాడెదను!” అను నెనిమిటి పలుకులు, నిరపరాధినియగు భార్య మనమున మఱింతిదిగుల రంధ్రులొలిచెను. తన సద్యరస యందనుమానముగల నాధునితో నేమానవతి మనసెచ్చి మాటాడురా? భార్యాభర్తలు సురము మానముద్రదాల్చి మనలు మిండెడి యుగ్మహమంధకార బంధురము సుహయయ్యెను! అ కారణముగ మనసు చెడి వెతనొండెయదంపతులకు పగలు రాత్రిగను, రాత్రి పగలుగను, పరిగిమించెను!

(6)

ఒకనాటి సాయంకాలము చీకటి పడుచుండునపుడు, ముసుగువేసికొనిన యొకమనుష్యుడొకచ్చి, “అమ్మగారున్నారా?” యని మెల్ల గనడిగెను. ఎందుకని జీవరత్నముడిగి, ఆతనిచేత నున్న తన భార్య విలాసము గల యొకపెట్టె నందుకొనబోయెను. ఆ మనుష్యుడదియచ్చటకు సందేహించి, “అమ్మగారి చేతికే నేనిది యాయవలెను. ఆమె యింటలేనియెడల వచ్చినతోడనే మీరిదియాయవలెను!” అని, జీవరత్నముచేత నా పెట్టెనుంచి తా నెవరియిడిగిన యాతనికుత్తరమీయకయె నిష్క్రమించెను. భార్యచేరవచ్చిన వస్తువు తానువిప్పిచూచుట మరెయదగలుగున్నను ఇట్టివల నామె యందనుమానము లుండునాడు కావున జీవరత్నము పెట్టెపైని కాకితమును జింపివైచి దీపమదగ్గఁజుట్టోయి లోననేనున్నదో యని చూచెను. అందు కొన్ని గుగంధ ద్రవ్యములును మధ్యనొక చీటియు నుండెను. అది మణిపేలులకు న్రాయబడిన ప్రేమలేఖయే! సంతకముంచుచోట “నె-మి-లి” యని పాడియత్తురము లుండెను! నెమిలియన మయూరమునకు, మయూరశాస్త్రీకిని సాంకేతికము గావచ్చునని జీవరత్న మూహించి ఇదియుకేక నివేల తనతో రహస్యసంభాషణముచేసిన కులశేఖరుని మాయ

గాడుగదాయని యనుమానపడుచు పెట్టిదులిపెను. అందుండి పది బంగరునాణెములు గల్లుమని నేలబడెను. “పట్టిది పట్టికొండెకాడగు నవ్వడుపంపు మాయకానుక గానేరదు! పరసలియందలి వ్యాపారమున దుష్టుడా మయూరుడంపిన బహుమతియగుట స్పష్టము! ఇవి మొదటికానుకయు లేఖయు గానేరవు. వ్రేళ్లు వారి నవలపునకె యిట్టివాకడ లుండును! సరియిక నాసనిమీద నే నుండెదను! అని జీవరత్నము మనమున నేదో నిర్ధారించుకొనెను.

(7)

ఒక సాయుధకాలము, కనుజీకటి సమయమున, సన్నమంచు పడుచుండునపుడు, కల్లెళ్లు తిరుచునాపల్లి జోడులొడుగుకొని పంగపండుగంగు లొలుచు మునుగుట్టుకొని, ఒక పురుషుడు పికారునుండి వచ్చుచుండెను. పట్టణపు చివరవిధినున్న క్రైస్తవుల యిండ్లకు వెనుక వైపునుండి యాతడు నడచుచుండెను. ఒక వాకిలిగనున్న యొక పొడింటి పేరటిగుమ్మమున, నల్లనిపొత్తము దాల్చిన ముక పురుషునిలిచి, పికారునుండి వచ్చెడి యామనుజుని బరిశోధించుచు, తన ముఖ మాతనికి గనబడకుండ తల చాటున వెట్టుకొనుచు, పొంచిమచ్చుచుండెను. బాటసారి సహించిన కాలది, దాగియుండిన వాని యలజడి యధికమును చుండెను. “స్వప్తముగా అతిడే!” అని యంత నతడనుకొని, చేతున్న కట్టును నిద్రపఱచుచుండెను. మార్గద్ధుడంతటా గుమ్మము దాటిపోవునగా, గుభొలున వాని తలమీదికి పొంచి యుండు వాని చేతికట్ట వెనుకనుండి యొగ సెను. ఆ దెబ్బతిగలె నా- మధ్యాహ్నపు తేండకు పచ్చునుండవలె పాపమా బాటసారి తల పగులబడినది! కాని, దైవశేషమున, చేరువనున్న ప్రక్క సందునుండి యా దారి కపుడె మరలిన యింకొక తెలువరి, “ఆ ఆకొట్టనద్దు” అని కేకలువేయుటవలన, ఆకర్రతడబడి, శిరమున కొక ప్రక్కగా దగిలెను. కొట్టినవాడు వెనుకబడి పారిపోయెను. దెబ్బతిగిన మనుష్యుడు ముందుకు సాగిలపడెను. వానిశిరము నుండి రక్తము వరదలై పారెను. ఇంతలో వెనుక వచ్చుచుండిన బాటసారి పడిబాయిన వానియొద్దకు వచ్చి “అయ్యో! కుల శేఖర వచ్చె!” అని పలికి, ఇప్పటికి దగ్గఱకువచ్చి మఱికొందఱి సహాయమున వానిని చేరువనున్న జీవరత్నము గృహము దగ్గఱకు జేరెను. ఇట్లుచేసిన పురుషుడు మయూరకాశ్రియే.

జీవరత్నము కొంచము సేపటికి లోనుండి వెలుపలకువచ్చి ప్రభుమణిత్వపు బనులు తెలిసియుండువాడు కావున తన స్నేహితుడగు కుల శేఖరము గాయము కడుగుటకు బూనెను. కాని వానిచేతులు సుడిగాలి కల్లాడెడి యాకులవలె నిడదడవునసాగెను. స్నేహితునికి గలిగిన యాపదకు తీవ్రపడుచుంటినిని యాతడు చెప్పినను ఆతని భావోద్రేకము చూపఱకాశ్చర్యము గొలిపెను!

(8)

ఒకనిని గొట్టబోయిన దెబ్బ వేటొకనికి దిగిలి వానిని బ్రాణావశ్యమని జేసినందుకు జీవరత్నము లోలోన విచారపడెను. స్మృతి వచ్చినప్పటి నుండియు, కుల శేఖరమునకు మనస్తాప మారంభమయ్యెను. నిరపరాధునిమీద నిందలు వేసి: ఒకనిజీవప్రాయ త్నం చిన తన కేసుకు పుట్టిన హానికనుగుట కాత డాశ్చర్యపడె తన కుతంత్రముల ఫలము తా ననుభవించుచుంటినిని తెలిసికొనెను. దినమున కొలది యతడు వైద్యశాలలో మంచము నంటిపెట్టుకొనవలసి వచ్చెను. ఆరోజులలో వానిని గనిపెట్టిన వానిలో ముఖ్యులు మయూరకాశ్రియయు, జీవరత్న దంపతులును!

శరీర బాధకంటె మనోవిధ్వంస కుల శేఖరమునకు మిక్కిలముయ్యెను. తన కుతంత్రముల కారణంత పశ్చాత్తప్తడై, జీవరత్నమునకు సత్వము చెప్పి, వాని మనస్సు కలంకం దీర్చి, తానును స్వస్థచిత్తుడయ్యెను. కావున కొంతకాలమునుండి కలగబారిన జీవరత్నము కుటుంబ మంత కాంతియుతమయ్యెను. ఇతరుల కపరాధము చేసిన కుల శేఖర జీవరత్నములు, శిక్షను తామరువురే యనుభవించుట వ్యాయమని యెంచి, తమ తప్పులు దిద్దుకొని, నిరపరాధుల కీడుమగ్గ-న నెరింగించుటయే యవ్యాధియని యూహించెరి. కావుననే మణిమేఖల మీదుగ నీ నుడిగాలి యూరక వీచిపోయెను. ఇంకను మయూరకాశ్రియ సుడిగాలి సమాచారమె యెలుంగడు! ఆ పట్టణమున నప్పటినుండియు సహృదయతకు, స్నేహభావమునకు నీ మువ్వరు పురుషులు తార్కాణమైరి!

(కథా విలేఖకుడు)

ఆశ్చర్యము నీమేలుకే

పట్టువంటి మజిల్లిన

ఈకాలమే ఆంధ్రదేశమునకు అన్ని కాలములలోను వాడుగురు. దొరల కెంతో ప్రీతికగమైనది. అందమగు డోర్బాలు, దట్టును నేత, యెక్కువైన మృదుకరముగలిగి స్త్రీలకు చీరలు, పురుషులకు కమీజులు, భారతీయులకునును గకంజాగీగా మాపరిశ్రమాలయంలో ప్రయోజనముచేయించి అన్ని చేతమాలకు అంపి యెన్నో యోగ్యతాప్రతికలు బడసియున్నాము. స్త్రీలకు ముద్దుగుల్లెడు చీరలనులు పురుషులకు నాజాకుగావుండునట్లు మిక్కిలి తక్కువధరలకుకొద్దిరోజులమాత్రమే అంప నెంచితిమి. ఈసమయము పోగొట్టుకొనకుడు. ఆక్కురలేనివో డబ్బు నాపసిత్తుము. 45 అంసుకీముల వెడల్పు 12 గజముల తాను గల పెట్టెగాని రెండు 12 మూర చీరల పెట్టెగాని యా. 7-8-9 లు, 5 పట్టుకమీజుల పెట్టె యా 10-0-0. పాస్తేటీ వేరు. మజిలీకు కమీజులు 6 పెట్టి యా 9. గుప్తా అందు కో, చికాకోల్, సిటీ, గంజాంజిల్లా.

కేంద్రభూమి తనభావ్యాంశ

(ప్రభుత్వ ప్రకటన)

సహకారభూమి తనభావ్యాంశముల యారాజధానిలో నాలుగు ప్రత్యేకస్థలములందు పరిష్కారము నెలకొల్పబడుటకు 1925 సం॥లో ప్రభుత్వమునా రంగీకరించియుండిరి. వ్యవసాయదారులను ఋణములకు గావించుటకే యాభ్యాంశము ముఖ్యముగా ఉద్దేశింపబడెను. వ్యవసాయపద్ధతుల నభివృద్ధిగావించుటకు, అందుమూలమున భూమిని బాగుచేయుటకునుగూడ యీ భ్యాంశము ఉద్దేశింపబడెను. ఈభ్యాంశములకు పేర్లుమూలమునను, డిపార్ట్మెంట్ మూలమునను, డిపెండెంట్ మూలమునను, ప్రెస్టుము, రావలెను. ప్రతిభ్యాంశము 1 లక్షరూపాయల పెట్టుబడితో పని ప్రారంభించెను. ప్రారంభకాలము, యాభ్యాంశముల సభ్యుల భూములయొక్క సెక్యూరిటీగల డిపెండెంట్లమీదనే అధికముగా ఆధార పడవలసియుండుట చేత ను యీ డిపెండెంట్లను ప్రజలు భూమిని గానైకొనక పోవువచ్చుని తలంపబడుటచేతను, ప్రభుత్వము వారు ప్రతి భ్యాంశమునుండియు రూ 50,000 డిపెండెంట్ల మొట్టమొదట ప్రజలచే గైకొనబడుచో మిగిలిన రూ 50,000 డిపెండెంట్లను ప్రభుత్వమువారు గైకొనుటకు అంగీకరించిరి.

ప్రస్తుతము సుమారు యిరువది భూమి తనభా భ్యాంశము లున్నవి. వీరిలో, అయిదు మాత్రమే డిపెండెంట్లను అమ్మకము గావించి పనిచేయుటకునును చెప్పవచ్చును. డిపెండెంట్లకు తగిన పూచీ యొసగబడినపుడు, ఆయా భ్యాంశముల నెలకొల్పబడియున్న స్థలములలో అమ్మకముగల చాల కష్టముగానున్నది. కాబట్టి మద్రాసులో నొక కేంద్ర భూమితనభా భ్యాంశము స్థాపించుటకును, ప్రైమరీ భ్యాంశమునుండి యీ భ్యాంశున కొప్పగింపబడి, ఆదాములపైని డిపెండెంట్లను అమ్మకము గుంట్లను, డిపెండెంట్లవలన వచ్చుద్రవ్యమును ప్రైమరీ భ్యాంశుల కొనగటకును, నూచున గావించబడినది.

కేంద్ర భూమితనభాభ్యాంశ, ప్రైమరీ భూమితనభా భ్యాంశములతోను, ప్రత్యేక పేరుహోల్డర్లతోను, నూడియుండును. ఈపేరుహోల్డర్లు భ్యాంశ పరిపాలనములో పాల్గొనవచ్చును. కాని, భ్యాంశమునుండి ఋణముపొందినవాడగు భ్యాంశయొక్క ఆధారము క్యాపిటలుమొత్తము రూ 10 లక్షలుండవలెను. ఒక్కొక్క పేరువలన రూ 100 అయి యుండవలెను. పేరుహోల్డర్లు భ్యాంశయొక్క పేర్ల మొత్తములో రూ 10,000 కంటె నధికముగాని మొత్తముపైని వడ్డీ ననుభవించవచ్చును. భ్యాంశ పరిపాలకవర్గము అయిదుగురు ప్రైమరీ భ్యాంశుల ప్రతినిధులును, అయిదుగురు ప్రత్యేక పేరుహోల్డర్లును, సహకారసంఘము రిజిస్ట్రారును, రిజిస్ట్రారుచే నామినేటుకావలసియొక్క డైరెక్టరును, మొత్తము 12 గురు సభ్యులతో నూడియుండును. పేరు క్యాపిటలు మొత్తమున కిరువదియయిదు లెట్లధికముత్తము, రిజిస్ట్రారుకు మొత్తముగలిపి, భ్యాంశయొక్క వెర్రింగుక్యాపిటలు మొత్తముగా తార్కాణముగా నిర్ణయింపబడును. భ్యాంశునకు తనభావించబడిన ఆస్తి మొత్తముయొక్క విలువలో 50 0/0 వరకు డిపెండెంట్ల అమ్మబడవచ్చును. డిపెండెంట్లపైని వడ్డీ 6 0/0 కంటె అధికముగానూడదు. ప్రైమరీభూమి తనభాభ్యాంశులకు ఋణములపైని వడ్డీ 7 0/0 కంటె అధికముకానూడదు. డిపెండెంట్లకు కాలపరిమితి 25 సంవత్సరములకధికముండనూడదు. భ్యాంశునకు డిపెండెంట్ల హోల్డర్ల పక్షమున నొక ప్రెస్టి యుంచబడును. ప్రస్తుతము సహకారసంఘముల రిజిస్ట్రారుగాచే ప్రెస్టిగావుండురు. ఇందు నిమిత్తము భ్యాంశ తనభా హోల్డులు ప్రెస్టి కొప్పగింపబడును. నోటిను గావించబడినతోడనే డిపెండెంట్లను తీర్చినేయుటకు భ్యాంశున కధికారముండదు. భ్యాంశునకొక సింకింగ ఫండు ఉంచబడును. లోటుగలుగకుండుటకుగాను భ్యాంశ తనడిపెండెంట్లను అనవసరమగునప్పుడు కొనుచుండును.

కేంద్ర భ్యాంశుల నెలకొల్పబడినంతమాత్రముచేతనే సామాన్యప్రజలు డిపెండెంట్లను గైకొనకపోవచ్చు ననియు, కాబట్టి మొట్టమొదటి అయిదు సంవత్సరములలో కేంద్రభ్యాంశులచే అమ్మబడు డిపెండెంట్లన్నిటిమీదను వానికాలపరిమితికంతకును ప్రభుత్వమువారు వడ్డీగ్యారంటీ చేయుట భావ్యమనియు, రిజిస్ట్రారుగారు సిఫార్సుచేయుచున్నారు. ఇట్టి సహాయమునకు మద్రాసు సహకారకమిటీవారును, వ్యవసాయ రాయలుకమిషనరువారును గూడ సిఫార్సుచేయుచున్నారు. కాబట్టి, ప్రభుత్వమువారు, కేంద్రభ్యాంశులచే మొదలు అయిదుసంవత్సరములలో అమ్మబడు డిపెండెంట్లపైని, వాని కాలపరిమితి కంతకును, 50 లక్షలవరకు 60/0 కంటె అధికముగానట్టి వడ్డీ గ్యారంటీచేయుట కంగీకరించుచున్నారు.

ప్రతి ప్రైమరీ భ్యాంశునకును ఒక అసిస్టెంట్ రిజిస్ట్రారు లేక డిప్టీ సెక్రెటరీలువారు హోదాగల యువోగి ఋణదరఖాస్తుల విచారించుటకును, తనభాలను పరీక్షించుటకును, వానికి విలువగట్టుటకును, నియమింపబడవలెననియు, 15 ప్రైమరీ భ్యాంశుల కొక డిప్టీ రిజిస్ట్రారు చొప్పున కేంద్రభ్యాంశపక్షమునను, ప్రెస్టి పక్షమునను వానిని తనిఖీగావించుటకు నియమింపబడవలె ననియు, రిజిస్ట్రారుగారు సిఫార్సు చేయుచున్నారు. ఈ సిఫార్సులను ప్రభుత్వమునా రంగీకరించుచున్నారు. ఇద్దరు డిప్టీ రిజిస్ట్రారులు రు 800 వేతనముమీదను పదిమంది సబ్ రిజిస్ట్రారులు రు 150 వేతనముమీదను మూడేండ్లవరకు నియమింపబడుటకు ప్రభుత్వమునా రంగీకరించుచున్నారు. ఈ యువోగములు తార్కాణికోవోగములుగా భావించబడును. రిజిస్ట్రారుగారు ఆ యా హోదాగల యువోగములలో నెవరినయినను తార్కాణికముగా నియమింపవచ్చును. ఈ సబ్ రిజిస్ట్రారుల యువోగములలో తన కనసరముగా దోచినవానికి రివిన్యూకాభోవోగములకు కల్పరుల యనుమతిపైని రిజిస్ట్రారు నియమింపవచ్చును. ఇద్దరు డిప్టీ రిజిస్ట్రారులకును చేరియిద్దరు బంట్లోతులు రు 15 జీతముమీదను, పదిమంది సబ్ డిప్టీ రిజిస్ట్రారులకును చేరియొక బంట్లోతు రు 12 జీతముమీదను, గూడ ప్రభుత్వమువారు మంజూరు చేయుచున్నారు. ఇందునిమిత్తము 1929-30 బడ్జెట్టులో సేర్పాటు చేయబడియున్నది.

ఎస్. వి. రామమూర్తి, ప్రభుత్వ కార్యదర్శి.

శ్రీ ఆంధ్రదేశ ఆదిమాంధ్ర అంజనాదేవి యాశ్రమము

వెజవాడలో శ్రీ దీనజనోద్ధారక గొల్లపల్లి రాజావారి ప్రధానపోషకత్వము క్రింద యేర్పాటు చేయబడిన ఆదిమాంధ్ర బాలికల వసతిగృహమును ఆదిమాంధ్ర అంజనాదేవి యాశ్రమముయొక్క ప్రారంభోత్సవము ది 22-11-29 తేదీన జరుపబడునని ఇదివరలో తెలిసియుంటిమి. గాని కొన్ని కారణాంతరములచే ఆనగా శ్రీ గొల్లపల్లి రాజావారు ఉత్తర ఇండియాకున్న శ్రీ ఆధిమాంధ్ర సంస్థానోద్ధారక గూడూరి రామచంద్రారావు గారు చెన్నపట్టణము వెల్లియండుటచే ప్రస్తుతము ఆపుచేయబడి 22-12-29 తేదీనాటికి నిశ్చయింపబడినది. ప్రారంభోత్సవము ఎవరిచే జరుపబడునదియు తరువాత తెలియజేయబడును. ది 22-11-29 నుండియు బాలికలను హాస్టల్లో చేర్చి, హాస్టల్ నడుపబడుచుండును. డిసెంబరు రెండవతేదీనాటికి, మాసంఘాభిమానులను, మాయువ్యమునును చేయూతినిొసగునా కెల్లరు వెజవాడ ఆరండల్ పేటయందు స్థాపించబడిన ఆదిమాంధ్ర బాలికల వసతిగృహములో జరుపబడు ప్రారంభోత్సవమునందు సాల్వాని దీనులగు బాలికలను, సమృ్ధుల ఆశ్రయించి, ఉత్సవమును జయప్రథముగా నొనరింప ప్రార్థించుచున్నాము. కార్యక్రమము ముందు ప్రకటింపబడును.

ప్రతిపాటి ఆదినారామణి,
ఈదా వెంకయ్య,
కారదబ్బలు.

కారదాబిల్లును గురించి పూర్వచార పరాయణుల హాదావిడి

కారదాబిల్లును గురించి పూర్వచార పరాయణులు జనువులను ఎక్కువగా గుర్తించవలసియున్నది. (ఎందుచేత భవనగా) ప్రస్తుతము అక్కడ వర్షము పడుచున్నది. స్వరాజ్య నాయకులు మామిడితో సరిపాటునది. యాబిల్లును పూర్వము చేయుటకు కారకులు స్వరాజ్యవాదులనినీ, యాస్వరాజ్య నాయకులు కాసనపథులకు వెళ్లి దేశమునకు యేదో మహాపరాకరము చేసెదమనినీ ప్రజలను మోసించి చివరకు వారుచేసిన టువంటి ఘనకార్యము కాస్త్ర సమృద్ధిమునకు విరుద్ధమైనటువంటి నీ, దేశాచారమునకు ప్రతిపూరితమైనటువంటి నీ, సంఘ నాశనమునకు తోడ్పడునటువంటిదగు కారదాబిల్లు అనే ఘన కార్యము చేసియున్నారని పలు పథులలోను నిందావాక్యములను చెబుచున్నారు. యాబిల్లు పూర్వము అనుటకు కారకులు వక స్వరాజ్యవాదులే కాకుండా దేశములో రాజకీయమునకు సంబంధించిన అన్ని రాజకీయ పార్టీలు దీని విషయము బాగుగా అనేకమంది అనుభవించియున్నారు. దాక్షిణ్య సలహాతోనున్న, ప్రస్తుత శివురగముల సంఖ్యచూచి భరించలేకనున్న, బాల్య వివాహముల వలన చెడుగులను యింక యెక్కిన గ్రహించి, అన్ని పార్టీలవారు యీ తీర్మానమునకు తోడ్పడి కారదా బిల్లు పూర్వము చేయించియున్నారు. యిదిన్నీగాక మొన్న నెలవారులో జరిగిన బ్రాహ్మణేతర కక్షకి చెందిన జస్టిస్ పార్టీ వారు సమావేశమయి కారదా బిల్లును ఏకగ్రీవముగా ఆమోదించియున్నారు. దేశములో యిన్ని పార్టీలయొక్క ఆమోదము నుండి పూర్వము అయినటువంటి కారదాబిల్లును గురించి యీ పూర్వచార పరాయణులు ఒక్క స్వరాజ్యవాదులమీదనే వారి బాధమును ప్రయోగించుట వారియొక్క మూఢత్వముని వారు గ్రహించవలసి యున్నది. యాబిల్లునుగురించి భిన్నభిప్రాయములు కలిగినటువంటిదగు అన్ని పార్టీలలో కొందరు వున్నమాదిరిగానే స్వరాజ్యవాదులలోను కొందరు వున్నారని వారు గ్రహించవలసి యున్నది.

ఈ పూర్వచార పరాయణులకు బ్రాహ్మణులలో కొందరు అనాయకులకు వైశ్య సోదరులను కొందరిని లోబర్చుకొని, ఒకటి బూట్ల ప్రజల సంగతి తెలుసుకొనక, వారు నలుగురు నొకచోట సమావేశమయి కొద్దిమంది సంస్కర్తల యీ బిల్లునకు అనుకూలముగా వున్నారనినీ బహుజనము ప్రతిపూరితముగా వున్నట్లు తీర్మానములు చేయుచున్నారు. పూర్వచార పరాయణుల పథులలో నిజముగా వారు ప్రజలయొక్క అభిప్రాయములను తెలుసుకొనకుండా తీర్మానము చేయుచున్నారని, నేను ఘన బాధనుగా చెప్పగలను. పల్లెటూళ్లలో నివసించు ప్రజలలో బ్రాహ్మణ వైశ్యవర్గాలలో యే కొంతమందియో తప్ప తదితర కులములలో అనేకమంది స్త్రీల పాతికి కల్పతరువైనటువంటి కారదాబిల్లుకు వారి సంతోషమును వెల్లడించుచున్నారు. వైగా యీ పూర్వచార పరాయణులలో కొందరు మిత్రులు అక్కడక్కడను యేమి చెప్పుచున్నారంటే, రజస్వలా నంతర వివాహములు జరిగినయెడల స్త్రీలకు స్వాతంత్ర్య యొక్కవ అవుననీ, అందువలన అనేక నష్టములు సంభవించుననీ, చెప్పుచున్నారు. వారు చెప్పెడి మాటలకు నేను జవాబు చెప్పుచు యేమనగా, నాకు తెలిసినంతటినుంచి అనగా దాదాపు పది సంవత్సరములనుంచి బ్రాహ్మణేతరులలో, రజస్వలాంతర వివాహములు నూటికి షుభారు యిరువదిఅయిదు పెండింట్లు వరకు జరుగుచున్నవి. అట్లు పెండింట్లు అయిన బాలికలకు స్వాతంత్ర్యము హెచ్చుతయి సంఘమునకు యే విధమయినటువంటి చెడునడకలకు లేకుండా, పూర్వచార పరాయణులము అని చెప్పుకొనుచు అతిబాల్యవివాహములు చేయుచున్నటువంటి బతులలో వారి స్త్రీలకుంటే, అనేకవిధముల మంచి నడకలో వున్నారని వారు గ్రహించవలసియున్నది. యీ బిల్లు వచ్చే సంవత్సరము ఏప్రిలు 1 తేదీనుంచి అమలులోకి వస్తుంది, అని యీ లోపుగానే అతిబాల్యవివాహములు యొక్కవగా పట్టణములలో బ్రాహ్మణ, వైశ్యులలో, చేయుచున్నారని తెలిసి కొనవలసి యున్నది.

నిజముగా వారు యాబిల్లులను యొక్కవ అర్థము వున్నదని గ్రహించినాగనుక వారు అతిసాహసముతో ధర్మ రక్షణకొరకు గవర్న మెంటుతో ప్రతిఘటించి కాసనమును ధిక్కరించి కైదునకయినా వెళ్లి, జైలులో కూడా పూర్వచార పరాయణులమునకు భంగములేకుండా వుండేటాగున చేయ

వలెనుగాని భార్య భర్త అను సంగతి తెలియనిపిల్లలకు పెండింట్లు చేయుచున్నారు. నిజముగా వారికి శ్రేయమున్నయెడల యిటువంటి పెండింట్లు ఏప్రిలు 1 తేదీ అనంతరమునుంచి చేయుట చాలా సమంజసమైనవని అని నేను నమ్ముచున్నాను.

ఈ పూర్వచార పరాయణులము అని చెప్పుకొనుచారు, వారియొక్క పూర్వచార పరాయణత్వము యెంతవరకు ఆచరించుచున్నారో గమనించవలసియున్నది. వారియొక్క పిల్లలను యింగ్లీషువిద్యకొరకు గవర్న మెంటు స్కూళ్లలో పంచములతో సహా అన్ని బాతులు కలసియుండుచోటకు చదువునకు పంపవచ్చును. అక్కడ అన్ని బాతులతో కలిసి బాలివిచక్షణ లేకుండా ఒకచోట సమావేశమయి చదువుకొనిరావచ్చును. అక్కడ చదువుకొని యింటికివచ్చిన పిల్లవాండ్లు యింటివద్ద ఆప్రస్రములతోనే అందరితోను గలసి భుజించవచ్చును. యీ పూర్వచార పరాయణులము అని చెప్పుకొనువారే కాఫీహాటల్లలో భుజించవచ్చును. అక్కడ కూర్చున్నచిన్నపిల్లలు కడిగి బ్రాహ్మణుల కిచ్చును. అట్లేటే కడిగి యింకొకమహమ్మదీయున కిచ్చును. అట్లేటే కడిగి క్రైస్తవియకొను యిచ్చును. యిట్లాగా వర్ణవిచక్షణలేకుండా ఒకట్టులోనే యెంతమందికి యిచ్చుచున్నారో గ్రహించవలసియున్నది. అట్లేటే కడిగి యితరులకు యిచ్చినంతమాత్రమున అందువలన దోషములేకుండా బోవునుగాబోలు. ఆకాఫీహాటల్లలోనే అన్ని బాతులకు ఒక చోటనే పలహారములు యిచ్చెడిసంగతులున్నా అక్కడ అందరు కలిసి తినుచుండేది సంగతి మాత్రము వారికి తెలియదుగాబోలు. పూర్వచార పరాయణులు కైత్య ప్రయోగములో కూడా వారియొక్క పూర్వచార పరాయణత్వమునకు భంగములేకుండా ప్రయోగము చేయుచున్నారు గాబోలు. ఇంతయేల, యిక్కల మన తండ్రికి పూర్వచార పరాయణత్వము, కొమరునికి సమత్వము గావలసిన రోజులలో, తండ్రి కారదాబిల్లునకు వ్యతిరేకము, కొమరునికి అనుకూలముగా ఉన్నరోజులలో, కొమరునికి తండ్రి తనపూర్వచార పరాయణత్వము బోధించవలసివుంటుంది. కొమరునియొక్క ఆచారమునకు తండ్రి లొంగిపర్చుచున్న రోజులలో, సంస్కర్తలను పూర్వచార పరాయణులము అని చెప్పుకొనుచుండేవారు బహిష్కరించవలసి రోజులలో, సంస్కర్తలకు పూర్వచార పరాయణులు సహితము లొంగిపర్చుచున్నరోజులలో, పూర్వచారము, పూర్వచారము, పూర్వచారము, అని కొందరు చెప్పుకొనుటకుంటే, నిగ్గ అయినవని యింకొకటిలేదు. కొంతమంది యెప్పుడో యేదయో ఒక ఆచారము పూర్వమునల నిర్వచియున్నట్లే దానివలన వుండే మంచిచెడులతో మనకు సంబంధము లేకుండా, పూర్వచార ప్రకారముగా, నడుచుకుండా మని చెప్పువారు కొందరుగలరు. వారికి నేను చెప్పునదియేమనగా, ఆచారము అనేది యేకాలమునకు యేది తగివుండునో అప్పటిపరిస్థితులను బట్టి పెద్దలు నిర్ణయించినదిగాని కాస్త్రానుగుణముగా ఆచారము తేర్చడినవిగావు. అప్పటికాలమునకు, అప్పటిపరిస్థితులనుబట్టి, అప్పటి ఆచారము నిర్ణయించినారుగాని, యెప్పుడో యేదియో ఒక ఆచారము ఉన్నది. ఆ ఆచార ప్రకారము నడుచు కొనుదమని చెప్పుటకుంటే తెలివితక్కువ యింకొకటి వుండదు. కాలచక్రము మారినది. వెనుకటి పరిస్థితులకు, యిప్పటి పరిస్థితులకు చాలామారులు వున్నది. యిప్పటికాలమునుగమని యేది ఆచరించాలెనో, అట్లు ఆచరించుట ఆచారధర్మముగాని, పూర్వచారము అని ప్రాకుటాదుట కాలానుగుణమైన ధర్మమునకు విరుద్ధము. ఇంతయేల తండ్రితీరిము వేరు, కొమరుని తీరితము వేరు, అనుసంగతి పూర్వచార పరాయణులము అని చెప్పుకొనువారు గ్రహించవలసియున్నది. దేశములో యీ బిల్లు ఆచరణలోకి వచ్చినయెడల అన్ని బాతులకుంటే అధికలమనిచెప్పుకొను కొందరు బ్రాహ్మణులు ఓర్వలేని సిల్తోలు వున్నారు. బిల్లువలన నష్టలాభములసంగతి అటుండనిచ్చి యీ బిల్లువలన బ్రాహ్మణవైశ్యులకే చాలానష్టము ఉన్నది. తదితరకులములలో యీ ఆచారము వెనుకటినుంచి ఉన్నది. మనకుమాత్రము లేదు. ఇప్పుడు సమత్వము ఏర్పడినది అందు వలన మన ఆధిక్యము తగ్గిపోయినదని చెప్పుకొను ఆధిక్యమే పరమాధిగా నెంచుకొనుచున్నటువంటి బ్రాహ్మణ వైశ్యసోదరుల కొందరి అభిప్రాయము అది అయియున్నది. అట్టివారికి మాత్రము యీ బిల్లువలన నేమైన నష్టము ఉండవలెనుగాని బహుజనమునకు యీ బిల్లువలన చాలా ఉపయోగము ఉన్నదని పూర్వచార పరాయణులము అని చెప్పుకొనువారు గ్రహించవలసినదని కోరుచున్నాను.

గుంటుపల్లి, పెద్దర్ల వెంకటసుబ్బయ్య.

వాతావరణస్థితి

1929 సం॥ నవంబరు నెల 28-వ తేదీ గురువారము

మామిడిపల్లాలు	కలి 24 గంటలలో అతిధికి వచ్చిన శుష్కత	కలి 24 గంటలలో అతిధికి వచ్చిన వర్షము	కలి 24 గంటలలో వర్షము	అతిధికి వచ్చిన వర్షము	సాధారణముగ సంవత్సరమునకు జరిగేవర్షము
గోపాల్ పూర్	81	67	...	25.7	+ 13.7
విశాఖపట్టణము	81	72	...	10.1	- 0.6
కాకినాడ	82	71	...	7.2	- 5.9
మచిలీపట్టణము	85	71	...	5.1	- 8.5
కర్నూలు	89	55	...	3.9	- 0.7
బళ్లారి	85	40	...	3.6	+ 2.6
అనంతపురం	6.0	+ 0.3
కడప	85	62	...	9.2	+ 0.8
నెల్లూరు	84	71	...	17.5	- 1.6
మద్రాసు	83	72	...	21.8	- 3.5
కడపూరు	85	59	...	25.3	+ 1.0
నెల్లూరు	85	85	...	13.5	+ 0.6
నెలమ	90	67	...	7.1	- 3.2
కొయంబట్టూరు	89	69	...	7.2	- 2.9
తిరుచినాపల్లి	91	39	...	13.5	+ 1.8
నాగపట్టణము	85	72	...	24.1	- 2.9
మచిలీ	90	74	...	14.0	+ 1.4
పొంబట్	84	77	...	22.1	+ 2.1
పాలకొండ	14.5	+ 0.8
తిరువేంద్రము	84	78	...	17.3	+ 0.4
కొచ్చి	88	77	...	30.3	+ 10.3
కాకినాడ	93	73	...	10.4	- 4.9
మంగుళూరు	90	72	...	18.1	+ 7.5
తెంగుళూరు	85	58	...	9.3	+ 0.5
మెదక్	79	58	...	8.0	- 3.9
కొడైకనూర్	68	51	...	22.4	+ 5.1
కూనూర్	67	47	...	13.7	...

సర్కారులు:—ఆకాశము ముఖ్యముగా మున్నది. తీవ్రస్థితి మామూలుగా నున్నది.

డక్కన్:—ఆకాశము నిర్మలముగా నున్నది. రాత్రి తేడిమి 4 మొదలు 8 డిగ్రీలు తక్కువ.

కర్నాటకము:—మేఘములు ఒక మోస్తరుగ నున్నవి. తీవ్రస్థితి మామూలుగా నున్నది.

ఏ. ఏ. నారాయణయ్యరు, హోయనాథవరణాస్పత్రాధ్యక్షుడు.

ఆంధ్ర బ్యాంకు, లిమిటెడు (హెడ్డుఆఫీసు, మచిలీపట్నం) కాకినాడ బ్రాంచి

కర్రంటు అక్కంటు యేమియు ఖర్చు లేకనే పెట్టబడును. వడ్డీ రోజునిలువలపై యివ్వబడును. సేవింపు బ్యాంకు ఖాతాలు 5 రూపాయలు అంతకు పై మొత్తములకు యేర్పాటు చేసుకొనవచ్చును. వడ్డీ రోజునిలువలపై నూటికి 4 1/2 చొప్పు యివ్వబడును. ఫీక్స్ డిపాజిట్లు నూటికి నాలుగు 6 రూ. చొప్పు వడ్డీలో 12 నెలలకు వున్నవి. అన్ని ప్రదేశములపై బిల్లులు నమూనాకు వున్నవి. బిల్లులు కాకినాడలో ఎవరైనా ఆదేశమును ముద్రాను, బాంబాయి, కలకత్తాలో ఎవరైనా ఆదేశమును అక్కడికి పంపవచ్చును. కమిషన్ కేల్లుకు వ్రాసి తెలుసుకొనవచ్చును.

అన్ని విధముల బ్యాంకింగ్ వ్యాపారము చేయబడును. మిగతవివరములకు కాకినాడ యేజింటుకు వ్రాసి తెలుసుకొనవచ్చును.

భో॥ కట్టాభినితానాయక్, మేకేజింగ్ డైరెక్టరు, దోర్నల శోభనాద్రెశాస్త్రి, పెళ్లెటి.

ఇంజనీయరు డేగారు కలకత్తా డ్రైనేజి ఆఫీసరుగా నియమింపబడుట

ఆంగ్లేయ సభ్యుల ప్రాతికూల్యము

కలకత్తా, నవంబరు 27:—డాక్టరు బి. యస్. డేగారిని కార్పొరేషను డ్రైనేజీ ఇంజనీయరుగా నియమించు విషయము చర్చకు వచ్చినప్పుడు బెంగాలు వర్తకసంఘపు ప్రతినిధి యగు హెచ్. హెచ్. హిస్టింగ్సుగారు ఆ సమావేశము తీవ్రముగ ఖండించుచు డేగారి పూర్వ చర్యలను తూలనాడుచు మాట్లాడిరి. డేగారు తన అనుభవము అర్హతలను గురించి అసత్యప్రకటనలను గావించుచున్నారని హెస్టింగ్సుగారు రాసమావేశమున చెప్పియుండిరి. హెస్టింగ్సుగారి నిందారోపణలను ఖండించుచు తాను గ్లాస్గో కార్పొరేషను నందు ఇంజనీయరుగ పనిచేసి ప్రశంసాపత్రములు పొందెననియు పీటరులిండు కంపెనీ థిస్ ఇంజనీయరుగ పనిచేసెననియు ప్రకటించుచు దానితోపాటు ప్రశంసాపత్రముల ప్రతులను కూడ ప్రకటించిరి.

నేటిదినము ఆ ఉద్యోగమునకు డేగారిని నియమించు విషయమై మరల కలకత్తా కార్పొరేషనులో చర్చ జరిగెను.

బాసుగారు డేగారి ప్రకటనము హెస్టింగ్సుగారి ఆరోపణలు అసత్యములని రుజువుచున్నదనియు, హెస్టింగ్సుగారు ఇట్టి అసత్యారోపణలను గావించి తనసభ్యత్వపు హక్కులను దుర్వినియోగ మొనర్చినందున చెప్పిరి. భారతీయులు ఉన్నతోద్యోగములు పొందుచున్నపుడు ఆంగ్లేయు లీవిధమున దుఃఖించుట అశక్యము కాదనిరి.

హెస్టింగ్సుగారి ప్రవర్తనమును కాన్సిలరు విశ్వానుగారు ఖండించిరి.

హెస్టింగ్సుగారు ఉపపాదనమును ఆక్షేపించుచు డేగారిపై తాను గావించిన ఆరోపణలు సత్యమైనవినియు, ఒకే విచారణసంఘమును సభవారు నియమించిన తాను రుజువుచేయ నీధిముగ నున్నట్లు చెప్పిరి.

హెస్టింగ్సుగారి ప్రవర్తనమును ఖండించవలయునని యన్. కె. బాసుగారు రుపపాదించిరిగాని అధ్యక్షుడు అందులకు అంగీకరింపలేదు.

డేగారిని నెలకు 2500 రూపాయల జీతముపై ఒకసంవత్సరమువరకు స్వేచ్ఛలు డ్రైనేజీ ఆఫీసరుగా నియమించుచు, ఒక తీర్మానము గావించబడినది.

మీరటు కుట్ర కేసు

లాంగుఫర్డు జేమ్సుగా రస్యపులగుట

మీరటు, నవం 28:—మీరటు కుట్ర కేసులో ప్రభుత్వ పక్షమున ప్రధాన సాక్షయవాదిగ పనిచేయుచున్న లాంగుఫర్డు జేమ్సుగా రస్యపులుగానున్నారు. వైద్యులాలనిని పది, పదిహేను రోజులవరకు విశ్రాంతి పై కొనుమనిరి. కాతన ప్రాసిక్యూటర్ వాదన నాతడు చేయజాలక పోవచ్చును. అతనికి బదులు, సహాయ సాక్షయవాదియగు జే. పి. మిత్తర్ గారు వాదించుచు, జాబ్ వాలాగారి నాజూలము పూర్తికాగానే ప్రాసిక్యూటర్ తరపు సాక్ష్యమునుగురించి వాదించెదరు. (ఆ. ప్రె.)

గౌ. నేతురత్నం అయ్యరుగారు ఆంధ్ర వేపరు మిల్లులను పందర్శించిరి

మేనేజింగు ఏజెంటు వెంకటనారాయణగారు
మిల్లులను చూపించిరి

కాకినాడ, నవంబరు 28:—గౌ. కామరాజుగారు కాకినాడనుండి యిట్లు తంజవూరు నిచ్చిరి.

మద్రాసు ప్రభుత్వమంత్రులలో నొకరగు గౌ. నేతురత్నం అయ్యరుగారు రాజమహేంద్రవరములోని ఆంధ్ర వేపరు మిల్లులను నిన్న 27 తేదీ బుధవారమునాడు పందర్శించిరి. వైదాత్రి రామకృష్ణయ్య జమీందారుగారు మేనేజింగు ఏజెంటుగా వచ్చి వెంకట నారాయణగారును మిల్లు వంతెన మంత్రిగారికి చూపించిరి. మంత్రిగారు మిల్లులను పందర్శించి అతనునున్న పరిశ్రమాధిపతికి చాల సంతోషించిరి. అల్పాహారము లాపంగబడినది. మంత్రిగారు సమక్షమున ఉండగానే ఫోటో తీయబడినది. అంతట మంత్రిగారు తిరిగి వెళ్లిరి.

నవజీవన ముద్రాశాల

గాంధీమహాత్ముడు ధర్మకర్తలకు వశపరుచుట

ఒకలక్ష రూపాయలు ఖరీదుచేయునట్టి నవజీవన ముద్రాశాలను గాంధీ మహాత్ము డిప్పుడు ధర్మకర్తలకు వశపర్చెను. ఈముద్రాలయమునందే నవజీవన, ఎం. యిండియా పత్రికలు ముద్రింపబడుచున్నవి. నవజీవన హిందీ, గుజరాతీభాషలలోను, ఎంగ్లయిండియా ఆంగ్ల భాషలోను వెలువడుచున్నవి. శ్రీయుతులు వల్లభాయి పటేలు నేటు జమనాలాబుబజాజీ కాకాకవేల్కరు మహాదేవదేవాయి మోహనులాలు భటు (ముద్రాలయము మేనేజరు) గార్లు ధర్మకర్తలుగా నియమింపబడిరి. ఇతరులను చేర్చుకొనుటకుగూడ వీరికధికార మియ్యబడినది. స్వరాజ్యమును బడయుటకొరకు

అసౌక్యము బోధించుట, భద్రగర్హితమున ప్రచారముచేయుట, అస్పృశ్యతను తొలగించుట, సాంఘికసామరస్యమును కలిగించుట, గోసంరక్షణముకొరకు గోశాల (డయరీ)ను చర్చి పరిశ్రమాగారములను ఏర్పరుచుట, స్త్రీల సభివృద్ధి నొందించుట, హిందీభాష జాతీయభాషగా ఏర్పడునట్లు పనిచేయుట, ఆంగ్ల భాష కీపుడు కలిగి అసహజముగ ప్రాముఖ్యమును తొలగించుట, దేశమునందు మత ఆర్థిక రాజకీయసాంఘికాదులలో అభివృద్ధి కలుగుటకు వారాపత్రికలు పుస్తకములు మున్నగు వాటిని ప్రకటించుట, ఈ ముద్రాలయమున ముద్రింపబడెడు పత్రికలు గ్రంథములు మున్నగువానిలో ప్రకటించుటకు యెట్టి ప్రకటనలను స్వీకరింపకుండుట, దీనియంద్వేళమునకు భంగము కలుగునెడల నితరులగ్రంథాదుల నందు ముద్రింపకుండుట, పరధీనత లేకుండనే అన్ని వ్యవహారములును కొనసాగించుట అను వరతులు ఏర్పరుపబడినవి. (ఆ. ప్రె.)

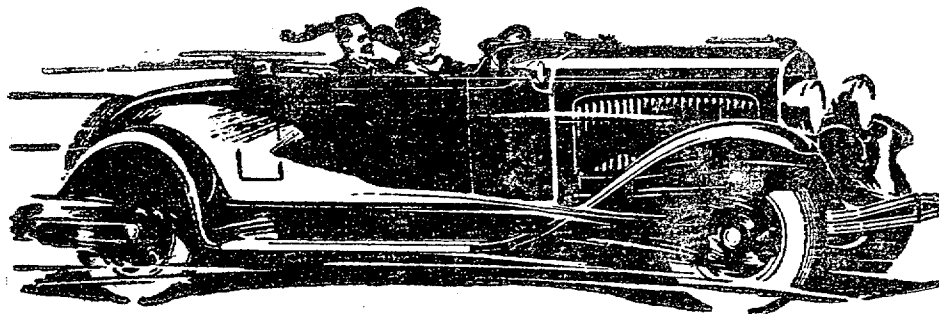
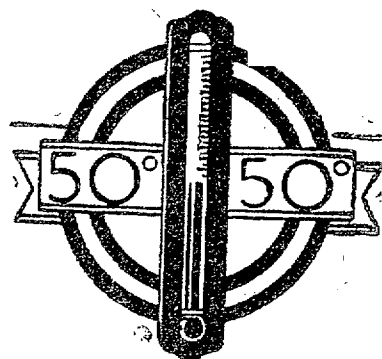
వాయిదాల మీద చెల్లించునట్లుగా

ఫి గి డేర్

లో నుంచుడు.

VOLKART BROS
ENGINEERS

బొంబాయి, మద్రాసు, కరాచీ, లాహోరు.

లిఖితరూపకమైన నిదర్శనములు,

లిఖితరూపకమైన నిదర్శనములు ప్రతిచోటను గలదు!

మీ కారుకూడ ఒక నిదర్శనము చూపగలదు!

వాయువిమానములు, పందెపు మోటారులు, సాహసీకులు ఎల్లసమయములయందు క్రొత్తగార్లొయిల్ మోబిల్ ఆయిల్ నుపయోగించి, వారుపందెములలో నిదర్శనములు పొందుదురు. మీమోటారుకుగూడ యొప్పుడు మోబిల్ ఆయిల్ ను ఉపయోగించిన, మీరు తృప్తిపొందగలరు. ఈ క్రొత్త గార్లొయిల్ మోబిల్ ఆయిల్ ను కొంచెముగావేసి యింజనులో నింపి, కొంచెము జ్వగ్రత్త తీసుకొన్నయెడల ఒకసంవత్సరమునకు యింజనుల చక్కగా పనిచేయుచు కనీసము 30000 మైళ్లవరకు వెళ్లును.

ఒకగంటకు 134 1/2 మైళ్లచొప్పున ప్రయాణమొనర్చును గార్లొయిల్ మోబిల్ ఆయిల్ వల్ల మోటారు సైకిల్ కూడ ఎప్పుడు చూడరాని అతి త్వరగా వెళ్లును.

ఈ అద్భుతమైన త్వరతమును, ఎన్నెన్నో మోన్ని అను దొర మూనిచ్ దగ్గర ఇంగ్లాండ్ స్టేట్ రోడ్డు మీద ప్రదర్శించెను.

నూ త న

GARGOYLE
Mobiloil
Makes the short way guide

Gargoyle
MOBILE OIL

VACUUM OIL COMPANY

వా రు మా డ్ర మే త యా రు చే యు చు న్నారు.

దేశీయవార్తలు

అఖిలభారత మద్యపాననిషేధసభ

లాహోరు, నవం 27:—కాంగ్రెసు వారములా అఖిల భారత మద్యపాన నిషేధసభను జరుపుటకు ఇచ్చటి మద్యపాన నిషేధ ప్రచారకులు తీర్మానించిరి. (ఫీ. పే.)

అఖిల భారత కార్మిక సంఘములసభకు
మృతాశ కారితబోనుగారు వెడలుట

కలకత్తా, నవం 27:—తెంగాలు కార్మిక సంఘాధ్యక్షులకు మృతాశ కారితబోనుగారు నాగపురములో జరగ నున్న అఖిలభారత కార్మిక సంఘసభకు తేపు ప్రతినిధుల సేతులతో, కలకత్తానుండి వెళ్లెదరు. (ఫీ. పే.)

కీర్తి తేమలగు నేపాలు ప్రధానమంత్రి

ఇండియా ప్రభుత్వమునారి పరామర్శ
నూతన డిప్టీ, నవం 27:—“వి శ రాజ్యాంగకాళివారు నేపాల్ దేశమున యీ క్రిందివిధమున పరామర్శ యొనర్చుచున్నాడు:— నూతరాజా సర్ చంద్ర ముఖేర జంగ బహద్రు రాజా వారి మరణవృత్తాంతమును విని మేమందరము దుఃఖినిముగ్గుల నుయితిమి. ఈ కష్టసమయములో రాజాగారి కిని, కీ. శే. ప్రధానమంత్రిగారి కుటుంబీకులకును మాట్లాడయు పూర్వకమున సానుభూతిని చెప్పవలెదము.” (ఆ. పే.)

పాట్నా కాంగ్రెస్ సంఘ కార్యదర్శికి రెండేండ్లు శిక్ష

124 ఏ, 153 ఏ, పెక్కునుల ప్రయోగము

పాట్నా, నవంబరు 28:—పాట్నా పట్టణ కాంగ్రెస్ సంఘ కార్యదర్శియు, సర్పిలైటు ప్రతినిధి సహాయ సంపాదకుడును అగు మణింద్ర వారాయణు రేగారు ఉపన్యాసములలో రాజద్రోహపు నేరము గావించె ననియు, కాలి నై మమ్యమును ప్రాప్తపాపరిచె ననియు నిర్ధారణ చేసి 124 ఏ, 153 ఏ, పెక్కునులక్రింద సిటి మేజిస్ట్రేటు వారికి రెండుసంవత్సరముల కఠినశిక్ష విధించెను. (ఆ. పే.)

అఖిలభారత సంఘ సంస్కరణసభ

మహాత్మా డడ్డయ్యునిగా నుండననుట

“నాకును, ప్రామాణికమైన సంఘసంస్కరణలకును భేదమున్నది.”

లాహోరు, నవంబరు 27:—లాహోరులో జరగనున్న అఖిలభారత సంఘసంస్కరణసభ కథక్కులుగా నెన్నుకొనబడిన మహాత్మా గాంధీగారు యితరపనులన్నవను నెపమున అధ్యక్షత వహించ నిరాకరించిరి. మరియు పూర్వసాంప్రదాయముల ననుసరించు సంఘసంస్కరణలను సరియైన పద్ధతు లొకటియు తనవి నేరొకటియునని వారు నడుపుచున్నారు.

గాంధీగారికి తరువాత ఎక్కువ వర్తమానమందిన డాక్టరు ముత్తలక్ష్మి అమ్మబో గారికి యాహ్వానసంఘమువారు తంతి నొసంగియున్నారు. (ఫీ. పే.)

లాహోరులో విద్యార్థుల కొనంగబడిన శిక్ష

గుజరాత్ వాలా పురజనులు తమయనమ్మతిని వెలుపుట

“అవసరమయినచో స్వచ్ఛంద సేవకుల బంపెదము”
గుజరాత్ వాలా, నవం 27:—నవీనవాద భారతసభ యా

జమాన్యమున నిన్న యిప్పుడు జరిగిన సభలో, పరివర్తనము ఎల్లప్పుడు గలుగునుగాక” “సామ్రాజ్యకాంక్ష తొలగవలెను” అని లాహోరు స్వేచ్ఛతో మేజిస్ట్రేటు కొద్దముందర అరచిరిని విద్యార్థులను, తదితరులను నిర్బంధించినందులకు యశస్వతిని చెబుచు, అట్లరచుటకు అందరికి యధికారమున్నదను తీర్మానము చేయబడినది. నాయకులు కోరినచో సత్యాగ్రహ యోనరించుటకు స్వచ్ఛంద సేవకుల బంపుటకు పంపిడుగుగా మన్నామని సభలో కొందరు మండిచిరి. (ఫీ. పే.)

మైసూరులో గవర్నరుజనరలు గారు ఏనుగులు, పెద్దపులులు వేటాడిరి

మైసూరు మహారాజాగారి అతిథిగానుండిరి

కారాపూరు, నవంబరు 27:—కారాపూరు వద్ద మైసూరు మహారాజాగారి తాలూకు అడవులలో నొకమాటువద్ద గవర్నరు జనరలుగారి విశోదార్థము ఏనుగుల, పేటజరుపబడినది. గవర్నరు జనరలుగారితో బాటు తోడ్పూర్వ మహారాజాగారును, కూచి రీహా మహారాజగారును, సర్వసైన్యాధిపతిగారును, పీయర్స గారును అతిథులుగా మృగయావిశోదార్థమై వెచ్చిరి.

అడవిఏనుగులు దొడ్డిలోనికి డెప్పులతో చెదరింపబడి తరుమబడినది. అంతట నొకగోతిలోనికి ఏనుగు పడగొట్టబడినది. అంతట కొన్ని మచ్చికచేయబడిన ఏనుగుల తోడ్పూర్వతో అది బంధింపబడినది. ఈరిగి మరొకన్ని అడవియేనుగులు పట్టుకొనబడినది. సుంగళివారమునాడు పెద్దపులివేట జరిగెను.

వైస్రాయిగారు కాశీయువరాజుగారును కలిసి మాటున కూర్చుండిరి. వైస్రాయిగారి కోరిక ననుసరించి కాశీ యువరాజుగారు తుపాకీ బారుచేసి పెద్దపులిని కొట్టిరి. మొత్తము 12 ఏనుగులు పట్టుకొనబడినది. ఈమృగయా విశోదములవల్ల మైసూరు మహారాజాగారి అతిథి సత్కారములవల్లను గవర్నరు జనరలుగారు అమందానంద కందళిత హృదయరవించులైరి. (ఆ. పే.)

భూసావర్ బాంబుకేసు

ముద్దాయి నదాశివ నిరశన ప్రతమును బూనుట

ఇదివర కొకపూట భోజనమే

బాలగోడ్, నవం 27:—భూసావర్ బాంబుకేసులోని ముద్దాయిలలో నొకడగు నదాశివ నేటియువయును నిరశన ప్రతమును బూనెను. రోజున కొకసారియే యాతనికి యాహార మొసంగబడుటవలన యీవిధమున యాత డపమృతిని తెలియ జేయుచున్నాడు. తనకు మాడుపూట్లా ఆహారమొసంగవలయున మంగళవారముదయమున నిరశన ప్రతమునుబూనెదనని యాతడధికారులకు కొద్దికోజుల క్రితమే తెలియజేసెను. ముద్దాయి యొక్క న్యాయనాది ముద్దాయికి మాడుపూట్లా యాహారమొసంగవలయునని కోరుచు జిల్లా మేజిస్ట్రేటుకు వ్రాసియున్నాడు.

ఈకోరిక యంగీకరింపబడనిచో, భగవాన్ నామ అనేడు నేరొకముద్దాయికూడ నిరశన ప్రతమును బూనునని చెలియుచున్నది. (ఫీ. పే.)

శారదాబిల్లును మహమ్మదీయులు ధిక్కరించుట

పెషావరులో ఖిలాఫతు వాలంటీరులు పోలీసు ఉత్తరువులను ఉల్లంఘించిరి

ఊరేగింపుల నిషేధము తొలగుట

పెషావరు, నవంబరు 27:—శారదాబిల్లును అధిక్షేపించుటకై పెషావరులో ఖిలాఫతు జరుపవలయుననియు ఊరేగింపులు జరుపవలయునని ఖిలాఫతు సభవారు తీర్మానించిరి. కాని పోలీసువారి అనుజ్ఞ లేకుండా ఊరేగింపులు జరగకూడదని పోలీసువారు ఉత్తరువుచేసిరి. కాని అనుజ్ఞ పొందకయే ఊరేగింపు సాగించిరి. అంతట పోలీసు వారు ఆటంకపరచి 44 మంది వాలంటీరులను అరెస్టుచేసిరి. ఈవాలంటీరులను సిటి మేజిస్ట్రేటుగారు ఖానుబహదూరు సాదుల్లాఖానుగారు మందలించి వదలివేసిరి.

ఊరేగింపులు జరుగరాదను నిబంధనను పోలీసువారు రద్దుచేసిరి. అనేక ఊరేగింపులు తిరిగి సేను జరిగినవి. (ఆ. పే.)

కెల్లాగుగారికి అక్కసర్దు విశ్వవిద్యాలయమువాడుడాక్టర్ అఫ్ కామన్ లాస్ విరుదము నిచ్చి గౌరవించిరి.

విరంతుల పింఛను బిల్లుకు రెండవసారి ప్రభువులసభవారు ఆమోదించిరి. ఇదివరలో ఇచ్చుమొత్తమును 500000 పాకుల సాము చేర్చిరి.

అస్పృశ్యులకు నీటిబావులవద్ద సమానహక్కు

వార్ధాలో బజాజుగారు

కి బావులను అందరితోబాటు అస్పృశ్యులకుగూడ ఉపయోగార్హములుగా జేసిరి

వార్ధా, నవంబరు 27:—జమ్మలూరు బజాజుగారును, వారి సలియును అనుచరులును వార్ధా విచ్చేసిరి. పురప్రముఖుల సేతులు వారిని ప్రేమనువద్ద కలుసుకొని స్వాగత మొసంగిరి. వార్ధాలోని జాతీయ పాఠశాలలను, మ్యూనిసిపల్ పాఠశాలలను, గ్రాంథాలయమును సందర్శించిరి. మ్యూనిసిపల్ భవనముమీద జాతీయ పతాకమును ప్రతిష్ఠించిరి. అస్పృశ్యులందరు సన్మాన పత్రమును సమర్పించిరి. అస్పృశ్యుల నాయకులను గవాయిగారు సభకు హాజరైరి. బజాజుగారు ప్రత్యుత్తర పూర్వకముగానిట్లు చెప్పిరి:—

అస్పృశ్యులందరును కాంగ్రెసుసభలో సభ్యులుగా చేరిన యెడల కాంగ్రెసుసభద్వారా అస్పృశ్యుల కష్టములను తొలగించుటకు సులభమగును. అస్పృశ్యులందరును సామ్రాజీవేదికను ఆమోదించవలెను.

బజాజుగారు ఇచ్చిదేవాలయ ధర్మకర్తలతోడను, బావులు గలవారితోడను సంప్రతించిరి.

సాయంకాలము జరిగినసభలో బజాజుగారు కాంగ్రెసు కార్యక్రమమునుగూర్చి యుపన్యసించిరి. విదేశవస్త్ర బహిష్కరణము, ఖద్దరు వస్త్రధారణము, అస్పృశ్యతానివారణము. అత్యవసరములని బ్రజోధించిరి:—

సభలో ముగ్గురు పెద్దమనుష్యులు లేచి తమబావులను అస్పృశ్యులకూడ ఉపయోగించుటకు అనుజ్ఞ నొసంగుచున్నామని చెప్పిరి.

అమూడు బావులను అస్పృశ్యులకుగూడ ఉపయోగార్హములుగా జేయుటకు బజాజుగారు ఉపక్రమణోన్మనము జరిపిరి. (ఫీ. పే.)

మద్రాసు స్టాల్ కాజు కోర్టు

దావా నెం. 8329/1929.

వాది:—హెచ్. గులాబ్ చంద్ సావుకారు.

ప్రతివాది:—బి. సి. హెచ్. గోవిందరావు యిదివరకున్న నివాసం 5కి బెల్లుకోడ్డు, తిరుపతి శ్రీశ్రీ, మద్రాసు.

కుదువ బెట్టిన వస్తువులు బహిరంగవేలము చేసి విక్రయించిన పిమ్మట యింకను బాకీయున్న రూ. 47-4-0 కు వసూలుచేయు నిమిత్తమే ఈ దావా వైవాదిచే లేబడి రెండవ జడ్జిగారి సమక్షమున విచారణ నిమిత్తమే 2-12-29 తేదీకి వాయిదా వేయబడినదని ప్రైవేటువాదికి తెలియజేయడ మైనది. సదరుకోజున హాజరుకాని పక్షమున ఈదావాలో ఎక్స్ పార్టి తీర్పు చెప్పబడును.

ఎస్. ఆముదాచారి, వాదితరపున అడ్వోకేట్.

నోటీసు.

రాయచూరు జిల్లా ఆలంపూరు తాలూకా ఉండవెల్లి గ్రామము కాపురపడ్డైన జలగం నరసన్న అయిన నేను బాకీదార్లకును నీవివయమును నంబంధముకలవారికిని తెలియపరచడమేమన:—

నా చిన్న కుమారుడైన చిన్న తిరుపతయ్య త్రాగుట వ్యభిచారముచేయుట మున్నగు దుష్టాభ్యాసములు నేర్చుకొని నాకు తెలియకుండ సాహుకార్ల దగ్గట మించిన వడ్డీలకు బాకీతిసికొని దుర్వినియోగము చేయుచున్నాడు. అని వినుచున్నాను. ఇతడు చేసినట్టి బాకీలు నాకు తెలియకుండచేయబడినవి. కాన నందరకు తెలియపరచడమేమన యీ చిన్న తిరుపతయ్య యిదివరలో చేసిన అప్పులకు నికముందు జేయబోవు అప్పులకు నేను జమ్మిదారికాను. ఎవ్వరును నికముందప్పులతనిసియ్యకూడదు. ఇచ్చిన నేను తీరవాదినికాను. ఇట్లు

ద. జలగం నరసన్న

కలకత్తా టెన్నిసుపందెములు

ఫ్రెంచి యోధులరాక

కలకత్తా, నవంబరు 26:— సౌతుక్లబువారు ఏర్పాటు చేసిన టెన్నిసు పోటీ పందెములకు అనేకమంది జనము చూడ వచ్చిరి. జేనిసుకప్పు పందెములందు యానత్రుపంచపు పోటీయందు గలుపొందిన ఫ్రెంచియోధులగు బ్రుగ్గసు, కాచెటు, లాండ్రీ రాడెలుగార్లును యొక్కబువారు ఆహ్వానించి వారితోనాడు టుగు ఇండియాలోని అన్నిప్రాంతముల ప్రముఖులను పీఠిచిరి. పోటీపందెములు నేడు ప్రారంభమయినవి. నేడు పోటీయందు ఫ్రెంచివారు ఆడలేదు గాని, ప్రాక్టీసుతోకొన్ని ఆటల నాడిరి. ప్రేక్షకులందరు అచ్చటనే గుమికూడియుండిరి. పోటీ పందెములందు వీరు కేపు పాల్గొందురు.

నేటి ఫలితములు

- టి. బాలగోపాలనుగారు బి. మిల్లరుని ఓడించిరి. 7-5, 6-1.
- ఎస్. ఎస్. డీశిగారు, ఆర్. చందరుగారు రానందున గెలిచిరి.
- వి. టిక్కెగారు సి. రామస్వామిగారిని ఓడించిరి. 3-6 6-1, 6-2.
- డి. ఆర్. పూరిగారు ఎస్. చింకలనుగారి నోడించిరి. 6-1, 7-5.
- హరిశ్చందరుగారు కె. బోసుగారిని ఓడించిరి. 6-1, 7-5.
- ఆర్. సి. జేగారు డా|| ప్రకాశగారు రానందున గెలిచిరి.
- రాచప్పగారు కర్నూ. నోల్సుగారిని ఓడించిరి. 8-6, 7-5, 6-4.
- ఎస్. ఎస్. అయ్యరుగారు ఎం. ఎం. డి. పిటుగారి నోడించిరి. 6-1, 6-4.
- రఘువీర దయాలుగారు బ్రూకు ఎడ్వర్డుగారిని ఓడించిరి. 6-2, 6-4.
- రఘువీర పింగుగారు హెచ్. బ్రూకుగారి నోడించిరి. 6-3, 7-5.

డబ్బులు

- కెప్టెన్ ఓకలగారు డబ్బు. మైకేలుగార్లు ఎస్. మేయరు కె. కె. బోసుగార్లు నోడించిరి. 6-1, 6-3.
- సి. రామస్వామి, టి. బాలగోపాలనుగార్లు హెచ్. డి. కంబరుబాకు పెకనుహామ నాల్గుగార్లును ఓడించిరి. 6-3, 6-1.
- భాద్రాసుసింగు నరసింగహనుగార్లు గుప్త, మిత్రగార్లు రానందున గెలిచిరి.
- ఎస్. నూరి, ఆర్. అయ్యరుగార్లు వందరుభాగస్వామి రానందున గెలిచిరి.
- రాచప్ప, ఎస్. కె. సి. కిడుగార్లు, జి. పెర్కిన్సు ఎస్. నాకయ్యగార్లును ఓడించిరి. 3-6, 6-4, 9-7.

రౌండుటేబిల్ సమావేశము

సంస్థానాధిపతులొక్కరే అప్పడు విచారించబడు విషయములనుగూర్చి మాటాడ వర్తులు

సంస్థాన ప్రజలసభలుములకు రాజప్రతినిధి

త్రవ్యుత్తరము

రాజప్రతినిధియగు కారాతూరు, నవంబరు 27:— అక్టోబరు 21 తారీఖునచేసిన ప్రకటనానుసారముగా జరుగజోవు రౌండుటేబిల్ సమావేశములో సంస్థాన ప్రజలసభలుములనుగూడ ప్రాధానిత్య ముండవలెనని అనేకసంసాన ప్రజలకుములు రాజప్రతినిధిని తోరగా పంపుప్రార్థనలముగా రాజప్రతినిధి యొక్క ఆంతరంగిక కార్యవర్గి యిట్లు చెప్పుచున్నాడు:— భారత సంస్థానములకు సంబంధించినంతవరకు ఆ పథిలో నికాల వును రాజ్యాంగసూత్రములుకూడలే చర్చింపబడును. ఆ సూత్రములనుగూర్చి మాట్లాడవలెనని సంస్థానాధిపతులుకూడలే. ఆ పథిలో సంసానముల యాంతరంగిక ప్రభుత్వములనుగూర్చిన పనులను చర్చింపబడవు. ఆ పనులనుగూర్చి విచారించుటకు ప్రభువారికి వీలుకూడ లేదు, వీలనగా వానిని ఆయా సంసానాధిపతులే విచారించవలెననాడు. సంస్థానాధిపతుల దుష్పరిపాలనమునుండి సంసాన ప్రజలను రక్షించుభాధ్యతమాత్రము బ్రిటిష్ ప్రభుత్వమువారిపై నుండును. (ఆ. ప్రె.)

లజపతిరాయల ప్రజాసేవక సంఘము

సాంవత్సరికోత్సవము జనంబరు 24, 25 తారీఖులందు జరుగును. మహాత్ము డధ్యక్షత వహించును

మహాత్ముని సంచారములో 40,000 రూపములు సంఘమునకు వసూలగుట

కాన్పూర్, నవంబరు 27:— గాంధీమహాత్ముని సంయుక్తరాష్ట్ర సంచారము పూర్తి కాగానే లాలాజీచే స్థాపించబడిన ప్రజాసేవకసంఘాధ్యక్షు డగు బాబు పురుషోత్తమ దాసు టాండన్ గారు యిప్పటికి తన డబ్బు వసూలుచేయు పని ని ఆపివేసిరారు. సంయుక్తరాష్ట్ర సంచారములో మహాత్మునికి వసూలయిన డబ్బులో ప్రజాసేవక సంఘమునకు రు. 40,000 ప్రత్యేకింపబడెనని తెలియుచున్నది. డిసెంబరు 24, 25 తారీఖులను జరుగనున్న సంఘసాంత్సరికోత్సవమునకు శ్రీగాంధీమహాత్ము డధ్యక్షత వహించును. ఇదిగాక యీ సంఘమునకు సంబంధించిన నిమ్మజాతుల మహాసభకుగూడ మహాత్ము డధ్యక్షత వహించునట్లేర్పాటు గావించబడినది. లజపతి రాయల స్మారక భవనముయొక్కయు, శ్రీ గుల్బ దేవి త్రయ

చిత్రాలయముయొక్కయు ప్రారంభోత్సవములనుగూడ శ్రీ గాంధీమహాత్ముడే యిట్లువట్టు ఏర్పాటు గావించునని, ప్రజాసేవకసంఘముయొక్క సాంవత్సరికోత్సవమునకు భారతదేశము లోని ముఖ్యనాయకు లందరును జిహ్వనింపబడ నున్నాడు. లాహోరు భారత జాతీయమహాసభానాయకు డగు శ్రీ చి. జవహర్లాల్ నెహ్రూగారిని ఆసమయమున హాజరుకావలెనని ప్రార్థించుటకు సర్ పురుషోత్తమదాసు టాండన్ జీగారి స్వయముగా ఆలహాబాదు వెళ్లిరి. ఈ నెలఖరులోగా లాహోరు వెళ్లి టాండన్ గారు భారత జాతీయ మహాసభావ్యవస్థ సంఘము వారిచే వారికి నియమింపబడిన పనులను చేయించెదరు. (ప్రీ. ప్రె.)

నిమ్మ జాతులసభ

లాహోరు, నవం 27:— నిమ్మ జాతులసభకు ఏర్పాటు చేయబడుచున్నది. పట్టణముంతటను చూడుజలనానా లిరుగును, ఆహ్వానసంఘమునకు సభ్యులను శేక్కుచున్నాడు. (ప్రీ. ప్రె.)

కలకత్తా, నవం 27:— నాగపుర ఆమరావతీ విద్యార్థుల సభ కధ్యక్షత వహించుటకు సుబాస్ చంద్రబోసుగారు నేటి రాత్రి కలకత్తానుండి పయనమై వెళ్లిరి. (ప్రీ. ప్రె.)

పరిమళావతారము

కాల్పనిక దేశమున ఆనందము క్షీడా వనమున మొగ్గులతో నిండిన వృక్షకాళులు యి = సుగంధమిశ్రితవాతము విశకరమనందు "4711" నైనిటా మాధుర్యము. పృష్ఠములలో మాత్రమే ఆనందవనమున నచ్చుకల్లి దివ్యమనుచు పారభ సృశ్యము. రసీకులును, నాగరీకలుక ఆమోదించిరి. శ్రేష్ఠతమ; సుమునన సుశ్రద్ధి మైన "4711" మేరున గడించిన పరిమళమైన వర్ష వలనంది తుడుడచేయబడిన. "4711" నైనిటా

మాధుర్యము. "4711" నైనిటా బ్రిలియంట్ టైన్ కూడ గలదు. ఇదే ప్రకారము పరిమళము గలిగియున్నదిమైన మేరున గడించినది. శుశ్రద్ధిమైన "4711" గల రెండు సాందత్యవస్త్రవులను మీరు ప్రేమింతురు. అన్నిటికి సమానముగానే పరిమళము చేర్చబడినది. "4711" నైనిటా లోషన్, "4711" నైనిటా ముఖ గుండ, "4711" నైనిటా సబ్బు.

వైద్యాలయములు

1926, 27, 28 సంవత్సరపు త్రై వార్షిక వైద్యాలయముల స్థాపనము ప్రకారము, స్వలాభి వృద్ధిమాత్రము గల వైద్య ప్రతిష్ఠాపనల సంఖ్య 959 నుండి 1089 కి పెరిగెను. చికిత్సబొందిన రోగుల సంఖ్య 10175880 నుండి 12027264 కు పెరిగెను. రోగుల మరణములును, ఆపరేషనులవలన చావులును గూడ పెరిగెను. నివేదన సంవత్సరములలో ప్రభుత్వమువారు 106 బోకలుధండు, మునిసిపలు వైద్యాలయముల నిర్వహణమును తామే వైకొనిరి. స్థానిక సంఘముల కిందువలన కొంత బరువు తగ్గెను. రూరలు డిస్ట్రిక్ట్ ల సంఖ్య 18కి నుండి 32కి పెరిగెను. వీని కిచ్చెడి గ్రాంటులు సంవత్సరమునకు నాల్గు వందల నుంచి అయిదువందల రూపాయలకును, మంత్రసానుల కిచ్చెడి గ్రాంటు నూరు రూపాయల నుండి మూడువందల రూపాయలకును పెంచబడెను. కాని గ్రామములలో నివసించెడి వైద్యులకు లభిం గు వేతనములు చాల తక్కువగుటచే, ఈ పనులను మానుకొని వెలుపలకు బోవుచున్నారనియు, అందుచే కొన్ని డిస్ట్రిక్టులను మూసివేయవలసి వచ్చెననియు సర్జను జనరలుగారు దెలుపుచున్నారు. ప్రభుత్వపు గ్రాంటు లిపుడు పెరుగుటచే, గ్రామములలో బని చేయుట ఆకర్షకముగ నుండునని సర్జన జనరలు గారు భావించుచున్నారు. ఇంతకన్న గ్రామ వైద్యాలయములందు, దేశీయ వైద్యమును స్థాపించుచో, ఇప్పుడిచ్చెడి గ్రాంటులతో, ప్రజలకు విశేష సహాయము జరుగును. వైద్యులకును ప్రోత్సాహము గలుగును.

వైద్యాలయములందు మిశ్రవ్యయమును చేకూర్చు నిమిత్తము, రోగులకిచ్చు ఆహారపదార్థములు మార్పు జేయబడెనని, ప్రభుత్వమువారు దెలుపుచున్నారు. కాని, ఇది ఎంతవరకు వివేకమో తెప్పజాలము. రోగుల కిచ్చు పథ్యమును తగ్గించుచో, లాభముకన్న నష్టమధికముగ గలుగవచ్చును. ఇది వర కిచ్చుచున్న ఆహారమే చాలదని తలచుచుండ, దాని నింకను తగ్గించుట పాడిగాజాలదు. కొన్ని వైద్యాలయములు సాప్తవ స్థితియందు లేవనియు, అధిక లోపములచే సత్వరాభివృద్ధి గలుగుటకు వీలు లేకున్నదనియు, అందుచే వైద్యాలయ సాప్తవము గూర్చి ఎక్కువ శ్రద్ధవహింపవలయుననియు, సర్జను జనరలుగారు గోరుచున్నారు. ప్రభుత్వమువారు ఆరోగ్యమునకై ఎక్కుడు ధనమును వినియోగింపవలసిన యవసర మిందుమూలమున గనుపించును. దీనితోబాటు, అనవసర వ్యయమునుగూడ తగ్గింపవలయును. ఉన్నతోద్యోగుల జీతములు ఎక్కుగ చున్నవి. వైద్యాలయములలో భారతీయోద్యోగుల

కును యూరపియను ఉద్యోగులకును మధ్య జాపెడి తారతమ్యము సంతృప్తరలో దీసివైచిన నంత శ్రేయస్కరమగును. ఇంతియగాక, రోగచికిత్సకేగాక, రోగముల నాటంకపరచుటకు గూడ కృషిజరిగినగాని ప్రయోజన ముండదు.

ప్రజల దారిద్ర్యమే రోగముల వ్యాప్తికి ముఖ్య కారణమని, తెలిసిన విషయమే. దారిద్ర్య బాధ తొగి సరియగు ఆహారము ప్రజలకు లభించిన గాని, సాంక్రమిక వ్యాధులు వారిని పీడింపకుండ నుండజాలవు. అందుచే ఆరోగ్య సమన్వయ వైద్యు లొక్కరు మాత్రమే పరిష్కరింప జాలరు. సానిటరీ అధికారులయినను, దీనిని చక్కపరుప జాలరు. తయవ్యాధి రాజధాని యందంతటను పెచ్చుపెరుగుచున్నది. దీని నరికట్టుటకు, వైద్యులు నిస్సహాయులగుచున్నారు. సర్జన జనరలు గారి విషయమై వ్రాసిన ఈ క్రింది వాక్యముల నిట నుదాహరించెదము.

“1928 సంవత్సరమున తయవ్యాధి బాధితులు 29051 మంది యుండిరి. వీరిలో 542 మంది చనిపోయిరి. 1927 వ సంవత్సరమునందు 26287 మంది రోగు లుండ, 512 మంది చనిపోయిరి. 1926 సంవత్సరమున 27210 మంది రోగులలో 493 మంది చనిపోయిరి. ఈ రాజధానిలో తయవ్యాధి వ్యాపించుచున్నదని, సామాన్యముగ విశ్వసింపబడుచున్నది. ఈ సమన్వయ నిర్వహించుటకు ప్రజలలో ప్రజోధము నలుపుటయు, ప్రజల ఆర్థిక స్థితిని చక్కబఱచుటయు ముఖ్యమార్గములని తోచును.”

వై వాక్యములను గమనించి, ప్రభుత్వమువారు ప్రజల ఆర్థిక దుస్థితికిని, వ్యాధులకును గల పరస్పర సంబంధమును కనుగొని, ప్రజల దారిద్ర్యమును నివారించుటకు మార్గములనరయుట యత్యవసరము.

చెన్నపురిలోని జనరల్ ఆస్పత్రిని మరియొక ప్రదేశమునకు మార్పు తలంపు వదలివేయబడెను. ఇప్పటి వైద్యాలయమునే పునర్నిర్మించుటకు నలు వది లక్షలగునని, ప్రభుత్వమువారు రంచనావైచిరి. మధురలో పడునారులక్షలను వ్యయపరచి వైద్యాలయమును నిర్మించుచున్నారు. బ్రిటీషు హైజీను కౌన్సిలు ప్రతినిధులు చెన్నపురికివచ్చి, ఇక్కడ సుఖ సంకటము లధికముగ వ్యాపించియున్నవని కనుగొనిరి. వీరి సిఫార్సుల ననుసరించి, మందులను కొనుటకును, సుఖసంకటములను పోగొట్టుటకును, ప్రభుత్వమువారు 50,200 రూపాయలను ఏర్పాటుజేసిరి. సుఖసంకట చికిత్సలో నారితేరిన యొక నిపుణుని ఇంగ్లండునుండి ప్రభుత్వమువారు దెప్పించిరి. రేడియము చికిత్స 1926-27 సంవత్సరమునుండియు ప్రారంభమై, చెన్నపురిలో సత్వరాభివృద్ధి గాంచుచున్నది. రాచపుండును మాన్యుటకు, దీనిని వాడుచున్నారు. కాన్పుల కేసులు నాల్గింతలు పెరిగెను. ఇందుకేమి కారణమో దెలుపవలయునని, ప్రభుత్వము వారు సర్జనుజనరలుగారిని కోరుచున్నారు. వైద్యవిద్య వై, బ్రిటీషు మెడికలు కౌన్సిలువారధికారము వహించుటయు, హిందూదేశ విశ్వవిద్యాలయపు డిగ్రీలు వీరి అనుమతిని బడయవలసి వచ్చుటయు, విరుద్ధముగ నున్నది. ఇట్టి ఏర్పాటు, ఆత్మగౌరవమునకు భంగకరమని, భారతశాసనసభలో స్పష్టముగ తీర్మానింపబడెను. ఇట్టి నిరోధ మెంత త్వరలో దొలగిన నంత మేలు.

గ్రామ పంచాయతులు

1928-29 సంవత్సరపు గ్రామ పంచాయతుల రిపోర్టును, రిజిస్ట్రారు జనరలుగారు ప్రభుత్వమువారికి సమర్పించిరి. వెనుకటి పంచాయతుల రిజిస్ట్రారు గుగోపాలస్వామి అయ్యంగారు చూపిన సానుభూతి విశ్వాసములు, ప్రస్తుతపు రిపోర్టునందు గానరావు. పంచాయతుల విషయమై నిరుత్సాహభావ మధికముగ గనుపించును. అయినను, పంచాయతులను సరియగు నాధారములపై నుంచి, వీనికి పరిపాలనా స్వాతంత్ర్యమును, ధన సమృద్ధిని చేకూర్చు నెడల, ఇవి గ్రామములకు మహాపకార మొనర్పగలవు. పంచాయతి సంస్థలు, హిందూదేశ ప్రజలకు నూతనమయిన విగావు. ప్రాచీన సాంప్రదాయముల కివి యనుగుణముగ నున్నవి. ప్రజలు వీనిని సమర్థతతో నిర్వహింపగల రనియు, స్వపరిపాలనమున కివి బునాదులగుట కవకాశము గల దనియు, గోపాలస్వామి అయ్యంగారు వెనుక చాటుచుండెడి వారు. ప్రస్తుతపు రిజిస్ట్రారు గురూధరుభట్టగారు రయినను, పంచాయతులు జేయుచున్న మేళ్ల సంగీకరించిరి. పంచాయతులు చాలవరకు కల్తెరులు యాజమాన్యము క్రిందికి బోయెను గాని, ఈ ఏర్పాటు పంచాయతుల యభివృద్ధికి తోడ్పడు నని తలంపవీలులేదు. రివిన్యూ అధికారులకు పంచాయతులను నడుపుటకు వలసిన సానుభూతిగాని, ప్రజాసామర్థ్యమువై విశ్వాసముగాని, గలదని యూహింప వీలుండదు. వారి శిక్షణ వేరు. వారి సాంప్రదాయములు వేరు. తాలూకాబోర్డుల క్రిందకు పంచాయతులు వచ్చిన పిమ్మట, త్వరితగతి అభివృద్ధి చేకూరవచ్చును. తూర్పు గోదావరిలోని రామచంద్రపురము తాలూకాబోర్డు వారును, పశ్చిమగోదావరిలోని తాడేపల్లిగూడెము, భీమవరము తాలూకా బోర్డులును, చిత్తూరునందలి కార్వేటిగరం తాలూకా బోర్డును, గుంటూరుమండల మందలి తెనాలి తాలూకా బోర్డును పంచాయతుల విషయమై ప్రత్యేకశ్రద్ధ వహించి, పాటుబడెనని, రిపోర్టు దెలుపుచున్నది. పంచాయతుల సంఖ్య సంవత్సరాంతమున 2698 నుండి 3343 కి పెరిగెను. తిన్నగ పని చేయని అరువది యొక్క పంచాయతులను, రిజిస్ట్రారు జనరలుగారు రద్దుచేసి, మంచివానినే నిలిపియుంచుటకు ప్రయత్నించిరి. పంచాయతి సమావేశములు తొమ్మిది జరిగెను. వీనియందు పోరంబోకులను పంచాయతుల కొనగవలెననియు, బండెల దొడ్లను వీని పరము చేయవలయుననియు, రివిన్యూ అధికారులకు పంచాయతులను ఒప్పగింప గూడదనియు, పంచాయతులకు లాండు రివిన్యూలో కొంత భాగమును మూలధనముగ నొనగ వలయుననియు, తీర్మానింపబడెను. ఈతీర్మానములు చాల ముఖ్యములగుటకు సందియము లేదు. ముఖ్యముగ పంచాయతులకు ధన సౌకర్యమున్న గాని, అవి తమ విధులను నిర్వహింపజాలవు. పంచాయతులకు జరిగిన ఎన్నికలలో 187 మంది ఆదిమాంధ్రులును, ఆదిద్రావిడులును, జయముగాంచుట, శుభచిహ్నము. పంచాయతులు, అంతఃసఖ్యమును పెంచుట తెలుల సాధన మగునో దీనిని బట్టి యూహింపవచ్చును. 1164 పంచాయతులు, నిర్వహించుచున్న 1190 పాఠశాలలకు ప్రభుత్వపు

గ్రాంటు లొనగబడెను. 199 పంచాయతి పాఠశాల లకు స్వంత భవనములు గలవు. నాల్గవంచాయతు లలో నిర్బంధవిద్య అమలులో నున్నది. 167 పంచాయతులు నాగజెమును తీసివేయించెను. 116 పంచాయతులు దీపములను వెలిగించుట కేర్పాటు జేసెను. 109 పంచాయతులలో ఆరోగ్యపు సిబ్బంది గలదు. 196 పంచాయతులు గ్రంథాలయములను నెలకొల్పెను. 481 పంచాయతులు నీటి సప్లయకి ఏర్పాటుజేసెను. కొన్ని పంచాయతులు దేవాలయ ములను బాగుచేసి, ఉత్సవములను నిర్వహించెను. 25 పంచాయతులకు బోర్డుస్కూళ్లపై తనిఖీజేయు అధికార మొనగబడెను. ఆరోగ్యము విషయము నను, పారిశుధ్యత విషయమునను కొన్ని పంచాయతులు శ్రద్ధవహించలేదని, రిజిస్ట్రారు జనరలుగారు విచారించుచున్నారు. కాని, పట్టణములలోని మ్యూనిసిపలు సంఘములందే యిట్టి లోపములు గనుపించుచుండ పంచాయతులలో నిట్టి లోపములు గనుపించుట వింతగాదు. సంవత్సరాంతమున 1190 పంచాయతి పాఠశాలలు గలవు. వీనిపై తాలూకా బోర్డు కు గల అధికారమును తొలగించి, జిల్లా ఎడ్యుకేషనలు ఆఫీసరుగారికి ఒప్పగించుట ఎంతవరకు తాదాకరమో జెప్ప వీలులేదు. పంచాయతుల విధానము పూర్తిగా మార్పు జెంది, వానికి స్వేచ్ఛయు ఆర్థిక సౌప్యము ను చే కూరిన గాని, సత్వరాభివృద్ధి గలుగ జాలదు.

కామన్సు సభ: చీనా డిమాండ్ పోరాటము
కామన్సు సభలో నేటి దినము చీనా రుష్యా పోరాటము విషయమై ప్రశ్నలడుగబడెను. కెల్లాగు శాంతి ఒడంబడిక పై చీనా రుష్యాలు రెండును సంతకము జేసియుంటున్నచే, దీని సంగీకరించిన ప్రభుత్వముల దృష్టి కీ విషయమును దెచ్చెదరా యని యడుగగ, తప్ప జేసినవారి పై చర్య దీసికొనుటకు, ఒడంబడికయం దెట్టి ఏర్పాటు లేదని, విదేశాంగ మంత్రి యగు హెడ్డరుననుగారు బదులు చెప్పిరి. కెల్లాగు ఒడంబడిక యుద్ధ బహిష్కారాదర్శమును మాత్రము సూచించెను. అంతయ గాని, దీని నమలులో జెట్టుటకు వలయు సాధనములను నిరూపింపక బోయెను. ఇదియే దీనియందలి గొప్ప లోపము. చీనా ప్రభుత్వమువారు కెల్లాగు ఒడంబడిక పై సంతకము జేసినవారికిని, నానారాష్ట్ర సంఘమువారికిని గూడ విన్నప మంపిరి. నానారాష్ట్ర సంఘమున కీ విషయమై చర్య దీసికొనుట కధికారము గలదని, హెడ్డరుననుగారు రంగీకరించి, ముందేమి జరుగునో చూడవలయు ననిరి. కాని ఆలస్యము జరిగిన కొలదియు, వ్యవహారము క్లిష్టమగుట సహజము. ఇంతకాల మీ విషయమై పెద్దజాతుల వారు ఉపేక్ష వహించి యుండుట శోచనీయము. కలతలు ప్రారంభమయిన రోజులలోనే, అమెరికా ప్రభుత్వమువారికిని, బ్రిటీషు ప్రభుత్వము వారికిని మధ్య ఉత్తర ప్రత్యుత్తరములు జరిగెననియు, పిమ్మట నెట్టి ప్రస్తావన జరుగలేదనియు, నల్లరు కలసి చేయు పనులలో బ్రిటీషు ప్రభుత్వమువారుగూడ పాల్గొందురనియు, హెడ్డరుననుగారు సూచించిరి. ఇందును బట్టి యుద్ధములను నివారించు విషయమున, వివిధ జాతులవారి కిని పైకి చూపునంత ఆతురములేదని, తలంప వలసినచున్ను. ఇక నయినను వీరు వెంటనే చర్య దీసి కొనసాగి, యుద్ధ బహిష్కార మనునది

కలలోనివార్త యగును. కెల్లాగు ఒడంబడికకు కారణ భూతులయిన అమెరికా ప్రభుత్వము వారును, అందుకు గట్టిగా నామోదము తెలిపిన బ్రిటీషు ప్రభుత్వమువారును తగిన చర్య దీసికొనుచో, పోరాట మంతరించును. అన్ని దేశములవారి కన్నను, అమెరికా ప్రభుత్వ బాధ్యత మరింత యధికముగ నున్నది. వీరు తమ బాధ్యత నెంతవరకు నిర్వహించెదరో, ఎంతవరకు ప్రపంచ శాంతిని కాపాడెదరో, చూడవలయును.

రాండుటేబిలు సమావేశము : సంస్థాన ప్రజలు
రాబోవు రాండుటేబిలు సమావేశమునందు, సంస్థానాధీశులు పాల్గొందురని, రాజప్రతినిధి ప్రకటనము దెలిపెను. సంస్థానాధీశుల తోబాటు శంస్థాన ప్రజలు గూడ పాల్గొనిన గాని, సంస్థాన ప్రజలను సమగ్రముగ చర్చించుటకు వీలుండదని, విన్నపము లంపబడెను. సంస్థాన ప్రజలీ విషయమై పట్టుదల జూపుచున్నారు. రాజప్రతినిధి గారు వీరికి ప్రత్యుత్తర మొనగించు, సంస్థాన ప్రజలు పాల్గొనవీలులేదని స్పష్టపరచిరి. రాండుటేబిలు సమావేశము నందు, సంస్థానముల ఆంతరంగిక సమస్యలు చర్చింపబడవనియు, రాజ్యంగ సంబంధమయిన విశాల ప్రశ్నలు మాత్రమే విచారించబడు ననియు, వీనిని చర్చించుటకు సంస్థానాధీశులే అర్హులనియు, రాజప్రతినిధి గారు ప్రకటించిరి. కాని, సంస్థాన ప్రజలు మాత్రము, బ్రిటీషు ఇండియాకును సంస్థానములకును ఉండవలసిన సంబంధము గూర్చి ఏల చర్చింపరాదో తెలియదు. సంస్థానజేమ బాధ్యత సంస్థాన ప్రజలపై గూడ గలదు. సంస్థాన భావిపరిణామమును నిర్ణయించు నపుడు, సంస్థాన ప్రజలకు స్థానమీయకుండుట భావ్యముగ తోపడు. బట్లరు కమిటీ విచారణలోనే తమకు స్థానము లేదని కుందుచున్న సంస్థాన ప్రజలు, రాండుటేబిలు సమావేశమునందు గూడ స్థానము లేదని గ్రహించుచో, మరింత యసంతృప్తిని గనుపరుపక మానరు.

కలకత్తా కార్పరేషను :
బి. యా. డే. గారి నియామకము యూరపియను లింకను భారతీయుల కున్నతో ద్యోగములు లభింపకుండ జేయవలయునని యత్నించుచుండుట శోచనీయము. ఇంజనీరింగు పదవులు యూరపియనుల సొమ్ముగ నుండెను. బి. యా. డే. గారను బెంగాలు వాస్తవ్యుని స్వేచ్ఛలు ఆఫీసరుగ నియమింపగనే, కలకత్తా కార్పరేషనునందు, హాహారపములు చెలరేగెను. హెస్లింగుగారు యూరపియను వర్తకుడు, లేనిపోని నిందారోపణల గావించి, డే.గారి సవమాన పరుపనెంచిరి. కాని, డే.గారి సమాధానమును వినినపిమ్మట, కలకత్తా కార్పరేషను వారు వారి నియామకమును ఖాయపరచిరి. హెస్లింగుగారును, మరి నలువురు యూరపియను సభ్యులును, డే.గారి నియామకమునకు ప్రతికూలముగ వోటుజేసిరి. ఫిట్స్ లు అను సభ్యుడుమాత్రము అనుకూలముగ వోటిచ్చెను. యూరపియను సంఘమైఖిరి మార్పుజెందుచున్నదని, తలంప సప్తకాశము లేకుండ, కలకత్తా యూరపియను ప్రముఖులు ఆటంక పెట్టుచున్నారు. ఇట్టివారు, భారతదేశ స్వాతంత్ర్య సిద్ధికి తోడ్పడెదరని తలంప వీలు పడదు.

జార్జి జోసెఫ్ గారు : కద్దరు జార్జి జోసెఫ్ గారు, కాల్కత్తా సభ్యమునుండి వెడలిపోవుటయగాక, కాంగ్రెసు నిర్మాణ కార్యక్రమమును గూడ నిరసించుచున్నారు. కద్దరు ఆర్థికముగ లాభకరము గాదని, వీరు చాటిరి. వీరిపుడు జస్టిసు పక్ష సభ్యులుగ నున్నారు. కడచిన జస్టిసు పక్ష సమావేశము కద్దరుకు సంబంధించిన తీర్మానము గావించి యుండెను. వీరికి జస్టిసు సమావేశ తీర్మానము గూడ సరిపడకున్నది. వీరు నూతన నిర్మాణ కార్యక్రమమును సూచించిరి. కాంగ్రెసు కార్యక్రమము ప్రజల స్వతంత్రతపై నాధారపడి యుండును. వీరు సూచించిన కార్యక్రమము, ప్రభుత్వానుగ్రహముపై నాధార పడును. దీనిని నిర్మాణ కార్యక్రమ మనుట, హాస్యాస్పదము.

నాడర్నా రాజగారి ప్రకటనము
ఆప్లని స్థానపు నూతన రాజగు ఆమీరు నాడర్నాగారి ప్రకటనమునందు కొన్ని ముఖ్య విషయములు గలవు. అన్నిటికన్నను మధ్యపాన నిషేధము ముఖ్యమయినది. ఇక్కార్యమును వీరు కొనసాగింప గలరేని, ఆసియా ఖండమున కంతకును మార్గదర్శకులు కాగలరు. వీరి సంకల్పము ఉత్తమ మయినదనుటకు సందియము లేదు. ఇదిగాక, విద్యాభివృద్ధినిగూర్చి, ఈ ప్రకటనము ప్రతిపాదించుచున్నది. నాడర్నాగారి పరిపాలనము క్రింద, ఆప్లని స్థానము సత్వరాభివృద్ధి గాంచి, నాగరిక ప్రపంచమునందు సముచిత స్థాన మాక్రమించుగాక యని కోరెదము.

సర్ కూర్మా వెంకటరెడ్డి నాయుడుగారు
శరీరస్వస్థత గలుగకుండుటచే, సర్ కూర్మా వెంకటరెడ్డినాయుడుగారు నెలపుపై హిందూదేశమునకు వచ్చెదరనియు, మార్చి నెల వర కిక్కడనుండు రనియు, ప్రజాసౌకర్యము దెలుపుచున్నది. దక్షిణాఫ్రికాకు ప్రభుత్వపు ఏ తెంటులుగ వెడలిన గా! శ్రీనివాసశాస్త్రిగారికిని, సర్ వెంకటరెడ్డినాయుడుగారికిని గూడ, శరీరములు అస్వస్థత జెందుట శోచనీయము. నాయుడుగారు మాతృదేశము జేరిక పిమ్మట, త్వరలో ఆరోగ్యమును కోల్పోనెదరుగాక యని కోరెదము.

యునైటెడ్ ఎమర్సన్ నాటకసమాజము

పల్లెకిమిడిలో జయప్రదముగా నాటకమును ప్రదర్శించుట
పల్లెకిమిడి, నవంబరు 27:—గంజాం చుండలమునందలి యునైటెడ్ ఎమర్సన్ యను నాటక సమాజమువారు ప్రస్తుతము పల్లెకిమిడి వచ్చియున్నారు. ఈ సమాజమునందును ప్రసిద్ధులగు నటులు పలువురుగలరు, వారు పట్టణమునందు కృష్ణతులాభారము, భక్తరామదాసులను నాటకములను చాల ప్రశంసనీయుముగా ప్రదర్శించిరి. శ్రీయుతులు దేవులపల్లి లక్ష్మీనరసింహం, మాస్టరు వైడి శాబుగార్లు ప్రధాన పాత్రలనుధరించిరి పిమ్మట మహారాజా వారికోటలో శ్రీ రాజావారి సమఖమున మరి రెండు నాటకములను గూడ ప్రదర్శించిరి. పట్టణ మంత్రీ ప్రముఖులు పలువురు వీరినాటకములను సందర్శించుచున్నారు. పట్టణవాసులు వీరి నాటకములను సత్కృత్యముగా నాడరించుచున్నారు, వీరు త్వరలో వుచితముగా నొక యేకపాత్ర ప్రదర్శనమును జరుపదలచిరి. ఆనాడు ఇచ్చటి విద్యార్థులు సరసింహారావుగారిని గౌరవింపనున్నారు. (స్వకీమనిలేఖరి తంలివార్త)

విదేశవార్తలు

రౌండుటేబిలు సభ

(రూటరు)

లండన్, నవంబరు 28:—పార్లమెంటుకు అంత్యసూచన లను సమర్పించుటకు, వీలైనంతవరకు ఏకాభిప్రాయమును తెలుపుటకు రౌండుటేబిలు సభ సందేశించితిమని గ్రాహంపోలు గారికి కామన్సుస్థలో చెప్పుగారు ప్రత్యుత్తరము నిచ్చిరి. బ్రిటిషు భారత రాజకీయములందు ప్రమాణముగ నైకొనతగు వారినే మట్లాడుటకు అట్టివ్యక్తులను సభకు నియమించుటకు ఇండియా ప్రభుత్వమువారు సమాకారము సల్పవారని అభయమిడిరి. అన్ని యభిప్రాయములను తెలుపువారిని నియమించెదరని అనగా అన్ని పక్షముల ప్రతినిధులను నియమించెదరనిరి.

చీనా సోవియటు సంబంధములు

పార్లమెంటులో ప్రశ్నలు

(రూటరు)

లండన్, నవంబరు 28:—కామన్సుస్థలో చీనారషియా సంబంధములను గూర్చియు, కల్లాగు ఒడంబడికను గూర్చియు అడుగగా, ఎవరైన చర్యను దీసికొనుచో వారితో కలసి పనిచేయుటకు బ్రిటను సిద్ధముగా నున్నదని హెండర్సన్ గారు ప్రత్యుత్తరము నిచ్చిరి. దీనిని బ్రిటనే ప్రానుకోనవలె నేమోయను విషయమును ఆలోచించుటకు తనకు ఇష్టమేయనిరి. కల్లాగు ఒడంబడిక నుల్లంఘించినవారితో చర్యను దీసికొనుట కట్టి ఏర్పాటులు లేవనియు జాతీయమితి ఒడంబడికలో కొంత ఏర్పాటు గలదనియు నుడిచిరి. కలసి చర్యను దీసికొనుటకు బ్రిటిషు ప్రభుత్వమువారు యునైటెడ్ స్టేట్స్ తో కొత్తగా యావారములను పల్పవలెనని చాంబర్లెన్ గారు నూచించిరి. తాను ఈవిషయమై ప్రానుకోని ఆమెరికాతో యావారము లను పల్పవిషయమై ఆలోచించెదమని హెండర్సన్ గారు ప్రత్యుత్తరము నిచ్చిరి.

సింగపూరు నౌకాశయము

(రూటరు)

లండన్, నవంబరు 28:—సింగపూరు నౌకాశయములో పనిని మానుటకు నిర్ణయించిరి, గాని ప్రమానికాశయమున పనిని ఆపవలదుకొన లేవని మన్మోనాల్డు గారు తెలిపిరి.

నర్ కే. వి. రెడ్డి

సెలవుపై ఇండియాకు వత్తురు

(రూటరు)

లండన్, నవంబరు 28:—నర్ కే. వి. రెడ్డిగారి ఆరోగ్యము కానుండక, పోవుచే ఇండియాకుబయలు వచ్చుటకు ప్రభుత్వమువారు కలదిచ్చిరి. ముఖ్య మధ్యభాగమువరకు రెడ్డిగారు ఇండియాలో ఉండును. వీరి ఆరోగ్యమునుబట్టి సెలవు నిర్ణయింపబడును. రెడ్డిగారు డిప్యూటీ సర్జన్ జనరలుగ ఉన్నాడు.

తర్కి రషియను ఒడంబడిక

(రూటరు)

లండన్, నవంబరు 28:—ఒడంబడికను వర్తకము చేసి కొనుగట్టు అనుబంధములను తురంగు చుట్టితూ ప్రభుత్వములవారు ఒడంబడికను చేసికొనిరి. దీనివలన రషియాకు తురంగు ఎక సెంటు ప్రాంతమును, ఇదివరలో ఏరియంభయముకన్న స్వల్ప స్వల్పంబునవును.

తప్పిపోయెనన్న జిల్లాజుడ్జి ఎర్నెస్టు మెల్నాము ఐ. సి. ఎస్. గారు పార్లమెంటులో అసెంబ్లీలో నుత్పత్తు కనుగొనిరి.

ఆంగ్లో రషియను సంబంధములు

(వై రెస్)

రుగ్బీ, నవం 28:—వీలేదీని బ్రిటిషు రషియా రాయబారులు తమతమ యుద్ధోగములను స్వీకరింపుకో శిష్య పిలు లేదని కామన్సుస్థలో ఆర్థుకు హెండర్సన్ గారు ప్రత్యుత్తరము నిచ్చిరి. ఈ దేశములో సోవియటురాయబారుల కట్టి సౌకర్యము లుండునో బ్రిటిషు రాయబారికిగూడ రషియాలో అట్టిసౌకర్యములే యుండును. సోవియటు ప్రభుత్వ ప్రతినిధులతో మాట్లాడినపుడు ఆర్థిక సహాయమునుగూర్చి ఏమియు ప్రస్తావించలేదనిరి.

చీనా రషియా పోరాటము

ఎవరైన తమ లాభమునిమిత్తము కల్లాగు ఒడంబడికకు విరుద్ధముగ యుద్ధమును గడంగిలేని అట్టివారి కా ఒడంబడికలోనున్న లాభములు నిరాకరింపబడుననియు అంతియగాని వారితో చర్యనుదీసికొన పిలులేదని హెండర్సన్ గారు ప్రత్యుత్తరము నిచ్చిరి. చీనావారు జాతీయమితికి అపేలు చేయునని తెలియుననియు దానికి తగిన ఏర్పాటులు జాతీయమితి ఒడంబడికలో గలవనిరి. అదియుంగాక వ్యవహార మెటుండి ఎటుతిరుగునో వేచియుండుట మంచిదనిరి. ఆమెరికాతో రషియా చీనా పోరాటమునుగూర్చి యావారములనుపల్పుట కీ దినమే ఆలోచించితిమనిరి. మొదట జాతీయమితి జోక్యము లేకుండ గనే కల్లాగు ఒడంబడికను సంతకముజేసినవా రందరును కలసి చర్యనుదీసికొన ఆలోచించుచున్నార మనిరి.

విరిపు పీ స్టేటు

ప్రీవీ కవున్సిలు

(వై రెస్)

రుగ్బీ, నవంబరు 28:—విరిపు రక్షకమంత్రి ప్రీవీ కవున్సిలు యధికారమును తిరస్కరించెనను విషయమును కామన్సుస్థలో ప్రశ్నించిరి. విరిపు ప్రీవీటుకు ప్రీవీ కవున్సిలు అధికారమునే వర్తింపజేయదలంచినదియని యడుగు మరల ఇంపీరియలు సభ (సామ్రాజ్యకాంక్ష వేళము) గూడ మార్పు నెత్తినైన జేయువరకు అన్నిటికిని ప్రీవీ కవున్సిలే ప్రధానస్వాధీనమున యు అపేలు చేసికొనుటకు అదే ఆధారమనియు ప్రధానామాత్యుడు ప్రత్యుత్తరము నిచ్చెను. తనకు ప్రీవీ కవున్సిలుతో సంబంధము లేదనిగాని మరితర విషయమునుగూర్చిగాని విరిపు ప్రీవీటు ప్రభుత్వమువారేమియు తెలుపలేదనిరి. విరిపు ప్రీవీటు వారు తమ ధర్మములను తప్పి ప్రవర్తించు యుద్దేశ మెన్నడును లేమున గన్పించలేదనిరి.

ఇండియాకు డొమినియను ప్రభుత్వము

నీయదలంచుట అవివేకము

(బీముసర్విసు)

లండన్, నవంబరు 27:—సకాజ్ఞే రిఫరెన్సులో భాగం నేనాని ఇండియాకు డొమినియను ప్రభుత్వము నీయదలంచుట గొప్ప అవివేక మని వ్రాయుచున్నాడు. భారతరాజకీయ జీతలకు బలము, కీలము, క్రేస్త్యలేవనుచున్నాడు. ధీసంపన్ను లేనాని డెల్టోపములు బారీయం దున్నవనుచున్నాడు.

భారతప్రభుత్వము కేటివరకు నున్నదన్నచో దానికి కారణము బ్రిటిషు అధికారుల పలుకుబడియే యనుచున్నాడు. భారతప్రభుత్వము కేటివరకు నున్నదని బ్రిటిషు ప్రభుత్వంబు వారు పలుకుబడియే యనుచున్నాడు. బ్రిటిషు ప్రభుత్వంబు వారు పలుకుబడియే యనుచున్నాడు. భారతప్రభుత్వము కేటివరకు నున్నదని బ్రిటిషు ప్రభుత్వంబు వారు పలుకుబడియే యనుచున్నాడు. భారతప్రభుత్వము కేటివరకు నున్నదని బ్రిటిషు ప్రభుత్వంబు వారు పలుకుబడియే యనుచున్నాడు. భారతప్రభుత్వము కేటివరకు నున్నదని బ్రిటిషు ప్రభుత్వంబు వారు పలుకుబడియే యనుచున్నాడు.

కార్మిక ప్రభుత్వమువారు

టోరీవిధానమునే అవలంబించుచున్నార

(బీముసర్విసు)

లండన్, నవంబరు 27:—సకలత్వాలాగారికి ప్యాస్సేర్ట్సులను నిరాకరించుటచే కార్మిక ప్రభుత్వమువారు టోరీవిధానమునే అవలంబించుచున్నారని భారతీయులు న్యాయముగ తలంచెదరని గ్లాస్కో ఫాక్స్ బ్రిటిష్ డెలెగుషన్ నుడి. ఇండియాకు సకలత్వాలాగారిని పోనిచ్చుచో అపేలు ఆత డెన్ని యుపన్యాసముల నిచ్చినను ఇండియా కార్యాలయమువారి నిరంకుశ తీర్మానములకంటె ఎక్కువ కోపమును కలుగజేయుజాల వనుచున్నది. సకలత్వాలాగారివంటి వ్యక్తికి ప్యాస్సేర్ట్సును నిరాకరించుట ఎంతమాత్రము సమర్థనీయము గాదనుచున్నది.

మాంటేగు ప్రకటనము

(బీముసర్విసు)

లండన్, నవం 27:—ఆగ్రాఖాన్ గారు మాంటేగు ప్రకటనమును రాష్ట్రీయ గవర్నరులు ఆమోదించినట్లు ముప్పత్రికలో వ్రాయగా లేదని సర్ రెజినాల్డ్ క్రాడకు, సర్ అల్బ్రాండు కార్డుగారు చాటుచున్నారు. ఫల్గునుభర్త ప్రభుత్వము వారు ఇండియా కార్యాలయమునకు కొన్ని నూచనల నంపిరి. దానికి ప్రత్యుత్తరము లేదు. 1917 ప్రకటనము వెలువడుటకు ఢిల్లీ ప్రభుత్వమునకును శ్వేతమందిర ప్రభుత్వమునకును రహస్యముగ ఉత్తరప్రత్యుత్తరములు జరిగినేమో శిష్యకాలము. వారిరువురును జరిగిన యావారములను ప్రకటిం చు చో అపుడు ఇండియా ప్రభుత్వమువారే వారిని చూపికో తెలియ గలదు. 1917 ప్రకటనములోనున్న మరతులు వెలుగుభర్త ప్రభుత్వము నూచించిన మరతులుకావని తన యభిప్రాయముని క్రొడకుగారు తెలుపుచున్నారు.

ఫిలిపైన్సు స్వాతంత్ర్యము

(బీముసర్విసు)

లండన్, నవంబరు 27:—ఫిలిపైన్సు దీవుల స్వాతంత్ర్యమును ప్రకటించి దాని ననుసరించి రాజ్యాంగవిధానమును తయారుచేయుటకు వెనెడెంటు హామీగారు ఏర్పాటు చేయవలెనని ప్రతినిధి సభాసభ్యుడగు నట్టునుగా రొకబిల్లును ప్రవేశపెట్టిరి. సామ్రాజ్యకాంక్ష గల వర్గములో అక్షేపణులు బయలుదేరినవి. స్వాతంత్ర్యము నిచ్చుచో, ఆమెరికా తొట్టుబడికి ప్రమాదము గల్గు ననుచున్నాడు. స్వాతంత్ర్యముతో నూడుకొన్న ప్రమాదములను ఫిలిపైన్సువారు భరింపజాలరట. దానిని విడిచి యుటకు పిలులేదనియు ఆమెరికాకు ఆయువుపట్టు నంటిదనియు తెలుపుచున్నాడు.

కార్మిక ప్రభుత్వ విదేశాంగ విధానము

లాకరు ల్యాంపునాగారి ఆక్షేపణ

(బీము సర్విసు)

లండన్, నవంబరు 27:—కార్మిక ప్రభుత్వ విదేశాంగ విధానమును లాకరుల్యాంపునాగారు ఖండించిరి. కార్మిక ప్రభుత్వమువారు అపుడే ఈజిప్టును సామ్రాజ్యమునకు నక్కు పెట్టిరి. అనగా గోల్డ్ ఫ్రంట్ నుల జేసిరి. అదేవిధానముచే ఇండియాను గూడ సామ్రాజ్యమునకు లేకుండ జేయ నున్నాడు. ఇండియానుగూర్చి మన్మోనాల్డు గారు స్వతంత్రముగా స్వీకృత వ్యూహాభింకుటకు ఒప్పుకొనరాదు. అట్లు చేసినచో ఆత్మహత్యను గావించుకొన్నట్లును. అట్లానట్టిలేని ఇండియా తప్పక మన సామ్రాజ్యము నుండి తొలగిపోవును. ఇది తథ్యము అని లాకరుల్యాంపునాగారు కనగా ఆ ఫనిని ఇదివరకు ల్యాంపునాగారే గావించిరిని మన్మోనాల్డు గారు రిపిరి.

కనడా ప్రభుత్వమువారు కార్మిక ప్రభుత్వ పింగళుల ఈజిప్టు భారతదేశ విధానమును కనిపెట్టి ఆకుకలితో జూచుచున్నారని చర్చిలుగా రిపిరి. వీటినివయమై భీష్మపదుచున్నారట.

లండన్, నవంబరు 27:—లాహోరు కాంగ్రెస్ లో
 స్వాతంత్ర్యమునే ప్రకటించి కలకత్తా కాంగ్రెస్ అంత్యం
 చేయునే స్ఫూర్తిపరచి 1930 జనవరి మొదటి తేదీకి కానోన్
 నమును గావించబడెనని లండన్ భారత కాంగ్రెస్ కామిషన్
 తీర్మానించిరి.

లాహోరు కుటుంబము

అమరావతి హస్తరాజు వ్రాసిన సాక్ష్యము
లాహోరు, నవంబరు 28:—నేటిది నమరూడ అమరావతి హస్తరాజు వ్రాసిన సాక్ష్యము పుచ్చుకొనడము. వా

లాహోరు, నవంబరు 27:—నిందితులపక్షపు వకీలు అమరదాసుగారు అడ్డుపెట్టినందున అమరావతి హస్తరాజు వ్రాసిన సాక్ష్యము చెప్పిరి:—ఈ రాష్ట్రమున నైనికాసనపరిపాలనము జరిగినపుడు నేను చిన్నవాడను. నాకప్పుడేయు తెలియదు, కాని నేను మూడవక్లాసునందు చదువుచున్నప్పుడు ప్రధానోపాధ్యాయుడగు ఆంగ్లేయుడు బడికిరావేదము కారణమున నాలోడిబాలరను చావగొట్టెను. అదిమొదలు నాకు మనదేశపు దుస్థితినిబట్టి చింతించుచు వచ్చెదనని. 1922 సంవత్సరమున గాంధీగారు ఇతరులు అరెస్టు అయినపుడు నేను పూర్తిగా వాతాయాభిమానము గలవాడనైతిని. లాహిరి జవహర్లాలు గారు ప్రాసినగ్రంథములను ఉత్సాహముతో చదువ మొదలిడితిని. రాజకీయవిషయములందు కోరికయు పుచ్చుకొనవలయునను అభిలాష ఏర్పడెను. 1926 సంవత్సరమున విప్లవోద్యమమున చేరితిని. దేశము అభివృద్ధిచేందవలయునని ఈ ప్రభుత్వము ఆంధ్రమొదలవలయునని మా సిద్ధాంతముగ నుండెను.

అంతటితో కేసువిచారణ రేపటిదినమువరకు వాయిదా వేయబడినది. తేవుకూడ అమరావతి క్రాసుపరీక్ష జరుగును. (ఆ. ప్రె.)

విమానములు పినుటకు పోకకర్తయల వరయుటకై వైమానిక, పోలీసు అధికారులు ఢిల్లీనుండి బయలుదేరి ఇండియా అంతర్ముఖము.

ధిల్లీ ప్రకటనము కలకత్తా తీర్మానమునకు వ్యతిరేకము కాదు

తేబరు ప్రభుత్వము అధినివేశప్రతిపత్తిని సిఫారసు చేయుచో కాంగ్రెస్ విధానము నందు మార్పులు జరుగవచ్చును

శ్రీమేవరపు రామదాసుపంతులుగారి యభిప్రాయము

(ఆ. ప్రెస్ తంతివార్త)
రాజమహేంద్రవరము, నవంబరు 25:—పత్రికా ప్రతినిధితో ముచ్చటించుచు శ్రీయుత శ్రీమేవరపు రామదాసుపంతులుగారి యభిప్రాయము చెప్పిరి:—

ధిల్లీ నాయకుల ప్రకటనముగాని, కాంగ్రెస్ పర్సన్ల కమిటీ తీర్మానములోగాని యేమియు కలకత్తా కాంగ్రెస్ తీర్మానమునకు వ్యతిరేకమైనది నాకు కనబడుటలేదు. లాహోరు కాంగ్రెస్ మహాసభలో మార్పుచేయుటకు కలకత్తా కాంగ్రెస్ మహాసభాతీర్మానమే అనుబంధము. గవర్నమెంటు ఆఫ్ ఇండియా ఆర్డరు మార్పు, భారతదేశమునకు అధినివేశ ప్రతిపత్తిని వ్యవహరించు బ్రిటిష్ తేబరుపార్టీవారు పార్లమెంటుసభవారికి సిఫారసుచేయుచో కలకత్తా తీర్మానములోని కాంగ్రెసు కార్యక్రమమును, పద్ధతిని మార్చవలెనని కాంగ్రెసుపర్సన్ల కమిటీవారు లాహోరు కాంగ్రెస్ మహాసభవారికి సలహానొసంగరాదు. నాకు బోధపడుటలేదు. ఇదిగాక, ధిల్లీ నాయకుల ప్రకటనను లాహోరు కాంగ్రెస్ మహాసభ ఆమోదించి రాండుచేబిత్ సమావేశమునకు కాంగ్రెస్ ప్రతినిధులు వెడలుచో కాంగ్రెస్ పద్ధతియు, కార్యక్రమమును బాగుగా జరుగనేరవలెయొక దురభిప్రాయము ప్రబలియున్నది. రాండుచేబిత్ సమావేశమునకు బోవుటకు కాంగ్రెస్ నాయకులందఱును సంతోషపడెను. కాంగ్రెస్ మహాసభవారికి ప్రాంతీయముగాని, అస్పృశ్యతా నివారణముగాని, మద్యపాన నిషేధ ప్రచారముగాని, అంతర్జాతీయ కమిటీ తీర్మానముగాని, కాంగ్రెస్ సభ్యులను చేర్చుటగాని మామూలుగానే ధిల్లీ ప్రకటనము నామోదించుచో వీనిలో నేదియు అగ నవపరములేదు. అన్నిటిని బాగుగా కొనసాగించవచ్చును. ఇన్నియు బాగుగా కొనసాగుచో కాంగ్రెస్ వారి పరమావధియు కాసనోల్లంఘనమునకు దేశము తయారగుచుండును. కొంతమంది కాంగ్రెస్ సభ్యులు రాండుచేబిత్ సమావేశమునకు బోవుటచే త కాసనోల్లంఘనమును ప్రారంభింప త్వరపడుచున్న కాంగ్రెస్ వాదులకేమియు నప్యయలేదు. ఒక్కటి కలకత్తాలో ననుకొనినట్లు లాహోరులో కాంగ్రెస్ విధానమును మార్పుచేయుటయు విలువలేదు. ఇట్లు మార్పుచేయబోవుటవలన కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వమున కేమత్రమును భంగము కలుగనేరదు. భారతదేశమునకు అధినివేశ ప్రతిపత్తి నేర్పరుచు కార్యమునందు రాండుచేబిత్ సమావేశము జయము గాంచినచో కాంగ్రెస్ విధానమును మార్పుచేయు అవసరములేదు. అట్లుగాక రాండుచేబిత్ సమావేశమువారు అధినివేశప్రతిపత్తి నేర్పరుచువారిని చాలమంది వచ్చి కాంగ్రెసులో చేరుదురు. సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యమును వాంఛించువారుగూడ పెరుగుదురు. కావున భారతీయులు కొరదానిని సాధించుట లాహోరులో చాల ముకరముగను.

ఇప్పుడు సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యము ప్రకటించుట యుక్తము కాదు

రాండుచేబిత్ సభ్యులగుటకు కాంతమును వాతావరణ మేర్పరచవలసినదని బ్రిటిష్ ప్రభుత్వమువారిని కొడుకు ఆకాంత వాతావరణము భంగముకలుగు పనులను కాంగ్రెస్ వారు చేయుట యుక్తము కాదు. భారతదేశమునకు ఆంగ్ల దేశమునకును మధ్యలవిన సమరసభావమునకు సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యప్రకటన ప్రబలముగ అటంకము. కలకత్తా కాంగ్రెస్ లో మద్దతిపలికినది తక్షణ సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యప్రకటన గాక కాంగ్రెస్ విధానమును సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యముగా మార్పుచేయునచో, కొన్ని మార్పునావుటవలన నప్యయలేదు. లాహోరు కాంగ్రెస్ లో నిప్పుడే మార్పుచేయుట కాంగ్రెస్ వారిబలము చాచుకాదు. కావున ధిల్లీ ప్రకటనమును పర్సన్ల కమిటీవారి ఆలశాబాదు తీర్మానమును రద్దుచేయవలెనని కొందరు కాంగ్రెస్ వాదులు చేయుచున్న ప్రచారము అనుచితము. పిలిగతులను పరిగ్రహింపకపోవుటచేర గలిగినది. భారతీయులందఱును కలసి నైపుత్వ కమిషనును బహిష్కరించుటచేర బ్రిటిష్ ప్రభుత్వము వారి దృక్పథము మార్చుట: ఇప్పుడుగూడ వీ చివరకుమేయున్నచో అధినివేశప్రతిపత్తి సమకూర్చుట కధి మరదుచావలసినది. కావున ధిల్లీ నాయకుల ప్రకటనమును లాహోరు అధినివేశించి, తిరువారమునా ప్రకటించుటయే దేశభేద కరము.

నాదిరుపాగారి ఆఫీసు రాజ్యపాలనము

కల్లు సారాయాలు దేశములో అమ్మకూడదని తాగకూడదని శాసించిరి

- పెహవర్, నవంబరు 27:—నాదిరుపాగారు నవంబరు 6 తేదీని యీ దిగువరిగా తమ భవిష్యత్పరిపాలనా విధానమును గూర్చి ప్రకటనచేసిరి.
1. న్యాయాన్వయవిచారణ యవత్తును ప్రభుని యిష్టానుసారముగాక మనాఫీ సిద్ధాంతము ననుసరించి నియమబద్ధమైన కాసనముల ననుసరించి చేయబడును.
2. నిషాదవ్యయ లగు కల్లు సారాయాలు ఇతర మత్తు పదార్థములును దేశములో పూర్తిగా నిషేధింపబడును.
3. నైనిక శిక్షణమున కొక విద్యాలయము నెలకొల్పబడును. ఆధునిక ఆయుధ సామగ్రిని తయారుచేయుట కొకయం త్రాలయము స్థాపింపబడును.
4. విదేశ రాజ్యాంగ ప్రభుత్వములవారితో ఇదివరలో అమానుష్ట గారు చేసినానియుండిన ఒడంబడికలు గౌరవింపబడి, అవియే ఇప్పుడు ఆమోదింపబడును.
5. తెలిగ్రామములు, తెలిపూసలు యథావిధిగా పనిచేయునట్లు ఏర్పాట్లు చేయబడును. రహదారి లన్నియు మరమ్మత్తు చేయబడును.
6. రెవిన్యూ బకాయాలను తిరిగి వసూలు చేయుటకు గట్టిప్రయత్నముల చేయబడును.
7. విదేశీయులతో వర్తక ప్యాపారసంబంధములు సేంపొందింప బడును.
8. దేశములోని విద్యాభివృద్ధికై యరుగుగా పని ఆరంభింపబడును.
9. పూర్వము అమలులో నుండిన స్టేటు కాన్సిలుసభ తిరిగి ప్రతిష్ఠింపబడెను.
10. ప్రధానమంత్రి యొకరు నియమింపబడుదురు. ఈ ప్రధాన మంత్రిగారే తమ సహాయకమంత్రివర్గమును నియమించుకొనవలయును. (ఆ. ప్రె.)

పశ్చిమగోదావరిజిల్లా దివ్యజ్ఞానసమాజము

భీమవరములో వార్షికోత్సవము బరుపబడుట
ఏలూరు, నవం 28 — పశ్చిమగోదావరిజిల్లా దివ్యజ్ఞాన సమాజముయొక్క వార్షికోత్సవము ఈ నెల 28, 29 తేదీలన మద్రాసు కాసనసభాసభ్యులగు ఏ. రంగనాథమొదలియ్యగారి యధ్యక్షతన జరిగినది. ఈసందర్భమున జరిగిన కళాప్రదర్శనము యొక్క ప్రారంభోత్సవమును 'త్రివేణి' పత్రికాసంపాదకులగు శ్రీ రాజాశివెన్న రామకృష్ణారావుగారు జరిపిరి. (ఆ. ప్రె.)

ప్రెసిడెన్సీ కళాశాల ఫుట్ బాల్ పందెములు

క్రిస్టియన్ కళాశాలవారు యింజనీరు కళాశాలవారి నోడించిరి

నేడు కడపటిపందెములు
ప్రెసిడెన్సీ కళాశాల ఫుట్ బాల్ పందెములందు నిన్నటి దినము క్రిస్టియన్ కళాశాల వారికిని, ఇంజనీరింగు కళాశాల బాలురకును పోటీజరిగెను. క్రిస్టియన్ కళాశాలవారు మూడు గోలులును, ఇంజనీరింగు కళాశాలవారు ఒక గోలు గెల్చుట వలన క్రిస్టియన్ కళాశాలవారు జయించిరి. ఖాన్, రాజా, తిరువేంగడంగార్లు ముఖ్యులు ఒక్కొక్క గోలు వేసిరి. నేడు క్రిస్టియన్ కళాశాలవారు రాజమండ్రివారితో కడపటి పందెములో నాడెదరు.

బెన్నిను పోటీలు
బెన్నిను పందెములందు ప్రెసిడెన్సీ కళాశాల తరపున నాథవల్లభు, మరియొకరు క్రిస్టియన్ కళాశాల విద్యార్థులు రామకృష్ణరెడ్డి, రామకృష్ణగార్లను ఓడించిరి. 6-4; 6-3;

భార్య నెంటుజారి గెజెటు

26-11-29

అభివృద్ధికాళి

ది|| బి|| వి|| అప్పారెగెగారు మద్రాసు పబ్లికేషన్స్ కంపెనీ టెక్నికల్ ఇన్స్టిట్యూటు కాన్పూరు గవర్నమెంటు మెంబరుగా నియమింపబడిరి.

సమద్రకాళి

ఎడిసన్ కంపెనీ చెందిన ఎఫ్. జి. లూకాసుగారు మద్రాసు పబ్లికేషన్స్ కంపెనీ వర్తకసంఘముచే నెన్నుకొనబడిరి.

పల్లికువర్చుకాళి

ఎస్టిక్యూటివు యింజనీరు ఆర్. జె. మాత్రేగారు చిత్తూరు టౌంకు రెస్టోరేషను స్క్రీము డివిజనుకు, ఏ. ఎల్. రామలింగం గారు వరి సీపర్ టుండింగ్ జనుకు, ఏ. ఎఫ్. బేకరుగారు మద్రాసు సర్కిల్ ఉత్తరరాజధాని డివిజనుకు నియమింపబడిరి.

స్వామికాళి

ఆర్థర్ తామస్ గారు మద్రాసు గవర్నమెంటు సాలీసిటరుగా నియమింపబడిరి.

పి. రాజగోపాలాచార్యగారు జిల్లామునస్సు పదవినుండి మచిలీపట్నం సబ్ కలెక్టరు సభాగి శేటుజడ్డిగా నియమింపబడిరి.

ఎం. నరసింగ రావుగారు గంజాం జిల్లా ఆర్ట్స్ కలెజు ను జడ్డిపదవినుండి బళ్లారి సబ్ కలెక్టరు సభాగి శేటు జడ్డిగా నియమింపబడిరి.

రివిన్యూకాళి

వి. వెంకటరమణయ్య నాయుడుగారు గుంటూరు తహసీలుదారు పదవినుండి తూర్పుగోదావరికి జనరలు డిప్టీ కలెక్టరుగా నియమింపబడిరి.

పోలీసు కాళి

సి. బి. కన్వింగుహంగారు జిల్లామాజిస్ట్రేటు పదవి నుండి మద్రాసు పోలీసు కమిషనరుగాను,

ఇ. జె. రొలాండ్స్ గారు మద్రాసు పోలీసు కమిషనరు పదవినుండి ఉత్తర కేంజికి పోలీసు డిప్టీ యిన్ స్పెక్టరు జనరలుగాను, రా|| సా|| కే. బ్రహ్మయ్యపంతులుగారు నంద్యాల సబ్ డివిజనుకు పోలీసు డిప్టీ మాజిస్ట్రేటుగాను నియమింపబడిరి.

మతకాళి

కడప జిల్లా జమీలమదూరు తాలూకా నెమ్మలిమ్మి గ్రామ నివాసియును మల్లేపల్లి బాస్ గారు వివాహముల సర్టిఫికేట్ల నోడరుకును, గుంటూరుజిల్లా తెనాలి తాలూకా తెనాలి

గ్రామనివాసియును నెమ్మలిమ్మి మెకాతేగారు వివాహములను జరిపించుటకు అధికార మొసగబడిరి.

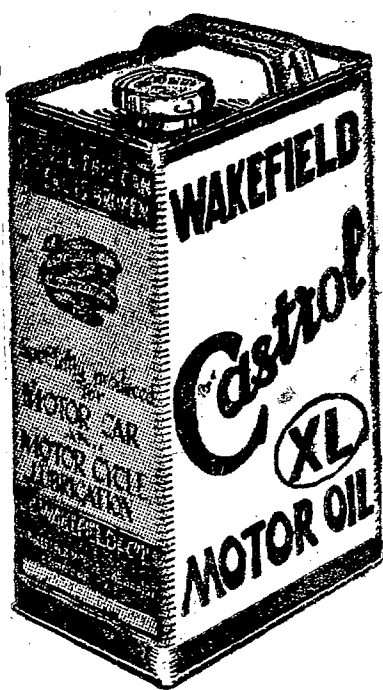
నేపాళ దేశ నూతన ప్రభువు

కలకత్తా, నవం 27:—రానా భీమమహేష్ బిర్ జంగ్ బహద్దర్ వారు నేపాళ దేశపు నూతన ప్రభునిగా నియమింపబడిరి.

తెండుర్లు

1930-31 సంవత్సరమునకు, ఏలూరు గవర్నమెంటు హెడ్డుక్వార్టర్లు ఆసుపత్రికి, పశ్చిమగోదావరి జిల్లాలోని, భీమవరం, నర్సాపురం, తణుకు, తాలూకా హెడ్డుక్వార్టర్లు ఆసుపత్రులకు, కావలసిన భత్యములకు వలయు ఆహారసామగ్రి వగైరాలకు తెండుర్లు నడదు ఆసుపత్రుల మెడికల్ ఆఫీసరులచే 1930 వ సంవత్సరము జనవరి 6 వ (ఆరవ) తేదీని వుదయం పదిమంటలవరకు తీసికొనబడును. వివరములు నడదు మెడికల్ ఆఫీసర్ల వల్ల తెలిసికొనవచ్చును.

డిప్టీ కమిషనరీ ఆఫీసరు,
పశ్చిమగోదావరిజిల్లా, ఏలూరు.

కాస్ట్రోల్ మెకమును కూడ బెట్టును
మరియు ఇంజిను దీర్ఘకాలము
—మన్నితకు తోడ్పడును—

కాస్ట్రోలును కొనుగట్టి మోటార్స్టులు బుద్ధిమంతులు. తమ ఇంజిను అనవసరముగా అటుగకుండునట్లు చూచుచున్నారు. గనుకనే మరమ్మత్తు, వగైరాలకు ఎక్కువ మొత్తములను చెల్లించ నవసరములేదు.

ఇవిగాక కాస్ట్రోలు నువయోగించిన గాలనుకు ఎక్కువ మైళ్ల దూరము గూడ ప్రయాణ మొనర్పవచ్చును. వెట్రోలు ఖర్చుకూడ తక్కువగును. ఆతనికారు త్వరతో చెడిపోదు.

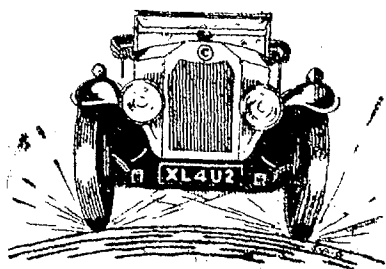

వేక్ ఫీల్డు కాస్ట్రోల్ మోటారు ఆయిల్

ధర మామూలు మోటారు చమురు ధరకంటెను హెచ్చుగాలేదు. భారత దేశము దంతటను వర్తకులందరివద్ద దొరకును. కాస్ట్రోల్ మోటారు చమురుకే కొని ఇంజను అరుగకుండును, దబ్బు కూడుదల యగునట్లును చూచును.

సి. సి. వేక్ ఫీల్డు అందు కో., లిమిటెడ్

బొంబాయి, కలకత్తా, మద్రాసు, రంగూరు. వగైరా స్థానములందు గలదు.

ప్రజాపరిపాలన

కదిరి

యూనియన్ బోర్డు ఎన్నికలు

(స్వకీయవిలేఖరి)

నవంబరు 22-న యూనియన్ బోర్డు ప్రెసిడెంటు గారు రకు జనాభా మోమిన్ వలె సాహెబుగారియొక్కయు, నాగిరెడ్డిపల్లె మాచిరెడ్డి వెంకటస్వామిరెడ్డిగారియొక్కయు మొదలగు పదియేడల మంది సభ్యులను, ఖాళీపడిన సభ్యులైన వార్డులకు ఇద్దరు మొదలగు ఎన్నికలను నియంత్రించు అన్నికలు జరుపబడునని ప్రకటించు యెన్నికలు జరుపుట గాను, శ్రీ వై. నారాయణరెడ్డిగారిని ఎలక్షన్ ప్రెసిడెంటు గా నెన్నుకొనియుండిరి. తేది 11-11-29 న నామినేషన్ పేపర్లు దాఖలు చేయవలసినది ప్రకటించబడి యుండెను. ప్రాత సభ్యులగు నల్లసాహెబ్ గారును, మా. వెంకటస్వామి రెడ్డిగారును నామినేషన్ దాఖలుచేసి అభ్యర్థులుగ నిలిచిరి. ఖాళీ చేయుటకు ప్రజలయత్నములు జరుపబడుచుండెను. వోటలను అభిప్రాయ బలమును తెలిసికొని, పోటీచేసిన నెగ్గబాల మని గుర్తించి ప్రతిపక్షులు తమ తీర్మానమును విమర్శించుకొనిరి. నామినేషన్ దాఖలుచేసి పోటీచేయుటకు సాహసించువారు లేనందున, తిరిగి జనాభా వలె సాహెబుగారును, కాంగ్రెసు పక్షాభిమాని యగు శ్రీమంత్ వెంకటస్వామిరెడ్డిగారును ఎన్నికొనబడినట్లు ప్రకటించబడెను.

1-వ వార్డునకు ఎన్నిక

మొదటివార్డులో ఒకస్థానము ఖాళీపడినది. పోటీ తీర్మానము జరుగుచున్నది. (1) జనాభా, పి.హోమకాసాహెబ్ గారు (ప్రాతమెంబరు) (2) శ్రీ, కందర్ప-వసంతచార్లుగారు (కాంగ్రెసు) (3) శ్రీ, యాదాశం. వెంకటసుబ్బయ్య శ్రేష్ఠిగారు, ఈ మువ్వురు తీర్మానము వాటిప్రచారము చేయుచున్నారు. కాంగ్రెసు పక్షాభిమానిగాను, ఇంతవరకు జరుగవలసినంత శ్రద్ధగ ప్రచారము జరుగుతుంటుంది విచారము. కాంగ్రెసుపక్షము నకు తొందర శ్రీ కె. వసంతచార్లుగారు తప్పక, ఇయింకగలరని విశ్వాసమున్నది. కాంగ్రెసు అభిమాను లుకొనియుంటున్నది. తన తీర్మానమును సాధించుచు, వెంటనే శ్రద్ధగ ప్రచారము ప్రారంభించు గోరుచున్నాము. 3-12-29 న ఎలక్షన్ జరుపబడును.

నూతన నామకరణము

ఇదివరకు శ్రీ లక్ష్మీ సృనివాస ఆంధ్రగిర్వాణ ప్రస్తక భాండారాచార్యులను నియోజకవర్గమునందైన దానియైన మహాజనసభవారు, మార్చి "కదిరి పబ్లిక్ లైబ్రరీ-ప్రీడింగ్ రూము" అని పిలువబడినదిగ తీర్మానించెరి.

యూనియన్ మీటింగు

తేది 20-11-29 సాయంత్రము గం. 3-30:30 యూనియన్ అసెంబ్లీనందు సాధారణ మీటింగు జనాభా, నల్లసాహెబ్ గారి అధ్యక్షతన జరిగినది. మామూలుకొన్ని కార్యక్రమతీర్మానములు జరిగినవి. ఆంధ్ర ముఖ్యము పబ్లిక్ లైబ్రరీ రీడింగ్ రూము కార్యనిర్వాహకవర్గ తీర్మానానుసారము కార్యదర్శి, బి. వి. వేదాంతచార్లుగారు, బి. వి. బి. ఎల్. వైసంధ్య తిరుప్త న, ప్రత్యేకభవము అనవరమును, అత్యంతావశ్యకముగ కావలసినయున్నందున, భవనము కట్టించుటకు తగు, విశాలమైనట్టి మంచివాతావరణముగల ప్రదేశము, స్వంతభవనము లేనికొంతటిద్దుకొంటు కట్టించుటకును, ముఖ్యముగ త్వరలో కావలసిన అగత్యము ఏర్పడినందున, పబ్లిక్ లైబ్రరీ రీడింగ్ రూము భవననిర్మాణమునై, రైల్వేస్టేషన్ రోడ్డుకు దక్షిణభాగమునను, బ్రంకురోడ్డు, మహమ్మదీయ ఎలిమెంటరీ బోర్డుపాఠశాలకు సుదూరమున మైదాన భూమిప్రదేశము సర్కారు బువుక్ సర్వే నెంబరు 652 (బి) విస్తీర్ణమును, పట్టాకు యిప్పించి మిగిలినదిగ తహశీల్దార్ వారికి ఇచ్చుకొన్న దరఖాస్తు పైన, రివిన్యూ డిపార్టుమెంటు ద్వారా దరఖాస్తులోని సంగతిసందర్భములను విశదీకరించుచు, యూనియన్ వారు చర్చించి ఏమైన ఆక్షేపాలున్న తీర్మానముచేటి తెలుపువలసినదనియు, వ్రాసి యూనియనువారికి పంపియుండిరి. అందుపై యూనియన్ వారు చర్చించి, తమకెట్టి యాక్షేపణగాని, యభ్యంతరముగాని లేదని

యు, పట్టాకు యివ్వవచ్చునని నిశ్చయించుకొనియు నేక గ్రీవముగ తీర్మానించెరి.

యూ|| బో|| అధ్యక్షుని ఎన్నిక-కాంగ్రెసు విజయము

20-11-29 న తేదీని సాధారణమీటింగు జరిగిన యనంతరము బోర్డుకు నూతనాధ్యక్షుని ఎన్నికొనబడును, జనాభా మోమిన్ వలె సాహెబ్ గారి అధ్యక్షతన అసెంబ్లీనందు సాయంత్రము గం 4-30 లకు ప్రత్యేకసభ జరిగెను.

జనాభా మోమిన్ ఖకరుద్దీన్ సాహెబుగారు, మాతా లూకా కాంగ్రెస్ అధ్యక్షులును, తాలూకా జిల్లాబోర్డు సభ్యులును, జిల్లా టెంపిల్ కమిటీ వైస్ ప్రెసిడెంటుగారును నగు, శ్రీయ్యం మాటూర్ల వై. నారాయణరెడ్డిగారి చేతుల అధ్యక్ష పనులను పూర్తిచెరి. శ్రీ, మా. వెంకటస్వామిరెడ్డిగారు ఆమోదించెరి. నేరభ్యర్థులు ఎవ్వరులేనందున, ఖాళీలేక నే ఏకగ్రీవముగ ఎన్నికొనబడిన ప్రకటించబడగ నే నార్వ ధ్వనులచెలవయిందే పుష్పమాలాంకృతులు గావించబడిరి. అధ్యక్షులగు నల్లసాహెబ్ గారు శ్రీ నారాయణరెడ్డిగారు అధ్యక్షులుగ ఎన్నికొనబడినందులకు తమ సంతసమును వెల్లడించెరి.

తిరువాత, కాంగ్రెసు కార్యదర్శి, కె. శ్రీనివాసాచార్యులుగారు, అధ్యక్షులుగ ఎన్నికొనబడిన, శ్రీ నారాయణరెడ్డిగారిని, ఏకగ్రీవముగ ఎన్నికొనిన సభ్యులను అభినందించెరి.

తదుపరి ఎన్నికొనబడిన, శ్రీ రెడ్డిగారు, కృతజ్ఞతను తెలుపుచు, శక్తివంతమైనట్లు గ్రామాభ్యుదయమునకు పాటుపడెదమనియు, అంతయు సభ్యుల సహాయముపయిన ఎక్కువగ తమ బాధ్యతాభారనిర్వహణ మధారపడి యుండు ననియు తెల్పెరి.

పిమ్మట, వెనుకటి అధ్యక్షులును, సభ్యులును, చాలామంది ప్రతిజ్ఞలును, బ్యాండువాద్యముతో గ్రామ ముఖ్యవిధుల నుండి మెరవడి వెల్లిరి. ప్రముఖుల గృహములవద్దను, రీడింగ్ రూమునందును, బాబాబుగో అశేషుల యింట్లయందగు పూలమాలల వేయబడి చందనతాంబూలాదులచే గౌరవించబడిరి.

కలెక్టరుగారి మకాము

మామండల కలెక్టరుగారు శ్రీ రావు బహదర్, టి. భగవంతుల ప్ర బి. ఎ. బి. ఎల్ గారు మాగ్రామమునకు 19-11-29 న మకాముచేసియుండిరి. 20-11-29 లైబ్రరీ రీడింగ్ రూము వారీయాహ్వానముంగీకరించి దయతో వచ్చి వైసంధ్య ముచెరి. భవన నిర్మాణమునమిత్తము రీడింగ్ రూమునాగు యిప్పించెలసినదిగ దరఖాస్తు పెట్టిన మైదానప్రదేశమునకు మాగ్రామధ్యమన మూచించెరి. మి||రా|| శ్రీ కె. అప్పారాచార్యులుగారు, బి. వి. వేదాంతచార్లుగారు బి. వి. బి. ఎల్, యం. ఆర్. చెన్నరాయశ్రేష్ఠిగారు, రీడింగ్ కార్యనిర్వాహకవర్గ సభ్యులును, కె. వసంతచార్లు, బి. నరసింహరావు మున్నగువారు, ఘనముగ స్వాగతముసంగి పుష్పమాలాంకృతులగ జేసిరి. అధ్యక్ష కార్యదర్శుల స్థాపించిన నాటినుండి నేటివరకును జరిగిన లైబ్రరీ రీడింగ్ రూము అభివృద్ధిచెరిత్ర, ఆర్థికస్థితి మున్నగు వివరములను తెల్పెరి. పిమ్మట కలెక్టరుగారు, సరియగు మంచి వాతావరణమును, పరిశుభ్రముగ గల చొచ్చుటకు విలకాని అపరిశుభ్ర మగు చిన్న గది యందుంచుబడినదనియు, పురాణములకు, శాస్త్రములకు సంబంధించిన పుస్తకములను ప్రము ఎక్కువగ నున్నదనియు, నేటికాలమున అత్యవసరములగు, వ్యవసాయక, పారిశ్రామిక, గ్రామ పునర్నిర్మాణ, సహకారోద్యమము, మున్నగువాటికి సంబంధించిన లేఖన్న వనియు, ఉత్సాహవంతులగు యువకులసాయములను ప్రోత్సహమును గురించి సహకారమును మియు, తమ యభిప్రాయమును, ప్రేమకుల యభిప్రాయపుస్తకమునందు రికార్డు చేసిరి. తరువాత అచ్చటినుండి శ్రీవారి గౌరవార్థము మి||రా|| శ్రీ మట్టా నూరయ్యశ్రేష్ఠిగారివలన వారి స్వగృహమును ఇవ్వబడిన అల్పాహారవంతులకు వెదలిరి. 21 వ తేదీని మా గ్రామము నుండి ఆనంతపురమునకు వెల్లిరి.

దంత చూర్ణము

డబ్బీ 1-కి వెల 0-2-0; 12-కి 1-4-0
ఈ చంతచూర్ణముతో పండ్లుతోముటవలన చిగుళ్లుగట్టి పడును, చిగుళ్లునుండి రక్తముకాకుండును. నోటదుర్గంధము లేకయుండును. పండ్లు ముత్యములవలె తెల్లగా నుండును. అమృతాంజనం డోబ్, బొంబాయి - మదరాసు.

తాడేపల్లిగూడెం తాలూకాబోర్డు మీటింగు

వెదనిండ్రకొలను

ది 20-11-29 వ తేదీని వెదనిండ్రకొలను బోర్డు పాఠశాల భవనమున 11 గంటలకు తాడేపల్లిగూడెం తాలూకాబోర్డు మీటింగు శ్రీయ్యం కలిదిండి గంగరాజుగారి అధ్యక్షతక్రింద సమావేశమయ్యెను. సభలో చాలా ముఖ్యములైన తీర్మానములు చర్చకు రాబడి ఏకగ్రీవముగా సంగీకృతిము లయ్యెను. సభ యంతర గ్రామములనుండియు, గ్రామ ప్రముఖులును విచ్చేసిరి. మరియు ఉండి రేంజి స్కూల్ డిప్యూటీ యిన్స్ పెక్టరు గారు మ.రా.శ్రీ వెంపటి కృష్ణబ్రహ్మంగారు దయచేసిరి. వారికి శ్రీ ప్రెసిడెంటుగారు సభ్యుల నందరిని ఎరుకపరిచెరి. తరువాత, మద్రాసు, జిల్లా మునిసిపల్టీల, పానిక సంస్థలను గురించి జరుగుచున్న సెలెక్షన్ కమిటీగారి విచారణకు కొన్ని ప్రపోజల్సు నూచించుటకై మన ఆంగ్లదేశముననుండి వెదలిన రాయబార వర్గములో కలెక్టరు యీ తాలూకాబోర్డు ప్రెసిడెంటుగారు శ్రీయ్యం కలిదిండి గంగరాజుగారువారిచే గావించబడిన కొన్ని ముఖ్యమైన సూచనలను ప్రజలకు విపులముగ తెలియచేసిరి. ఆందు ముఖ్యమైన యంతయు లేవనగా 1 జిల్లా, తాలూకా బోర్డులను రద్దుజేయుట, 2 రెండులేక మూడు తాలూకాలకు కలిపి ఒక సెంట్రలు బోర్డును ఏర్పాటుజేయుట, 3 ప్రతి గ్రామమునందును కంపౌండ్ సరి పంచాయతులను ఏర్పాటుజేయుట, 4 పంచాయతులకు ఆయా గ్రామములనుండి చెల్లింపబడుచున్న రివిన్యూలో 16 వ వంతు పంచాయితీకి యిచ్చుట, 5 తాలూకా బోర్డుకు యిప్పుడున్న అధికారముల నన్నింటిని పంచాయతులకు చెందజేయుట మొదలగు ముఖ్యతీర్మానములను గురించి ముచ్చటించెరి.

తాలూకాబోర్డు మీటింగులో చర్చకు రాబడిన ముఖ్యముగు రెండు తీర్మానములను గురించి ముఖ్యముగా వాటి ఉద్దేశ్యములను శ్రీ ప్రెసిడెంటుగారు సభ్యులందరికి తెలియజేసిరి. 1 మన జిల్లాబోర్డువారు కుప్తునివారణాసాయములను గురించి యేర్పరుపనున్న స్కీమును చదివి వినిపించెరి. స్కీముయొక్క ముఖ్యోద్దేశ్యములు ఏమనగా, మన జిల్లాలోనుండు కుప్తురోగులకు చికిత్సచేయుటకు తగుసదుపాయములను ఉచితముగా సేర్పాటుచేయుటకును, అందుల కగుఖర్చు, ఏతాలూకాబోర్డు ఏరియాలో, పనిచేయుచున్నప్పుడు ఆతాలూకాబోర్డువారు సగము ఖర్చును భరించవలసి యున్నట్లును తెలియచున్నది. మరియు రోగి 1 కి పూర్తిచికిత్స పొందుటకు రు 5 లు ఖర్చుఅగుననియు అంచనా వేయబడినది. ఇందులకు కుప్తురోగి చికిత్సయందు తరిఫీదుపొందిన సభ అసిస్టాంటు సర్జనును నియమించి ప్రతిగ్రామమునందుండు కుప్తురోగులను తనిఖీచేసి వారికి చికిత్సకు ఏర్పాటుచేయుటకు ఆయా తాలూకాబోర్డుల పరివాసలో నున్న వైద్యశాల డాక్టరుగారు సదరు చికిత్సయందును తరిఫీదుచేయుట మొదలగు సూచనలతో ఏర్పాటు కానింపబడ నున్నదని తెలియుచున్నది. ప్రజోపయోగకర మగు ఈస్కీమును తయారుచేయించి అమలులో పెట్టుటకు నుద్దేశించిన జిల్లాబోర్డు అధ్యక్షులకు శ్రీయ్యం పెన్నెత్తె పెద్దిరాజుగారును అందులకు యీ తాలూకాబోర్డునుండి ప్రభావోగ్యమునకు సహాయము చేయుటకు సంసిద్ధులగా నున్న మి||రా|| శ్రీ కలిదిండి గంగరాజుగారును, యీ జిల్లా ప్రజల కృతజ్ఞతకు ఎంతయు పాత్రులు, ప్రశంసనీయులు వందనీయులు.

2 వ తీర్మానము గణపవరం బోర్డు పాఠశాల తృప్తికరముగా పనిచేయుట లేదనియు, సదరు పాఠశాలను సరిపట్ల గ్రామమునకు మార్చుటకును ప్రపోజ్ జేయుట ఉండి రేంజిడిప్యూటీ యిన్స్ పెక్టరుగారు నిశ్చయించిన సందర్భములో సదరు పాఠశాలను తీసివేయుటకు అంగీకరింపక తిరిగి శ్రీ ప్రెసిడెంటుగారు డిప్యూటీ యిన్స్ పెక్టరుగారితో సంప్రతించి గణపవరం స్కూలును వృద్ధిజేయుటకు యింకాకొంత కాలము గడువు నిచ్చి తగిన మార్పులను నూచించుటచే వారికి పుండుకున్న ప్రభాభిమానము విద్యాభిమానము వెల్లడియగుచున్నది. ఈ అవకాశమును గణపవరం గ్రామస్థులు గమనించి పాఠశాలాభివృద్ధికి ఎంతయు పాటుబడి పాఠశాలను వెనుకటి డొన్నత్యమునకు తీసుకొనిరా బ్రార్థితులు.

మీటింగు పూర్తిఅయిన తరువాత మ-రా-శ్రీ, కూనపరాజు సోమరాజుగారి భవనమున సభ్యులకును తదితరులకును అల్పాహారవిందు ఒసంగబడెను.

(ఒక విలేఖరి.)

తొమ్మిదవ రెడ్డి మహాజన సభయందు

గావింపబడిన తీర్మానములు యిట్లు ప్రచురింపబడినవి

1. కీర్తి శేఖరై న రేఖల సుందరరామ రెడ్డిగారు, పల్లి వేడు నరసింహ రెడ్డిగారు, పి. జి. వేంకటకృష్ణమరెడ్డిగారు మన సంఘము నకొనరించిన శాశ్వతమహాపకారమును స్మరించుచు వారియాత్మలకు యీ సభవారు శాంతిని కోరుచున్నారు.
2. అంతశ్శాఖావివాహముల మూలమున రెడ్డిసంఘమున వలీ వివిధశాఖల నొక్కటిగా గావించుట సంఘశ్రేయమున కత్యవసరమని యీ సభవారు తీర్మానించుచున్నారు.
3. ప్రపంచముయొక్క యధాన్తతత్వమును సమస్తపండితపామర రంజకముగ వెల్లడించి మనకులమునకు వన్నెదెచ్చిన చిరస్మరణీయులు శ్రీ శేఖర మహాయోగీంద్రులవారి జయంతిని ప్రతిసంవత్సరము చైత్ర శు 1 నాడు గ్రామగ్రామమునందును జరుపుకొని యీసభవారు తీర్మానించుచున్నారు.
4. సంఘమునందలి నీడవిద్యార్థుల సహాయార్థమై సంఘ నిధికి ధారాశ్రమైన విరాళముల నొసంగుటకు సంఘీయులెల్లరిని యీసభవారు కోరుచున్నారు.
5. రెడ్డిసంఘమునందలి బాలికాబాలిక కందరికిని సామాన్యవిద్యనైనను గలపుట అత్యవసరమని యీసభవారు తీర్మానించుచున్నారు.
6. శుభాశుభ కర్మలయందు మనసంఘీయులు బ్రాహ్మణేతర పాశ్చాత్యమును జరుపుకొనుట కట్టి యాటంకముండ గూడదని యీసభవారు తీర్మానించుచున్నారు.
7. కేరీరమునకు ఆరోగ్యబలమును పెంపొందించుటకు ప్రతిగ్రామమున వ్యాయామవిద్యను వ్యాప్తికి దేవలయునని యీసభవారు కోరుచున్నారు.
8. మద్యపానమును నిషేధింపవలయునని యీసభవారు కోరుచున్నారు.
9. ప్రస్తుత పరిస్థితులనుబట్టి రాట్న పరిశ్రమను ప్రోత్సహింపవలెననియు సంఘీయులెల్లరును ఖద్దరునుధరింపవలెననియు యీసభవారు తీర్మానించుచున్నారు.
10. వివాహదులయందు భోగము మేళములు మున్నగు దుర్మయములను బొత్తిగా విరజ్జించి కీర్తికివిగించిన అనవసర వ్యయములను తగ్గించి రెడ్డిజనసంఘ లగ్న నిధికి కీర్తికొలది ద్రవ్య సహాయమునరింపవలెనని యీసభవారు తీర్మానించుచున్నారు.
11. ధన, మాన, ప్రాణస్థముల కాపురములైన కలహములను పెంచుకొని కోర్టులకెక్కక పంచాయితీవిద్యారా తగవులను పరిష్కరించుకొనవలెనని యీసభవారు సంఘీయులను కోరుచున్నారు.
12. "రెడ్డి కులనిర్ణయనందిక" ను శ్రీ శేషాదిరమణ కవులు, పెద్దయందడి వేంకటకృష్ణకవి, గార్లచే న్రాయుని ఆంధ్రచారిత్రిక పరిశోధనకు దోడ్పడుటయేగాక రెడ్డిసంఘమునకు తన జాతీయతాలినయగున మేల్కొల్పిక శ్రీశ్రీశ్రీ దోమకొండ సంస్థానాధ్యక్షులు శ్రీరాజా రాజేశ్వరరావు బహద్దరనారి యాదార్యమును, కులాభిమానమును కొనియాడి తమ కృతజ్ఞతను సూచించుచు, పదియవరెడ్డియహా జన సభ కూడులోనల సమగ్రగురు రెడ్డిసంఘచారిత్రమును వెల్లడించుటకై తన ప్రయత్నము లొనరింపవలెనని భోగ్యనంతులను విద్యానంతులను యీ సభవారు కోరుచున్నారు.
- (13) ప్రభుత్వమువారి రెడ్డి కులములవారికిని ప్రభుత్వోద్యోగములలో సరియైన ప్రాతినిధ్య మివ్వలసిన యవసరమును గుర్తించియున్నారు. కావున పన్నులను విశేషముగా జెల్లించువారును, అధికసంఖ్యాకులును అయిన రెడ్డికులములను ప్రభుత్వోద్యోగములలో సరియైన ప్రాతినిధ్య మివ్వలయునని యీసభవారు ప్రభుత్వమువారిని కోరుచున్నారు.
- శారదాశాసనము నామోదించుట
- (14) బాల్యవివాహ నిషేధశాసనమును హరవిలాస కారదాగారి చట్టమును సంపూర్ణముగ నామోదించుచు తదవ్యతిరేకుల ప్రచారమును యీ సభవారు తీవ్రముగ ఖండించుచున్నారు.
- (15) నవ్యభూత వినిశితమున దివ్యవాణిచే 'ననకుమారి', 'కృష్ణీ వలుడు', 'నలభారమృ' అగ్ని ప్రవేశము', 'నక్షత్రముల మొదలగు అనేక గ్రంథములను రచించి, యశము నార్జించి వెజవాడ ఆంధ్ర మహా సభయందు 'కవికోకిల' బిరుదము బడసిన శ్రీ యుయలు, దువ్వూరి రామిరెడ్డిగారికి ఈ సభవారు అభినందించుచున్నారు.

- (16) రెడ్డి కులమునందేగాక రెడితరశాఖలవారిలో సయితము పునర్వివాహములనుగావించిన ధీకులకు శ్రీ చింతల రఘునాథరెడ్డి వర్మగారిని అభినందించుచు రెడ్డిసంఘముందు బాల వితంతు వివాహములను వ్యాప్తిలోనికి దేవలయునని యీ సభవారు సంఘీయులను కోరుచున్నారు.
- (17) రెడ్డిజన సంఘాభ్యుదయమునకై పాటుబడుచున్న 'రెడ్డి రాణి' సచిత్ర మాసపత్రికను విశేష వ్యయ ప్రయాసలను లోనైనను వెనుదీయక నితాంత దీక్షతో నిర్వహించుచున్న శ్రీయుతులు మల్లిడి సత్తిరెడ్డిగారిని అభినందించుచు సదరు పత్రికకు సంఘీయులెల్లరు తప్పక చందాదారులై పత్రికాభివృద్ధికి తోడ్పడవలయునని యీ సభవారు తీర్మానించుచున్నారు.
18. రెడ్డికులములను జనాభా లెక్కలలో "కాపు" అని సామూదాయకముగ చేర్చుచున్నందున రెడ్డిజన సంఘ బహుశ్యమును, పరిస్థితులను తెలిసికొనుటకు వీలు చిట్కలలేదు కావున రాజోపు జనాభాలో రెడ్డును ప్రత్యేకముగా విడదీయించుటకు తన ప్రయత్నములను సలుప మదరాసు రెడ్డిజన సంఘమువారిని యీ సభవారు కోరుచున్నారు.
19. రెడ్డిజనసంఘ పురోభివృద్ధికై జిల్లా తాలూకా, గ్రామ సంఘములను నెలకొల్పి సంఘాధ్యక్షులను ప్రచారముచేసి సంఘీయులలో ప్రబోధము కలిగింపవలెనని యీ సభవారు తీర్మానించుచున్నారు.
20. అభిలభిత రెడ్డిజన సంఘమును స్థాపించుటకు తన ప్రయత్నము చేయవలయునని యీ సభవారు తీర్మానించుచున్నారు.
21. రెడ్డి యువకులు బాలభ్రాతృద్యమనునందు పాల్గొనవలయుననియు నైతిక దళములో చేరి దేశరక్షణకు తోడ్పడవలయుననియు యీ సభవారు తీర్మానించుచున్నారు.

బెంగళూరు చందాదారులకొక నిజప్రతి

బెంగళూరునందున్న మా చందాదారులు వారి పూర్తి విలాసమును మాకు తెలియజేసి, యే తేదీ వరకు చందాలను మావజంటు శివసంజప్తగారివద్ద చెల్లించినది తక్షణమే తెలుపవలెను. వారికి పత్రికలు 1-12-29 తేదీనుండి పోస్టుద్వారా అందజేయబడును. 27-11-29 తేదీ నుండి ఏజంటుకు చెల్లించక మాకే నేరుగా వైకము మణియార్డరుచేయ ప్రార్థితుము. ఇంకకు వ్యతిరేకముగా ఏజంటుకే చెల్లించినయెడల మేమెంతమాత్రము బాధ్యులముకాము.

వ్యవస్థాపకుడు.

బందరుతాలూకాబోర్డు సెకండరీ గ్రేడుటీచర్సు గిల్లు ఈనెల 30 వ తేదీని మధ్యాహ్నము 3 గం|| కు బందరు శ్రీరామాష్టానాగ్నాలు హాలులో బందరు తాలూకా బోర్డు సెకండరీగ్రేడు టీచర్సుగిల్లుసభ 8 టైర్లు డిప్యూటీ ఎడ్యుకేషనల్ ఆఫీసరును మ. రా. శ్రీ చావలి నూర్యప్రకాశరావుపంతులు బి. ఏ., ఎల్. టి. గారి అధ్యక్షతను జరుపబడును.

పి. వెం. ల. నలసింహారావు, కాన్వెన్యర్.

అభివృద్ధిశాఖ మంత్రి పర్యటనము
వెజవాడ, నవంబరు 26:— అభివృద్ధిశాఖ మంత్రియగు నేనురత్నం అధ్యక్షుగారు పూనాకు వెళ్లెను మార్గముద్వయన వెజవాడలో దిగిరి. వెజవాడ తాలూకా బోర్డువారు వారికి వ్యాగతపత్రము సమర్పించిరి. సాయంకాలము జిల్లాబోర్డు అధ్యక్షులకు మిర్రాపురం రోజుగారు వీరి గౌరవార్థమై విందు జరిపిరి.

(శ్రీ తె.)

డెన్మార్కు యునరాజు కొండనాలకను కత్తిరించిన పిచ్చుట సంతకముగాంచి డెన్మార్కుకు తిరిగి పోయెను.

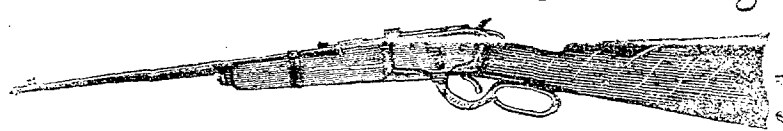
రోజాపుష్ప లేహ్యము 1533
మలబద్ధమును హరించుటలో శ్రేష్ఠమయినది. కాల రిశేషమును చక్కగా గలిగించును, రుచికరమయినది. పళ్లగము శీను. 15 కు|| డబ్బి రూ. 0-10-0.

క్షయారిత్య లేహ్యము
తగ్గు, ఉబ్బ, పము, కఢము, లల, మొదలగు శాస్త్ర్యకోశ సంబంధమును వ్యాసములను హరించి గుండెను బలము నిచ్చును 15 కు|| డబ్బి రూ. 1-0-0. పి. పి. ఖర్చులు, ప్రత్యేకము బి. ఏ. అందు కో, యుక్తేంద్రనాజు, పెరిశే, నెల్లూనజిల్లా

ఆయుర్వేదమునకు సద్ధముగానున్నవి
ఈనాటి అంట్లు జహాగీరు మొదలగు ప్రసిద్ధిగల 200 రకములన్నూ యితర ఫల, పుష్ప, పక్షిజాతులు ఆయుర్వేదమునకు సద్ధముగా నున్నవి. కాల్వలకు ఉచితము, రావు చిన్నారావు & సన్సు, గాంధీవరగిరి, కడిగూం, హుస్సూనాబాద్

ఆయుర్వేదాషధ రత్నాకరము
(ద్వితీయ ముద్రణము) రూ 3-0-0
చరక చికిత్సాస్థానము రు. 6
ఆంధ్రభైషజ్యరత్నావళి రు. 2, భస్మప్రకాశిక రు 1 (95) డాక్టరు శ్రీపాద కృష్ణమూర్తిశాస్త్రి, వెజవాడ.

అమెరికాలో తయారైన సామాన్యమైన తుపాకి

ఈ తుపాకి రు. 200/- లును ౧౫౦ రుపాకిని పోలియుండును. ఆయురే దీని నుంచుకొనుటకు లైసెన్స్ అనునది అవసరముకేదు. నందు 200 గజములవరకు పారును. 800 గజములలోపల నన్ను పిట్టలను, పక్షులను, దీనితో సులభముగా కొట్టవచ్చును.

ధర ఒక సండుకలది. రు. 5/-	వరుసగా 850 సండుగలది రు. 7/-
500 " " " " " " " "	రు. 9 మొదలు రు. 10 వరకు.
1000 " " " " " " " "	రు. 11 మొదలు రు. 12 వరకు.

1000 సండు ఉచితముగా నివ్వబడును. పోస్టేజీఖర్చులు ప్రత్యేకం.

Address: INTERNATIONAL TRADING Co.,
57, Clive Street, Calcutta.

YOUR NAME AND ADDRESS MUST BE THERE!

Whether you are a resident or a business-man your name and address must be listed in the

ASYLUM PRESS DIRECTORY AND ALMANAC 1930.

Send particulars early for correct listing in Southern India's only Reference Book Rs. 8 a copy Best Advertising Medium Rates on Request.

Publishers:

CHAKRAVARTHI COMPANY, Mount Road, P.O. Madras.

పల్నాడు తాలూకా వార్తలు

వైద్యులు : ఎంటలు

కారెంపూడి, నవంబరు 21:— కేసులు : కారెంపూడి మండల పరిషత్తునుండి పంపిణీ చేయబడిన కేసులు...

పశుగ్రాసము:— గువ్వూరు 21 మాసములక్రిందల నర్సము లుచేయవలసిన నరసరావులు, సత్తెనపల్లి, తాలూకాయందలి...

మాలిజనము:— చాలభాగము ఇక్కడ చనులదొరకక గుంటూరు, తెనాలి, బందరు, ప్రాంతములకు వెళ్లుచున్నారు.

ఉపాధ్యాయులసీటి:— ఇదివరలో 6 మాసముల కొక నూరు 1,2, మాసముల వేతనము పెంచుచుండెడిది. ఈ మధ్యకాలములో...

మోటార్లు:— ఈ తాలూకానుంచి ఎప్పటికీ ప్రయాణము చేయవలయునన్నను, ఇదివరకు 1,2 బస్సులు తిరుగుచున్నను...

రైలు:— గుంటూరునుంచి మాచర్లకు వెళ్లు రైలుమార్గమునందు పట్టాలు వేయబడినవి. కొద్ది మరమ్మత్తులు జరగలలో...

నాయకురాలు చెరపు:— మా గ్రామమునకు 2 వైద్యులవారము లోపల్పూటి యుద్ధమునకు పూర్వము నలగామరాజు మొక్కప్రభావ...

భక్తసమాజము:— ఈ తాలూకాలోని పండితులు కవులు గాయకులు భక్తులు మున్నగువారును ఇతరతాలూకాలయందలి...

భక్తసమాజము:— ఈ తాలూకాలోని పండితులు కవులు గాయకులు భక్తులు మున్నగువారును ఇతరతాలూకాలయందలి...

జాబులు

ఆంధ్రప్రదేశ్ రైలుప్రయాణికుల సంఘము

మనవి

ఈ ఘటము శ్రీ నరసింహా వెంకట లక్ష్మీ నరసింహా రావు పంతులుగారు సంవత్సరమున్నర క్రిందల గుంటూరులో రైలు ప్రయాణికుల మహాసభ ఏర్పరచుటవలన గలిగిన ప్రసాద మై యున్నది. మహాసభ జరిపిన తదనంతరము సంఘము ఏర్పరచి...

మార్గదర్శన సంజీవరాయణం, కార్యదర్శి.

ఆంధ్రప్రదేశ్ రైలు హిందీ మహాసభ - బెజవాడ ఇదివరలో డిసెంబరు 4-5 తేదీలయందు హిందీ మహాసభ జరుపబడునట్లు ప్రకటించియుంటిమి. కాని కొన్ని అనివార్యకారణములచే డిసెంబరు మొదటివారములో జరగక...

కామేశ్వర సోమయాజి, కార్యదర్శి, ఆం. హిం. మహాసభాహ్వనసంఘము.

ఆంధ్రజమిందారి రయితలసంఘసమావేశము ది 30-11-29 సోలరం తేదీన మధ్యాహ్నము 12 గంటలకు ఆంధ్రజమిందారి రయితలసంఘ సాధారణ సమావేశము ఈ క్రింది అంశములనుబట్టి మోచించుటకుగాను విశాఖపట్టణములో సమావేశమగును. ఈసభ మిక్కిలి ప్రాముఖ్యమైనది ఎన్నేట్రుల్యాండు ఆఫ్ సెనరగూర్చి మోచించబడును. కావున ప్రస్తుత ఆంధ్ర జమిందారి రయితలసంఘములో సభ్యులైగాక దేశాభిమానులును, జమిందారి రయితల ప్రముఖులును, దేశపు ఆర్థిక...

వీరుల ఉత్సవము:— ఈనెల 30వ తేదీనుండి డిసెంబరు 4 తేదీవరకు రాజకావు, రాయబాగము, మందవూరు, కోడిపూరు, కల్లిపాడు అను షేరులలో 5 రోజులు జరుగును. బ్రహ్మనాయుడు, నలగామరాజు, బాలవెంకటము మున్నగు వీరుల యధ్యక్షతనము కథానాయకులచే చెప్పబడుచుండును. కల్లిపాడు బుధవారమునకు గురువారము జరుగునని వదంతికలను.

(ఒకవిలేఖరి)

తేనుము కోరెడినా రెల్లరును విచ్చేయ బ్రార్థింతులు. సభకు శ్రీయుత విశ్వనాథరామ మహాశయ, డి. మునిస్వామినాయుడు, పి. సి. వెంకటపతిరాజు మున్నగు ప్రముఖులు సభకు విచ్చేసెదరు.

ఇప్పటికి, గంజాం, తూర్పు గోదావరి, నెల్లూరు, జిల్లాలలో జిల్లాసంఘము లున్నవి. సమయ సమయాలవారము, ఇతర జిల్లాలవారము, తమ జిల్లాలతరపున ఆంధ్ర సంఘములో ఇష్టమున్న సభ్యులలో మార్పుగాని శ్రాత్తవారు చేరుటగాని కోరు నెడల వారి నామములు ది 30-11-29 సోల రోల్ లోపుగా మాకు తెలుపగోరుతాము. మరియు ఈ క్రిందివిషయములు గాక ఇతర అంశము లేవైన నారు నూచింపదలచినయెడలవానిని గూర్చి కార్యదర్శికి తెలుపగోరుతాము. ప్రతి జిల్లానుండి కొందరు రయితల ప్రముఖులు సభకు విచ్చేసిన అన్ని అంశములు సాకల్యముగా పరిష్కరింపవచ్చును. కాన శ్రమ యవక తప్పక జిల్లాల వారిగా జమిందారి రయితల ప్రముఖులైన విచ్చేయగోరుతాము.

- విషయములు 1. చిత్తునిబంధనలు చర్చించి, అంగీకరించుట. 2. ఇదివరలో అధ్యక్షులు, కార్యదర్శులు ఎన్నుకొనబడినారు. వారుగాక కార్యనిర్వాహకసభ సభ్యులను ఎన్నుకొనుట. 3. ఎన్నేట్రుల్యాండుపట్టు సనరగూర్చి బిల్లును, తయారుచేయుటకు శాసనసంఘము నేర్పరుచుట. 4. సభ్యులను చేర్చుట, ప్రచారము మొదలైన విషయాలు. 5. జమాఖర్చులు నివేదించుట, అనవరమునుబట్టి మోచింపబడు ఇతర విషయములు.

భూపతిరాజు వెంకటపతిరాజు, సి. వి. ఇ., అధ్యక్షులు. రె. మండేశ్వర శర్మ, మా. నర్సన్న, బి. ఎ., కార్యదర్శులు.

గూర్చి పోటీపరీక్షలో జయమొందినవారిని గౌరవించుటకు

8-12-29 ఆదివారము రాజమహేంద్రవరములో బహిరంగసభ

రాజమహేంద్రవర పట్టణ కాంగ్రెసుసంఘమువారిచే యేర్పాటుచేయబడిన మహారాణి గూర్చి లక్ష్మీబాయి 1929 సంవత్సర పోటీపరీక్షలో జయమొందినవారిని గౌరవించుటకు ది 18-12-29 ఆదివారము, డిసెంబరు ఎనిమిదవతారీఖున, పురమండలములో బహిరంగసభ జరుగును. ఈ సభకు మి|| రా|| రాచిలకమర్రి లక్ష్మీనరసింహముగారు అధ్యక్షత వహించురు.

పోటీపరీక్షలో జయమొందినవారు సభలో తమ పదవ్యములను, చాటలను చదువుదురు. సభకు ఎల్లరువిచ్చేయ బ్రార్థింతులు. చాలకోడేటి సూర్యప్రకాశరావు, కార్యదర్శి, పట్టణ కాంగ్రెసుసంఘము.

నత్తెనపల్లి తాలూకా గ్రామోద్యోగీయమహాసభ

పై సభ డిసెంబరునెల ఆఖరువారములో నత్తెనపల్లి పట్టణముందు గుంటూరుతాలూకా బోర్డు అధ్యక్షులును, కృష్ణయ పాలెం గ్రామోద్యోగకారుల నగు మ. రా. శ్రీ పోసాని ప్రకాశరావు చౌదరి బి. యస్. సి. (అనర్పు)గారి యాజమాన్యము క్రింద జరుపబడును. మరియు నత్తెనపల్లి తాలూకాబోర్డు అధ్యక్షులును, గల్పేపూడి గ్రామముససలుగారును అగు మ.రా.రా. చెరుకూరు సీతాగమయ్య చౌదరిగారు ఆహ్వానసంఘాధ్యక్షులుగా నెన్నుకొనబడిరి. సభ జరుగుతేది మున్నగు వివరములు తర్వాత బయటబడును.

(స్వకీయవిలేఖరి)

అఖిల భారత సనాతన ధర్మసభ

పండిత శ్యామసుందరచక్రవర్తిగారు కలకత్తానుండి బయలుదేరిరి. కలకత్తా, నవం 27:— అఖిల భారత సనాతన ధర్మ (తొకక) సభ కన్యకృత వహింపవచ్చు పండిత శ్యామసుందర చక్రవర్తిగారు, వంగదేశ ప్రతినిధులతోను, అసాము ప్రతినిధులతోను నేటి నుదాన మొయిలో బయలుదేరిరి.

(శ్రీ పే.)

మీరటు కుట్ర కేసు

జబ్బాలగారి వాఙ్మూలము

మీరటు, నంబం 26:—కుట్ర కేసులో 16 గురు క్రిమినలు ప్రసీదించబడిన 38 చట్టము ప్రకారము జారీచేయబడిన గోరువు పెట్టినదరఖాస్తును సేవనపై జడ్జి స్పీట్ గారు సేదు నిరాకరించినది.

సేదు కుట్ర కేసు విచారణకు ఉపాధ్యక్షునిగా వాఙ్మూలములో ప్రారంభమయ్యెను. ఆతను పూర్తివాఙ్మూలము సేవ ను కొట్టలో నొసంగెదననెను. తాను నిర్దోషి ననెను.

ఆల్వేగారి ప్రకటన

ఆల్వేగారు తరువాత తమవిషయము తెలిపిరి. తనకు హిందీగాని ఇంగ్లీషుగాని మరాఠీగాని రాదనెను. ఆరు నెలలపాటు స్వంతభూములు దున్నుకొనుచును, మిగత ఆరు నెలలపాటు మిల్లలలో పనిచేయుట అతనివృత్తి. కమ్యూనిస్టుగాదు, కమ్యూనిజము ఏమిటో అతనికి తెలియదు. గిర్మికర్మకారు సంఘమునకు, గిర్మికర్మకారు మహాసంఘానికి అతడు అధ్యక్షుడుగ నుండెను. కార్మికుల యభివృద్ధి కార్మిక సంఘముద్వారా పాటుపడుట న్యాయమని కార్మికుడను అతనికి వోచెను. కార్మికులను అతిశయముగ కొట్టుట, జరిమానాలు వేయుట లంచములు గైకొనుట చేయుచున్నందున వారు ప్రత్యేకసంఘము తీర్చుచుకొని హక్కులను పోరాడుట వారివిధియని తెలంచెను. ఈ కార్మిక సంఘములద్వారా గత పక్షేంద్లో కార్మికులస్థితి కొంత బాగుపడెను. కార్మికుల యభివృద్ధిని ప్రజలకు తెలియబరచుచున్నందున మిల్ల యజమానులకు ప్రజలకితనపై కేసుజేట్టిరి. పనివాండ్రకు నిండభోజనము మంచి బసయేర్పాటులు చేయించు సాధనములగుర్చి బొంబాయిలో ఉపన్యాయులు నిజమేననెను. నైమను బహిష్కరమునందు నీవు పాల్గొనలేదాయని కొట్టవారదు గ ఒకపార్టీలు జరిగెను. ఆనాడు మిల్లలన్నియు మాయబడుటచే తానుగూడ పనికివోలేదు. అంతకుమించి వివరముచేయియ తనకు తెలియవనెను. తానెన్నడు సార్వభౌముని ప్రభుత్వము పడగొట్టుటకు యత్నింప లేదనెను.

డి. ఆర్. తెంగ్డిగారు వాఙ్మూలము తరువాత జేప్పెదననెను. తాను కమ్యూనిస్టుకాదనియు, రాజునకు ప్రతిహేళువు కుట్ర చేయలేదనియు, తాను నిర్దోషియని రుజువుచేయుటకు తన సాక్షులు కొట్టలోనే యున్నందున తనను విడచి పెట్టెనమ్మని నియు జేప్పెను.

జి. ఆర్. కాలేగారు తనవిషయము తెలుపుచు, తనకు ఇంగ్లీషు హిందీ రానందున కొట్టలోని సాక్షులు వోధపడలేదనియు, అవిషయము కొట్టవారికి ఫిర్యాదు జేసెననియు తెలిపెను. కమ్యూనిజము ఏమో అతడెరుగదు. తనవిడ్డలు కుటుంబము తిండిలేక మాడుచున్నందున సమ్మెకట్టునందు పాల్గొని కార్మికసంఘములవద్ద పూటభత్యము పుచ్చుకొనవలసి నచ్చెననెను. సుమారు 15, లేక ఇరవయ్యుమంది ఒకే గదిలో "మీరుకుక్కలైన ఉండజాలరట్టి" దానిలో నివసించవలసి యున్నదనిరి. వాచిన్ని సుగారు వాఙ్మూలమును యిచ్చుచొసంగ లేదు.

జాబ్బాలగారి వాఙ్మూలము

తా నొక పార్సీ బొంబాయి మతస్తుడనియు జనసామాన్యముయొక్క యభివృద్ధిపై పాటుబడునట్టి సేవకుడననియు జాబ్బాలగారు తన్ను గుర్చి కొట్టలో చెప్పెను. కాంతి మాత్రము క్షౌర్య తన అదర్శపురుషుడనియు, కబీరు చైతన్యము కేశవ చంద్రసేన మున్నగువారి ఆధ్యాత్మిక వోధనలను అనుసరించననియు, అసింసా దీక్షగలవాడనియు, యోగినంటి వాఙ్మూలచే క్రిందబడిన పువ్వులనుగూడ కాలితో త్రొక్కుటకు వెరచుననియు జేప్పెను. భారత నాగరికత, భారతదేశసంక్షేమము పాశ్చాత్య దేశములకుగూడ పంపుటయే తనమత మనియు అతడు తెలిపెను. కబీరు పద్యములు ఇంగ్లీషులోనికి తర్జునా జేసితి ననెను.

మిత్రుగారు ప్రాసిక్యూటరు కేసు:—నిజమేనా.

జాబ్బాల:—అవును మీరొక కాసియిచ్చెనను. నవ్వు) జాబ్బాలగారు యింకను యిటు చెప్పసాగిరి. వారు చెప్పునంతసేపు కొట్టలో నందరు నవ్వుచుండిరి. "బుద్ధచేష్టని ఆసింసా సిద్ధాంతమునందలి సమ్యక్మును రుజువుచేయుటకుగాను సేద కొంగాయలో బౌద్ధసంఘమును స్థాపించిరి నాయులు దొరికిరి కొన్ని గ్రంథములగుర్చి ప్రాసిక్యూటరుగారు పెద్దజేయించుచున్నది. అందు మొదటిది "భారతీయ జనసామాన్యము" గుర్చిన వాగ్దము. తేనొక పెద్ద చిత్తమును కొనబొంది యున్నాను. తిరుగుచు కలుపుచున్నట్లు నులై వది. నాపాపము క్రిందపడితి. పాదములమండినూప నాకు అనేకపక్షలము

వచ్చుచుండును. ప్రతివారము తనకు వచ్చుచుండిన టపాలో కొంతభాగము నిషేధించబడినదనునందున పోలీసువారికి తెలియజేయుట మంచిదని డి ప్యూటీక మిషనరీ హీరీ గారు ప్రాసిక్యూటరు సాక్షియైన పట్టర్ణనుగారిద్వారా కబురంపిరి. అట్టి పత్రములందు నాకుగూడ అభిరుచిలేనందున పోలీసువారి కే ఒసంగుచుంటిని. 1925 లేక 26 సం॥ టి. పి. ఓకనరుగారి వారపత్రికయు అందులో "ఇండియను మ్యాసెను" అను పత్రకయు వచ్చెను. అవి సేదు చూడనేలేదు. ఏమూలనో పడియుండెను. పోలీసువారు టి. పి. ఓకనరుని వదలి "భారతప్రజల" నివటి కిడ్చుకొనివచ్చిరి. (నవ్వు).

"సేదు ప్రచారముచేయుచున్నపుడు బొంబాయిలోనే సుమారు 49 సమ్మెకట్టులందు పాల్గొంటిని. మిగిలినవి నాకు జ్ఞాపకములేదు. జేయిలలో పశువులవలెయున్నందున జ్ఞాపకశక్తి నశించెను.

భైరతునాథ:—పిల్లలు అగుపడినందున

జాబ్బాలగారు:—కాదు, పిల్లలను కూడ మరచిపోతిని. రెండవ ది హాచిన్సను గారి పై విలాసము దొంపు విజిటింగు కార్డు నాకు ప్రతిహేళులగు దాఖలు చేయబడెను. ఒకనాడు బొంబాయిలో నొక బహిరంగ సభయందు హుటాత్తుగ నేను అధ్యక్షత నిహింపవలసివచ్చెను. సభనుండి తిరిగి నవ్వుచుండగా అతడు నాకది యొసంగెను. మూడవది బండెలకండు కార్మిక సభయందలి నా అధ్యక్షోపన్యాసము నేనా సభలో ఇంగ్లీషున మాట్లాడలేదు. హిందీలో మాట్లాడితిని వాటి ను వారి తర్జుమా సరియైనది కాదు. ఉపన్యాసముయొక్క ఇంగ్లీషు తర్జుమా యందు అచ్చుచేయబడిన ప్రతిలో జాబ్బాలగారు కమ్యూనిస్టు అనియు సోవియటు రిపబ్లిక్ విధానములం భించుటయే భారతదేశాభివృద్ధికి మార్గమనియు జేప్పినట్లు గల దని మేజిస్ట్రేటుగారు నూచించిరి. దానికి ప్రత్యుత్తరముగ జాబ్బాలగారు యిట్లు తెలిపిరి.

"నేను రషియా పరిపాలనా విధానమును పతిపతేద్య సోవియటు రిపబ్లిక్ పురాణములలో జేప్పెడి రామరాజ్యము వంటిదనియు, నేజేరు పాలేనుగ ప్రవహించునట్టి గ్రామసంచాయితీలుండుననియు వినియుంటిని. ప్రభుత్వమునగా మానవజాతి యంతయు నొకేరీతి అభిమానముతో చూడబడునట్టి సత్యపరిపాలన నుండవలెనని నాయాచర్యము. బలహీనులకు న్యాయము జరుగవలెను. ఒకపూటయిన పూర్తి భోజనములేక, చిరికి మాడుచు కొట్ల కొలది జనము మాడుచున్న ప్రస్తుత భారతదేశ స్థితిని సహింపజాలకున్నాను. సత్య పరిపాలన గోరెను. హిందూ రాజ్యముగాని, ముస్లిముద్వేష రాజ్యముగాని, బ్రిటిషు రాజ్యముగాని కొరెను. ఒకనేజే నేను రషియాలోని విధానమును నాయు ప న్యాయము నందు నూచించినను, పండిత జవహరిలాలు నైప్రహ్లాగారి గ్రంథములో నూచింపబడినట్టి మంచి స్థితి అచటినుండి, అట్టి పరిస్థితులే యిచ్చుట నుండవలెనని కొంగులు నేరము కానేరదు. అంతమాత్రమున రషియా ఏజుంటు నేను నని బుద్ధిగలవారయి అనజాలరు. 30 కొట్ల భారతీయులలో ఒకనియించి అనేక లక్షల కార్మికుల ప్రతినిధిగ మార్పుండజేట్టునట్టి ప్రస్తుత ప్రభుత్వవిధానమును నేను హర్షింపజాలను. నేను రషియా పద్ధతులపై దౌర్జన్యముతనగు విప్లవమునకు యత్నింపలేదు. జాబ్బాలగారి వాఙ్మూలము నేడు ముగియలేదు. (ఆ. వె)

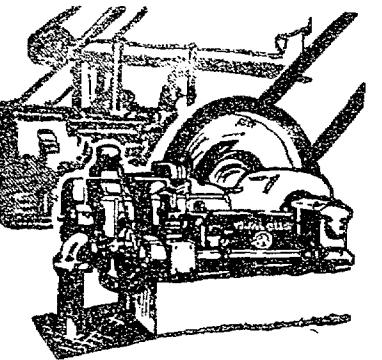
సువర్ణసుందరసము సర్వసేవామేహములకు సంజీవివంటిది

ఎటువంటి వనాహేమములైన సువర్ణసుందరసములు అనవసరం. నొకపట్టుట మొదలైన దుర్మణ్యములు తేవు. అనేకులు వాడిచెచ్చియున్నా. 100 రిండు పెద్దమున అనుభవముగల శ్రీ శ్రీ సువర్ణసుందరసము ప్రతిరోజు కలిపివేట్టుచేసి నది. చాడు విధమునముతో ఉపయోగపడు. యు: 50 ముద్రలు ఛా: 50 ముద్రలు. అర్చనసాధనకాల, ముద్రలు. (కృష్ణా.

నెల్లూరుజిల్లా జమిందార్ల కైతుల సంఘము నెల్లూరు ప్రెసంఘముయొక్క కార్యనిర్వాహక సమావేశము 5-12-1929 గురువారము సాయంత్రం 4 ఘంటలకు నెల్లూరులో ప్రెసంఘ కార్యాలయమున జరుగును. సభలో యోచించబడు ముఖ్యవిషయములు. (1) అంగనిర్మాణమును నిర్ణయించుట (2) కార్యనిర్వాహక సభ్యులకు ముప్పాళ్ల వెంకటసుబ్బారెడ్డిగారి రాజీనామా నంగీకరించుట. (3) ఇప్పటివరకు జరిగిన తక్కులు అంగీకరించుట. (4) కాన్ఫరెన్సును గూర్చిన ఏర్పాట్లు. (5) యింకా అవసరమగు ముఖ్యవిషయములు. నెల్లూరు వెంకట్రామానాయుడు, సెక్రటరీ.

శ్రీ సంతాన వేణుగోపాల శతకము ఆలకూరపాడు కాపురస్తుడు వెలగపూడి వెంకటరమణా మాత్యునిచే రచియింపబడి సంస్కృతాంధ్ర పండిత జనాంగీకారంబునై మదరాసు లెక్చ్యురుకు కమిటీవారి చేనున్న ఆశ్రావుకాబడి వార్డునెంటు జూరీగెజెట్ లే 18-11-1928 'పేజి 518 పార్టు వి. టి. లో ప్రచురించిన ప్రకారం ఈ మదరాసు రాజధానిలో తెలుగుజిల్లాల అన్ని తాలూకాలలో పుండు సకల పాఠశాలలోనున్న వారివారికి తగిన తరగతులకు యీ శ్రుస్తకమును పఠనీయ గ్రంథముగా పెట్టవచ్చును. ఇందులో 64 పేజీలు 185 పద్యములు పీటికతోకూడ భక్తియు: నీతియు రసవంతమైన పద్యములతో నొప్పియున్నది. క్రయం దు 0-5-0 లు. వెలగపూడి వెంకటరమణయ్యగారు. నెం. 32 రు వెంకయ్యరువీధి, బార్డిట్రపురు మదరాసు. అని వ్రాసుకొన వచ్చును.

నవీన వాల్ కార్టు డీజెల్

హరిజాంటల్, 4 స్టోక్సుల కొట్టు పైరింగు భారత దేశమునకు ప్రత్యేకముగా నిర్మించబడినది. చమురు ఖచ్చితము, అత్యధికమున నమ్మక గలది. పంపిండును అన్ని పరిశ్రమములకు అవర్తనీయమైన ఇంజను. 7 1/2 హెచ్. పి. నుండి 30 హెచ్. పి. వరకు అనేక నైజాలలో ఉపయోగపడెదబడినది. మిగత వివరములకు ఈ దినపత్రికాసమునకు వ్రాయవలెను.

వాల్ కార్టు బ్రదర్స్, ఎంజనీర్స్, ఆర్మీనియను బీధి: మద్రాస్. ప్రదర్శనము గల స్థానములు. చెంగుళూరు బెజవాడ మధురై కోయంబత్తూరు

వైముగుకులమోముమైనమంద్ర

పెదలంక ఛానల్ వృద్ధి

ఈ నెల 18 తేది పోతుచూరు నాడు తమ దినపత్రిక యొక్క 7 వ పుటమీద ఒక విలేఖరి వ్రాసిన "కొండంగి వార్తలు" అను శీర్షిక ప్రకటింపబడినది. దానిలో నీ నెల 18 వ తేది సాయంకాలము 4 గంటలకు నంబూరి సుబ్బరాజుగారి గృహంబున శ్రీయుత కొండంగి సర్వసారాధ్యక్షురాలు యాధిపత్యమున నొకరైతులసభ సమావేశపరచబడి "బొమ్మినంపాడు రెన్యూలేటరు వద్దనుండి వేరువరపాడు మీదుగా పోతుచూరువరకు 8 మైళ్లపొడవున నొక కాలువ నూతనముగా నిర్మింపబడునని జరుగుచున్న యాలోచనములను, విచారణయును సరియైనవి కావనియు, పెదలంక ఛానలును పూర్వపురీతిని వెడల్పు చేయించి కట్టలు వృద్ధిచేయించి గురువాయపాలెం రెన్యూలేటరు వద్ద తగిన నీరు నిలువజేయించి అప్పటనుండి పోతుచూరునకు నీరు సప్తయిచేయించినచో కొండంగి, సానారూద్రవరం, కలిదిండి, కొండంగి అమరావతి, మల్లంపూడి పెదలంక, మట్టగుంట పోతుమట్టు గ్రామముల వేడరయితలకు జీవాధారముగా నుండగలవనియు యీ విషయములనే వివరముగా సర్కారు వారికి అర్థిద్వారా తెలియపరచుటను తీర్మానించడమైనదని" వ్రాసిరి. తీర్మానములోని రెండవభాగము అనగా "పెదలంక ఛానల్ ను పూర్వపురీతిని వెడల్పుచేయించి..."

రైతుకోటికి చాలా ఉపయోగకరమైనదే. అందుకు కొరకొట్ట, సానారూద్రవరం కలిదిండి రైతులు తత్సభకు ఆహ్వానింపబడకపోయినను కృతజ్ఞతను జాపగలరు. కాని మొదటిభాగములోని విషయము సోదరరైతాంగముయొక్క అభివృద్ధిని గోరక అనూయభావమున వెల్లడిపుచ్చుచున్నది. అటువంటి యీర్ష్యాభావమున వెల్లడించుట సోదరరైతులకు దగనిపనియని విషయ పూర్వకముగా హెచ్చరించుచున్నాడు. బొమ్మినంపాడు రెన్యూలేటరువైనది వేరువరపాడు కొండంగి సానారూద్రవరం వెంకటాపురం, పోతుమట్టు, కలిదిండి గ్రామములతోలూ మెరక భూముల ఇరిగేషనునీ తమ ఆయా గ్రామములవారు నూతనముగా నొకకాల్యము గోరుట తీర్మానములో నుదాహరించిన విధముగా సరియైనది కాదని చెప్పవలసివచ్చును. వారికోరిక న్యాయమైనదే. విచారణ సరియైనదే. ఎందుచేతననగా పెదలంక ఛానల్ పుట్టబడినపుడే ప్రాముముల మెరకభూముల మధ్యనుండి పోతుమట్టుకు పెద్దకాలువ వెళ్లవలసియుండెను. అట్టి ప్రపోజలు ఉన్నప్పటికి అప్పుడు కృష్ణానీరకట్ట అభివృద్ధిలో నుండకపోవుట చేత ఈ మెరకభూములకు నీరు సప్తయికాదనే ఉద్దేశముపడి పెద్దకాలువను ఆ మెరకల మీదనుండి అనవసరముగా తీసుకొనివెళ్లుట కంటే బొమ్మినంపాడు రెన్యూలేటరునుండి దక్షిణవైపును పల్లముల ప్రక్కనే తీసికొనివెళ్లిరి. శుభవిషయము ఇక్కడ కొంచెము ప్రజ్ఞగలసామాన్య రైతులందరికీ తెలియును. ప్రస్తుతము ఆనకట్టమీద 6 అడుగుల మట్టర్లు పెట్టబడి ఇంకను అనేకవేల ఎకరముల ఆయకట్టులో జేర్చునట్లు తరుణములో ప్రాముములయొక్క నూతన నాలుగువేల ఎకరముల మెరకభూములు పల్లములో జేర్చించునని ప్రభుత్వమువారిని గోరుట న్యాయము గాకపోదు. ఆ మెరకభూముల ఇరిగేషను ప్రస్తుతము బొమ్మినంపాడు రెన్యూలేటరు ఎగువ నిలువబడి ఎఫ్.ఎస్.ఎల్. నీటితో జరుగనేరదు, అవి సాగుకాబడుటకు బొమ్మినంపాడు రెన్యూలేటరు ఎగువను ప్రస్తుతము ఉన్న ఎఫ్.ఎస్.ఎల్. కంటే నూతన 8 అడుగుల బొమ్మినరై నను నిలువజేయ గలిగినప్పుడే సాగును. అట్టి ఎఫ్.ఎల్.ఎస్. పెట్టుటకు పెదలంక ఛానల్ మొగనుండు బొమ్మినంపాడు రెన్యూలేటరువరకు కట్టలు ఎత్తుచేయుట కాలం వెడల్పు చేయుట మున్నగు విశేష అభివృద్ధిపనులు చేయవలసియుండును. అట్టి అభివృద్ధికరములకు తీర్మానములు చేసినయెడల వై తీర్మానములోని రెండవభాగములో జెప్పబడిన గ్రామములకు నూతన అతి యుపయోగకరమునను, ఇట్టి విషయములలో ఆ పథకు సమావేశమైన రైతులు (బహుశా కొండంగి అమరావతి, మల్లంపూడి పెదలంక గ్రామములవారు మాత్రమేయుండును.) యిటు ప్రతి జెప్పబడిన నూతన కాల్యం దే భూములు లేవని యించి ఆ ప్రపోజలు మంచిదికాదని అభిప్రాయమిచ్చుట పొరకాదు. ఆ ప్రపోజలు ఉభయతరకమై వెలయును. పెదలంక మట్టగుంట, కొండంగి, అమరావతి, కలిదిండి వగైరా గ్రామములలోనున్న సర్కారు గయాకు భూములు పల్లపు ఆయకట్టులో జేర్చించునని కోరవచ్చును. అవి జేర్చుటకు ఇదివరకే గోరవలసియుండును. ప్రపోజలు చేసివారు. ఆధి చెప్పియుండల పెదలంక ప్రాముములకు మునుపటికంటే పెక్కువ నీరు రాగలదు. వైతా వైవిధ్యమైన నూతనకాల్య తీర్మానము చేసే

యెడల పెదలంక కాల్యలో ఇంకను నీరు అభివృద్ధి చేయవలసి. అందువలన నూతన ప్రాముముల ఇరిగేషనుకు ఎక్కువ సహాయపడగలదు. కాబట్టి వైతా జేప్పిన తీర్మానములోని మొదటి భాగము పూర్వపరసందర్భముల విచారించకనే కేవలము అనూయభావముతో జేసినట్లు కన్పించుచున్నది. మఱియు రెండవ భాగములో పోతుమట్టు గ్రామభూముల మాత్రము ఆయకట్టులో జేర్చించవలెనని నూతనముగా చేసినది. ఈ నూతన మిక్కిలి పక్షపాతిముతో చేసినట్లుగా స్పష్టముగా విడితెనుగుచున్నది. ప్రస్తుతము పెదలంక ఛానల్ 19 వేల ఎకరములను ఇరిగేషను చేయుచున్నది. ఆనకట్ట మీద 6 అడుగుల మట్టర్లు పెట్టుట వలన పెదలంక మట్టగుంట, కొండంగి, అమరావతి, కలిదిండి, సానారూద్రవరము, కొండంగి గ్రామములయొక్క సర్కారుగయాకు సుమారు 4 వేల ఎకరములు పల్లపు ఆయకట్టులో జేర్చునని గవర్నమెంటువారు ప్రపోజ్ చేసిరి. ఈ ప్రపోజలు ప్రకారము పెదలంక ఛానల్ క్రింద 28 వేల ఎకరములను. ఆ మొత్తమునకు ప్రస్తుత పెదలంక కాల్యకు వెట్టికనీసపు అభివృద్ధి జేయవలసియుండును. ఈ విషయము గ్రహించియే కాల్యను పడవలకాల్యగా మార్చుననియు, కాల్యము మొగనుండి చివరవరకు ఇరుప్రక్కలనున్న సాగుకాతిన మెరకభూములన్నింటిని పల్లపు ఆయకట్టులో జేర్చించి కాల్యక్రింద 80 వేలకు పైగా ఆయకట్టు ఉండులాగున చేయవలసినదనియు అనేక ఇరిగేషను డ్రయినేజి ఇచ్చుదులతో అనేక సంవత్సరములనుండి బాధపడుచు, నేటివరకు ఆ బాధలు పోక ఆర్థిక దారిద్ర్యమును స్వీకరించి పలుయొక్కట్టులలో నై దారి తెన్నుగానకయున్న ఈ వీధి కైకలూరు తాలూకాకు కృష్ణా ఆనకట్టమీద 6 అడుగుల మట్టర్లు పెట్టుటవలన కలిగిన ప్రభుత్వభూముల పొందజేయవలసినదని మన తాలూకా రైతులసంఘము తరఫున అనేక పర్యాయములు ప్రభుత్వమువారికి విన్నవించగా వారు కొంత చెవినివెట్టియు కొంత చెప్పినను మన గోర అభివృద్ధిజేయదలచియుండగా రైతులలో రైతులము పోరాడుకొని వైవిధ

ముగా ఒకరిమీద నొకరు పిత్తూరిలుచెప్పుకొనుట నుంచిదికాదు. రైతులు తమతమ విషయములను ప్రభుత్వమువారిని కోరవచ్చును. వానినిగూర్చి ప్రయత్నింపవచ్చును. అంతియేకాని సమయమువచ్చినపుడు తమ లాభనష్టములు గుర్తించకనే పిత్తూరి మాత్రము చేయవలెనని యుద్దేశ్యముతో నుండవలసిన విషయముతో హెచ్చరించుచు సోదర రైతులను వై తీర్మానములోని మొదటిభాగమును విత్తరాచేసికొని ఆసంగతి ఈ పత్రిక ద్వారా ప్రకటించి రైతుసోదర సద్భావమును ప్రకటింపగోరుచున్నాడు.

(ఒక విలేఖరి)

శ్రీ మణిజ్యోతిషాలయము,

గుంటూరు.

ఇది మంచి ఖ్యాతి వహించిన గొప్ప జ్యోతిషశాస్త్రాలయే సాపేక్షపడదని. ఇందు గొప్ప బహుమతులు, సర్టిఫికేట్లు, కప్పు సాంధ్యవారును గలరు. వీరి ప్రశ్న ఫలముల అమోఘములు. మహారాష్ట్రముల నిర్వహణములు, జాతకముల విస్తృతములు, నిరాశూటములు, లగ్న స్థూల, గ్రహస్థూల, భావస్థూల, పాడశవర్గ, అష్టకవర్గ, వడ్డ్యలాది సాధనలతో శాస్త్ర సమ్మతముగా సంపూర్ణ జాతకము లుండును.

రేట్లు:— 8 ప్రశ్నలకు ఏకకాలమున రూ. 1. మహారాష్ట్రములకు రూ. 2. టూకీ జాతకములు నాడిమాదిరివి రూ. 5. ప్రశ్ననుబట్టిగాని, జన్మకోటిని బట్టిగాని, సంవత్సరఫలం రూ. 8. సంపూర్ణ జాతకములు:— సంవత్సరంవారీ రూ. 20. అంతర్దేశవారీ రూ. 80. విదేశవారీ రూ. 60.

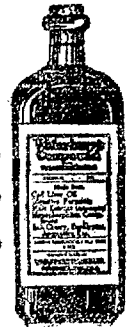
గాంధీ దైవజ్ఞుడు

ధర్మన్యాయమైన 5 ప్రశ్నలకు బదులు వ్రాయుటకు రూ. 1-0-0. ప్రశ్నప్రశ్నకు రూ. 0-4-0. 1 సంవత్సరం నెలవారి ఫలము వ్రాయుటకు రూ. 5-0-0. జననకాల వివరము లేక ప్రశ్న వ్రాయుకాలము తెలుపవలెను. వి. పి. 0-4-0 అవును. గాంధీ జ్యోతిషనిలయం, తిరుత్తణి.

Before the MONSOON arrives

మాన్ సూన్ రాకకు పూర్వము, వేడివల్ల మీ శివశక్తి అంతయు కరిగిపోయినవిమ్మట, మీ శారీరకవద్ధిని బలపరచుకొనుటకు మంచినమయము. అప్పుడు యితరవ్యాధులెవ్వయు కలుగకుండుటకు, బలమును చేకూర్చుటకు వలయు పదార్థము లన్నియు చేరియున్న Waterbury's compound ను నేవీంపుడు. ఇందు జంతుకొవ్వులేమియు నుండవు. యంత్రసాహాయముననే తయారగును. చేతులతో నంటబడదు. అన్ని జాతులవారును, వివిధవర్ణముల వారు నేవించుటకెట్టి ఆరోపణయులేదు. వైద్యశిఖామణులచే గత 25 వత్సరమునుండి ప్రశంసాపాత్రకు లొంగుచున్నది.

WATERBURY CHEMICAL Co.,
PHARMACEUTICAL CHEMISTS
Des Moines Iowa (U.S.A.)
బహుళండును, స్టోరులందును కెమిస్టులవద్దను క్రయమునకు దొరకును. 5268-2

WATERBURY'S
ఉష్ణప్రదేశముల కేర్పాటైన దగుటవల్ల
COMPOUND ఎండరోజులలో కూక చెడకుండు నుండగలదు. హించిగణమును యివ్వగలదు.

24. సామాన్యమున, సామర్థ్యము, సమర్థుడు

అమృతాంజనము

అన్ని
నొప్పులకు దివ్యమృతము
అమృతాంజనం డిపా
బాంబాయి త మదరాసు

నెహ్రూనివేదిక ఆంధ్రానువాదము

రెండవ కూర్పు వెలువడినది

ఇట్టి యుత్తమ గాజకీయగ్రంథ మిదివరలో వెలువడియుండలేదు. రాజ్యాంగవిధానమును తెలిసికొనకొరకు ప్రతి ఆంధ్రుడును చదివి తీరవలెను. శైలిసులభము

వలయువారు వెల 1-0-0 మాత్రమే తపాలాఖర్చులు ప్రత్యేకము మేనేజరు, ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము, పోస్టుబాక్సునెం 212, మద్రాసు, అని వ్రాయవలెను.

ఆంధ్రదినపత్రిక

ఆంధ్ర దినపత్రిక	పొరుగునూరివారికి	చెన్నపట్నమునూరికి
సంవత్సరమునకు	24 0 0	20 0 0
ఆరుమాసములకు	12 0 0	10 0 0
మూడుమాసములకు	6 4 0	5 4 0
మాసమునకు	2 2 0	1 12 0

వారపత్రిక

వారపత్రికకు సంవత్సర చందా రూ. 4 0 0
వారపత్రిక సంవత్సరమునకు తక్కువ చందాకు పంపబడదు.